

BREŽICE – Občinska skupščina je na seji vseh zborov v torek, 24. septembra, sklenila, da je namenila iz rezervnega sklada proračuna 100 tisoč din za odpravo posledic potresa na Kozjanskem. Delovna skupnost občinske uprave pa je isti dan sklenila nakazati za pomoč Kozjanskemu enodnevnemu zaslužku.

TREBNJE – Danes bo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta razpravljalo o ponovitvi solidarnostne akcije za pomoč po potresu prizadetega Kozjanskega. Razveseljivo je, da se je dosti kolektivov v občini že povsem samoiniciativno odločilo za to.

BREŽICE – Le še nekaj dni imate čas, da se pri Turistični poslovalnici prijavite za potovanje v Pariz, ki ga ta organizira od 7. do 13. oktobra.

TREBNJE – Danes bo izvršni odbor občinske konference SZDL Trebnje obravnaval tudi neredno in nezadostno preskrbo mesta s kruhom iz novomeške pekarnice. Svet krajevne skupnosti Trebnje bo po vsej verjetnosti pripravil zbor občanov – zaradi pomanjkanja kruha, pa tudi zaradi slabe kakovosti mesa, ki ga dobavlja kmetijska zadruga Trebnje.

Kenijska gospodarska delegacija, ki jo je vodil pomočnik ministra industrije in trgovine republike Kenije je obiskala 20. septembra tovarno KRKA in se z njenimi predstavniki pogovarjala o skupnih naložbah pri gradnji kemijske farmacevtske tovarne DAWA. Obiskali so še LABOD, na Otočcu pa so imeli pogovore s slovenskimi gospodarstveniki. (Foto: S. Mikulan)

V REPRESENTANCI 8 NOVOMEŠKIH PIONIRJEV

Kar osem novomeških pionirjev – atletov se je uvrstilo v reprezentanco SRS za mladinske atletske igre Alpe Adria, ki bodo v soboto v Vidmu v Italiji. Vsi pionirji so učenci osnovne šole na Grmu. Prav gotovo je nastop Novomeščanov na troboju Julijske Krajine, Koroške in Slovenije lepo priznanje vodstvu šole in trenerjem pionirjev, saj je novomeško zastopstvo v izbrani vrsti Slovenije izredno močno. V Italijo bodo odpotovali Vesna Zaletež (nastopila bo v teku v štafeti 4 x 100 m), Vesna Pečaver (skok v višino), Margita Papič (skok v višino), Biserka Avsec (skok v daljino), Sandi Keržan (4 x 100 m), Edi Kranjčič (skok v daljino in 4 x 100 m), Miloš Gačša (skok v višino) in Dušan Stupar (met krogle).

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

V torek je obiskala Dolenjsko partijska delegacija DR Koreje, ki se te dni mudi v Sloveniji kot gost CK ZKS. Delegacija, ki jo vodi Yang Hyong Sob, član politbiroja in sekretar CK korejske delavske partije, si je v Novem mestu ogledala osnovno šolo Grm in tovarno perila Labod ter Formo vivo v Kostanjevici. Na poti po Dolenjski je korejske goste spremljal Vlado Šestan, predsednik komisije za mednarodne odnose pri CK ZKS. Na sliki: med sprejemom Korejcev na grmski šoli. (Foto: Ivan Zoran)

Kako izšolati čimveč otrok?

Posavje: enotno bodo programirali razvoj srednjih in poklicnih šol

V Krškem se je v ponedeljek sestala komisija za idejno-politična vprašanja vzgoje in izobraževanja pri medobčinskem svetu ZKS Posavje. Seji so prisostvovali predstojniki šolskih centrov iz Krškega in Brežic ter Poklicne šole za oblačilno stroko iz Sevnice. Na dnevnem redu je bil dogovor o

SOLIDARNOSTNI DENAR PRISPEL

Te dni bo občinska skupščina Trebnje lahko nakazala krajevnim skupnostim prve dinarje letošnje pomoči, ker doslej ni bilo predvidenega dotoka denarja v občinski proračun iz solidarnostnega sklada slovenskih občin za financiranje skupne porabe. Občinski proračun je namreč šele sedaj dobil 250.000 din, krajevnim skupnostim pa bodo sedaj nakazali še posebna sredstva, ki so jih imeli do sedaj v rezervi za vsak primer, če ne bi bilo denarja niti za osebne dohodke uprave.

priznal, da si je rop izmislil. Imel je sicer okrog 2.000 dinarjev, vendar jih je zapravil, denarnico izgubil, praske pa so nastale, ko je vinjen padel.

Ko se je možak malce streznil, pa je priznal, da si je rop izmislil. Imel je sicer okrog 2.000 dinarjev, vendar jih je zapravil, denarnico izgubil, praske pa so nastale, ko je vinjen padel.

Za tolikšno število je v šolah in dijaških domovih premalo prostora, mladi pa imajo prenamajne možnosti za izbiro nadaljnega obveznega šolanja. V regiji sedaj lahko izobražujejo le

GOSPODARJENJE SKOZI MEDOBČINSKA OČALA

V Novem mestu bo jutri medobčinski svet Zveze komunistov ocenil polletna družbeno-ekonomska gibanja v dolenski regiji, v nadaljevanju pa razpravljati o nalogah komunistov pri vsebinski krepitvi Zveze mladine. Člane sveta bodo seznanili tudi s tem, kako poteka izobraževanje na novomeškem oddelku srednje politične šole CK ZKS. Kot smo nedavno že poročali, obiskujejo tudi letos to enoletno šolo kandidati iz dolenske in posavske regije.

V Boštanju odneslo nasip

Sava je to naredila v noči na torek

Minuli teden so delavci celjskega „INGRADA“ delali dan in noč, da so lahko naslednje polje pri novem mostu zabetonirali v petek zjutraj. Zatem so s težkimi gradbenimi stroji razdrli nasip, s katerim so zajezili Savo na kranjski polovici reke in kamenje ter pesek prenesli v nasip na zadnji tretjini reke. Žal je bil trud zaman, ker je le malo narasla Sava ta nasip, kjer bi morali betonirati še ostala tri polja novega mostu, v noči od ponedeljka na torek razdrila.

Po izjavi vodje gradbišča tov. Duiča za sevnjski radio, tehnologija gradnje mostu za delo v reki ni pri-

merna. Tak način gradnje se jim je obnesel na gradbišče slovenske hitre ceste, kjer so gradili viadukt na suhem.

A. Z.

SMRT V ŽELJNAH

Franc Madžar iz Cvišlarjev v kočevski občini je 14. septembra okoli 18.30 v Željnah v bližini gostilne trčil v pešca Mirka Novaka iz Šalke vasi 51. Pešec je bil takoj mrtev. Na avtu je bilo za okoli 1.000 din škoda, voznika pa so odpeljali na pregled krvi.

Kritično o vsem, kar moti samoupravo

Razgovor z medobčinskim sekretarjem ZK Posavje Mirkom Kambičem

V boju za utrjevanje in razširitev samouprave čakajo Zvezo komunistov v Posavju še

obsežne naloge. Medobčinski svet ZK kritično spremlja prizadevanja komunistov v vseh treh občinah. Posebno pozornost posveča težavam, odporom in drugim oviram, ki preprečujejo učinkovito presajanje ustave v vsakdanje življenje.

– Tovariš sekretar, kakšne oomanjkljivosti opazate v Posavju pri uresničevanju ustave v združenem delu?

– Analiza, ki so jo opravili v nekaterih delovnih organizacijah krške in brežiške občine, kaže, da delavci v TOZD še vedno nimajo tistih samoupravnih pravic, ki jim pripa-

dajo. Sirino samoupravnega odločanja ponazarja na videz droben primer, ko se TOZD s sedežem matičnega podjetja zunaj regije ni čutila toliko samostojna, da bi odločila, če bodo delavci delali en dan za pomoč Kozjanskemu. Z anketo zbrane

VREME
S poslabšanjem vremena ob koncu minulega tedna se je pričelo pri nas deževno razdobje, ki ga povzročajo frontalni valovi, ki se drug za drugim usmerjajo prek naših krajev. Do konca tedna bo prevladovalo oblačno vreme s padavinami.

ugotovite kažejo, da so delavci slabo informirani in da bo treba še veliko prizadevanj, preden bodo dejansko odločali o rezultatih svojega dela. Tako na primer samoupravljanje še vedno ni zadovoljivo pri ZTP Ljubljana – TOZD za vzdrževanje železniških voz Dohova, Zito Ljubljana – TOZD Imperial Krško, Konus Slov. Korjice – TOZD Jugotani Sevnica. Takih primerov bi lahko naštel še več. Podatek, da so v Posavju samo štiri delovne organizacije, ki imajo v svojem sestavu TOZD, vzbuja misel, da so še primeri, kjer bi morali ustanovljati temeljne organizacije združenega dela. Imamo tudi obrate z zaokroženo

(Nadaljevanje na 4. str.)

Utonil v studencu

21. septembra zvečer se je v Klenovniku pri Šentjerneju pripetil tragičen dogodek: Franc Strajnar, 45-letni vaščan, je utonil v studencu. Možakar je popoldne popival, proti večeru pa se je z dvema vedroma napolil k studencu po vodo. Ker ga dolgo ni bilo nazaj, je njegov prijatelj stopil pogledat. Našel je Strajnara z glavo v vodi, ki je globoka komaj 30 centimetrov. Ponesrečenca je sicer takoj potegnil iz vode, vendar je bila pomoč že prepozna. Preiskovalni sodnik je odredil obdukcijo, ki bo pokazala pravi vzrok smrti.

Rop si je izmislil

19. septembra so bili na Postaji mlince v Brežicah obveščeni, da je 35-letnega Franca Hrušvarja iz Šentlenarta napadel neznanec, ko se je vračal iz brežiškega hotela Turist. Hrušvar je rekel, da ga je ropar tudi poškodoval in kazal praske, in da mu je nasilno vzel denarnico z več kot 5.000 dinarji, uro in vse dokumente.

Ko se je možak malce streznil, pa je priznal, da si je rop izmislil. Imel je sicer okrog 2.000 dinarjev, vendar jih je zapravil, denarnico izgubil, praske pa so nastale, ko je vinjen padel.

Ogenj kaznuje

Ob tednu požarne varnosti: 23. - 29. sept.

Prastara je modrost o ognju kot človekovem prijatelju in sovražniku obenem. Ogenj je človeku postal sovražnik v trenutku, ko je začel neusmiljeno kaznovati njegovo malomarnost, naprevidnost, sprenevedanje.

Ogenj je tudi danes izredno trdovraten maščevalec človeških napak. Slovenske statistike govore, da je tretjina vseh požarov izbruhnila zavoljo nevednosti, malomarnosti in neprevidnosti z ognjem. Desetino požarov so zanetili otroci pri igri z vžgalicami ali podobnimi vnetljivimi sredstvi. Samozasčita pred ognjem je pri nas še vedno na šibkih nogah, kar potrjujejo podatki o milijardnih vrednostih premoženja, ki so ga uničili požari. Tudi škoda, ki jo ogenj povzroča na Dolenjskem, gre v velike milijone, če ne celo v milijarde (novih) dinarjev.

Okrepiti samozasčito pred ognjem je geslo, ki ga ob tednu požarne varnosti letos (od 23. do 29. septembra) še posebej poudarjajo. V Novem mestu so pristojni organi izdali posebno opozorila in spomnilni občane, gasilce in delovne organizacije na to, kaj morajo v tem tednu še zlasti napraviti. Na tem „preventivnem listu“ so posebej navedena žarišča za izbruh požara.

Požarna žarišča so pravzaprav na vsakem koraku.

I. ZORAN

Slovenska narodna poje: „Ze čriček prepeva, ne more več spat, v trgatve veva, spet pojdemo brat.“ Trgatve je pred durmi. Žal, bodo ponekod, koder je lomastila toča ali so vinogradniki pozabili s škropivom „odgnati“ palež, le bolj paberkovali. V sodobno urejenih vinogradniških nasadih pričakujejo letos spet dober pridelek, po tradiciji pa bo slabši v ostarelih vinogradih, ki kličejo po obnovi – kot na Straški gori, od koder je tudi tale posnetek. (Foto: I. Zoran)

Mirko Kambič

Zgodovina se ponavlja

Z omejevanjem reje in ponudbe na trgu do ustrežnejših cen za rejca? – Vse hujši razpon cen

Lansko pomlad je bilo premalo pitanih prašičev, letošnje pa preveč. V zadnjih tednih prihajajo poročila iz raznih krajev države, da jih že spet začne primanjkovati. Pujske prodajajo po nižji ceni kot povrtino, je pisalo v beograjskem časopisu, čeprav so že poklali veliko plemenskih svinj.

V prašičerji se dogajajo še bolj čudne stvari kot pred leti. Obdobje vzpona in padca je ne navadno kratko. Vse zaradi cen in nesposobnosti, da bi rejo in prodajo ustrezno organizirali. Ko je ob pomladanski veliki ponudbi pitanih prašičev cena padala, so se čudili celo gospodarstveniki. Nihče ni vedel, koliko prašičev je v kmečkih hlevih ali koliko jih bodo ponudili v prihodnjih mesecih.

Družba poskuša usmerjati razmere na trgu z intervencijski-

mi cenami. Te so bile precej višje od tržnih – 16,50 din ta kg mladega goveda I. vrste – pripravljala pa še poldrugi din premije za kg. Zaradi pomanjkanje hladilnic ali prevelikih zalog mesa pa po taki ceni ne odkupijo niti vseh pitancev iz organizirane reje.

Zivinorejska poslovna skupnost Slovenije je določila najnižje varstvene odkupne cene za več vrst goved in prašiče. Teh cen pa ne spoštujejo vsi člani poslovne skupnosti niti pri organizirani reji, kaj šele pri prostem odkupu. Izgovarjajo se, da bi pri takih cenah imeli izgubo. A celo dogovornice odkupne cene bi bile prenižke za zivinorejce.

Zivinorejci so dobili precej nasvetov, naj znižujejo stroške pitanja. Nekaj bi se verjetno dalo storiti, če bi tudi vse druge cene obdržale na lanskim ravni. Toda vse rasejo še hitreje kot lani. Kmetovalci pa ne dobijo manj le za živino – cenejše kot

MUENCHEN – V bavarski prestolnici se je začela tradicionalna zabavna prireditev, Oktoberfest, ki privalja leto za letom v Muenchen na stotisoče radovednih in zabave (in piva seveda tudi) žejnih Nemcev ter tujih gostov. Mesto je te dni izključno v znamenju piva, klobas in rib ter orjaških pihalnih orkestror. Na sliki: središče zabaviščnega prostora v Muenchnu, kjer je več velikanskih šotorov, v katerih je v vsakem mogoče hkrati nahraniti in napojiti po več tisoč ljudi. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

Že dolgo časa Jugoslavija ni bila tako izrazito središče diplomatske in državniške dejavnosti neuvršenih kot zadnjih nekaj dni, ko so se v Beogradu mudili skorajda istočasno kar trije ugledni voditelji držav, s katerimi Jugoslavija tesno sodeluje.

Beograd je bil tako gostitelj predsednice vlade Sri Lanke Sirimavo Bandaranaike, zakonitega predsednika republike Ciper nadškofa Makariosa in prvega sekretarja CK mongolske narodne revolucionarne partije Jumzagina Cedenbala.

Čeprav so gostje prišli iz geografsko zelo različnih krajev, pa bi si bili po svojem temeljnem političnem prepričanju težko bolj blizu: vsem je v zunanjepolitičnih odnosih namreč vedno prisotna skrb za mir in sodelovanje med narodi in izboljšanje mednarodnih stikov.

Morda najbolj pomembno – že zaradi aktualnosti dogajanj – je bilo srečanje predsednikov Tita in nadškofa Makariosa, ki je pred tem obiskal še dve prijateljski neuvrščeni državi, namreč Alžirijo in Egipt.

Ciper doživlja največjo krizo v svoji zgodovini in njegovi prijatelji, med njimi še posebej Jugoslavija, jo skušajo po svojih najboljših močeh omiliti ter razrešiti.

Nadškof Makarios je doživel ob svojem obisku pri nas nedeljeno podporo pred svojim nastopom v Združenih narodih, kjer bodo med generalno debato razpravljali tudi o Cipru.

Stališča Jugoslavije o Cipru so znana in se ujemajo s pogledi zakonitega predsednika ciprske republike: mir namreč ne bo mogoče doseči, če ne bo prenehalo grobo vmešavanje v notranje zadeve Cipra, če se ne bodo z otoka umaknile vse tuje sile, s čemer bi ustvarili predpogoje za postopno in miroljubno razreševanje problemov dveh narodnostnih skupnosti na otoku, Grkov in Turkov.

Ciper mora ostati neodvisen in neuvršen, svoboden in samostojen. To je bila sklepna misel vseh jugoslovansko-ciprskih pogovorov v Beogradu.

To so podprli tudi med cejlonsko-jugoslovanskimi razgovori, ki so se razen Cipra dotaknili tudi vseh drugih žarišč napetosti na svetu, pri čemer je bila izražena obojestranska želja, da se sodelovanje med neuvrščenimi okrepi in utrdi.

Ob tem so se v razgovorih dotaknili tudi medsebojnih odnosov in še posebej ekonomskih, za katere je bilo rečeno, da kljub napredku v zadnjem času še vedno občutno zaostajajo za možnostmi. V Beogradu so med razgovori podpisali tudi nekaj dokumentov o gospodarskem sodelovanju, s čemer je bila želja po boljših ekonomskih stikih konkretizirana na najboljši možni način.

Predsednica vlade Sri Lanke je informirala predsednika Tita

tudi o začetih pripravah na peto konferenco šefov držav ter vlad neuvršenih držav, ki bo v Colombu leta 1976. Rečeno je bilo, da priprave zadovoljivo napredujejo.

Tudi obisk uglednega gosta iz Mongolije prča, da ima Jugoslavija mnogo prijateljev in sodelavcev ne glede na zemljepisne razdalje. Mongolija in Jugoslavija sta namreč prostorsko gledano zares daleč druga od druge, toda družji ju mnogo stičnega v njuni zunanji politiki.

Čeprav so se uradni pogovori v trenutku, ko to poročamo, komaj dobro začeli, je vseeno mogoče reči, da potekajo v iskrenem in prijateljskem vzdušju, odkrito in s obojestransko željo, da bi se že sicer dobri odnosi še bolj utrdili.

Tudi tu je mogoče ugotoviti, da ekonomski odnosi zaostajajo za političnimi, pri čemer sta obe strani jasno potrdili, da bosta storili vse, da tudi tu stvari krenejo na bolje.

Živahna diplomatska aktivnost

To sta izpričali tudi z uvodnimi podpisi nekaterih sporazumov, ki jim bodo sledili še drugi. Zaradi velike oddaljenosti je trgovinsko menjavo sicer objektivno težko izboljšati, toda z napori bo mogoče tudi to.

TELEGRAMI

FAMAGUSTA – Ciprski Grki so blizu Famaguste našli skupno grobnico najmanj 10 ciprskih Grkov, ki so jih verjetno pobili turški vojaki. Med njimi je šest pripadnikov ciprske nacionalne garde in družina, ki so jo Turki ujeli v Famagusti 16. avgusta letos.

BOSTON – Senator Edward Kennedy je izjavil, da ne bo kandidiral za ameriškega predsednika na prihodnjih ameriških volitvah, ki bodo leta 1976. Demokratični senator je povedal še to, da iz družinskih razlogov ne more sprejeti nominacije demokratske stranke. Vendar pa je povedal, da bo ponovno kandidiral za senatorja.

DETROIT – Ameriški predsednik Ford se je zavezal za obširen svetovni energetski program. Ko je govoril na svetovni konferenci za energijo, je opozoril države proizvajalke nafte na „katastrofalne posledice“, ki bi lahko sledile, če ne bodo pocenile nafte.

BELFAST – Ekstremistično krilo prepovedane irske revolucionarne armade (IRA) je opozorilo državne uradnike na Severnem Irskem, da so na seznamu smrti zapisanih. Neki policijski funkcionar je izjavil, da gre to grozljivo resno jemati.

TELEGRAMI

NEW DELHI – V Daki se je uradno zvedelo, kakor poroča indijski tisk, da je sovjetska vlada ponudila Bangladešu za 300 milijonov takov pomoči (1 dolar je 8 takov), vključno z zneskom 10 milijonov rubljev v konvertibilni valuti.

WASHINGTON – Ameriški kongres bo, kot pričakujejo, še ta teden potrdil rekorden vojaški proračun – 82,6 milijarde dolarjev. Proračun bo najvišji v ameriški zgodovini, čeprav je za 4,4 milijarde manjši, kot je zahtevala administracija.

(IZ ZADNJEGA PAVLIHE) – Oče urednik, ali ste vi naročili dimnikarje? Tu sta dva, ki pravita, da sta prišla ognjišče počediti...

JOŽE PETEK

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Sistem celovitega, učinkovitega obveščanja o vseh temeljnih družbenih vprašanjih je pravzaprav eden nosilnih kamnov našega novega delegatskega sistema, saj si delovanja delegatstva ne moremo prav predstavljati brez vsestranskega obveščanja ljudi na vseh ravneh – ljudi, ki naj tvorno sodelujejo pri sprejemanju odločitev našega družbenega razvoja. Nič čudnega torej, da posvečamo temu vprašanju vseskozi posebno skrb, ko uredničujemo delegatski sistem ter v praksi izpopolnjujemo dosedanje delovne izkušnje, ki jih kajpak še ni dosti.

Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je prejšnji teden posvetil informiranju posebno sejo – poudarili so, da morajo biti delovni ljudje in občani, ki po ustavi odločajo o vseh stvareh skupnega pomena, neposredno obveščeni. Temu političnemu cilju mora biti podrejeno informiranje, ki ga je treba ustrezno prilagoditi.

Kot so poudarili v razpravi, gre za celovit sistem informiranja, ki bo kombinacija vseh občil – od tovarniškega, dnevnega in drugega časopisja do skupščinskih služb in dokumentacijskih centrov oziroma delegatskih pisarn, težišče pri vsem tem pa mora biti na predhodni informaciji ljudi o vsem bistvenem v našem družbenem življenju.

Tem vprašanjem je posvetil posebno pozornost tudi predsednik CK ZKS France Popit, ki je minulo nedeljo govoril na ljudskem zborovanju v Veliki Polani v Prekmurju ob 40. obletnici začetka izhajanja „Ljudske pravice“, ki je bila začetnik slovenskega partijskega tiska in je glede tega opravila pomembno poslanstvo.

France Popit se je dotaknil sedanjih javnih občil – pri čemer je poudaril, da morajo biti vsa naša sredstva informiranja odprta delovnim ljudem za izražanje mnenj, predlogov, stališč, interesov in zahtev. Zveza komunistov se mora zavzemati za takšno informa-

cijo – je poudaril Popit – ki bo objektivno in kritično prikazovala družbene pojave ter dosežke in ki bo s predlogi in pobudami spodbujali ljudi k aciji. Informiranje mora vsebovati idejnopolitična sporočila ter mora prispevati k utrjevanju dosežkov naše revolucije ter k razvijanju vrednot naše socialistične samoupravne družbe.

Republiški izvršni svet je na seji prejšnji teden (v sredo) obravnaval sedemmesečne gospodarske gibanja v Sloveniji ter pri tem ocenjeval tudi gibanja skupne in splošne porabe. Ocena gospodarstva kaže, da je skupna proizvodnja v družbenem sektorju v letošnjem prvem polletju za kakšnih 11 %

Pomemben sistem informiranja

večja od lanskoletne v tem času. Ocene so, da bo letos rast realnega družbenega proizvoda višja od predvidene – da bo znašala od 8 do 9 % v primerjavi z lanskoletno rastjo.

Sočasno pa je izvršni svet kritično ugotovil preseganje splošne in skupne porabe v republiki – saj so bili dohodki za porabo v prvih sedmih mesecih letos za 33,8 % višji od lanskoletnih, pri čemer pa je znašalo povečanje družbenega proizvoda v tem času 31 %. To kaže prekoračitev sorazmerij, določenih s sprejeto resolucijo za letos, je ugotovil izvršni svet, saj je bilo – kot znano – sklenjeno, da poraba ne sme presegati rasti družbenega proizvoda, temveč da mora, na-

sprotno, naraščati celo počasneje.

Zategadelj je izvršni svet zavzel odločno stališče (ob oceni sicer dokaj ugodnih gospodarskih gibanj – navzlic nevspešnostim, kot so cene, inflacija in drugo), da se mora skupna poraba vrniti v okvire, določene z družbeno resolucijo. Dohodki samoupravnih interesnih skupnosti morajo biti za 3,9 % manjši od dosežene rasti nominalnega družbenega proizvoda. Izvršni svet je glede tega sklenil predlagati več ukrepov, da bi se uresničila določila družbene resolucije.

Cene naraščajo še kar naprej – tudi za avgust nam statistika ne kaže še nič pomirjevalnega na tem področju. Maloprodajne cene v Sloveniji so se avgusta (v primerjavi z juljskimi) povečale za 4,6 %. Življenjski stroški štiričlanske družine v Sloveniji so bili avgusta spet za 3,4 % višji kot letos julija. Če primerjamo naraščanje življenjskih stroškov letos z lanskimi cenami (te podatke je statistika posredovala javnosti sredi prejšnjega tedna), lahko ugotovimo, da se je v primerjavi z lanskim letom (v osemmesečnem obdobju) letos podražilo življenje v Sloveniji kar za 22,7 %.

Prejšnji teden so se v Beogradu dogovorili predstavniki našega pokojninskega in invalidskega zavarovanja s predstavniki ZRN glede zavarovanja naših zdomcev, ki so na začasnem delu v Zahodni Nemčiji. Po tem dogovoru bodo naši delavci, ki se poškojujejo na delu v ZR Nemčiji, lahko v prihodnje okrevali tudi v Jugoslaviji na stroške nemškega socialnega zavarovanja.

Predstavniki Evropske gospodarske skupnosti (EGS) so prejšnji teden sklenili, da se še podaljša znana prepoved uvoza govejega mesa v dežele članice EGS – prepoved torej, ki je hudo prizadela izvoz naše zivinoreje. Iz Beograda pa prihajajo vesti o tem, da bo ZIS menda že v prihodnjih dneh sprejel sklep o nadomestilu pri ceni za goveje meso v prodaji na drobno – tako da zivinorejci ne bi bili prizadeti, meso na trgu pa bi se pocenilo v malo prodaji. Naše hladilnice so z mesom prenapolnjene, tako da bo nekaj treba ukreniti. Iz drugih krajev države poročajo, da se je ponekod meso v malo prodaji že pocenilo.

Kritično...

(Nadaljevanje s 1. str.)

proizvodno, katerim bi kazalo priznati položaj TOZD, to velja predvsem za obrat Anhovega - Rudnik Globoko, za SOP Krško - obrat Kostanjevica, za Kremen Novo mesto - obrat Ravne in Vodno skupnost Dolenjske - obrat Catež.

Medobčinski svet ZK Posavje spremlja med drugim tudi samoupravo v krajevnih skupnostih. V čem vidite trenutno največje ovire za njihovo vsestransko uveljavljanje in ali so občine dovolj pripravile za spremembo financiranja v KS?

Pri oblikovanju novih družbeno-ekonomskih odnosov v KS v naši regiji nismo dosegli bistvenih sprememb. Večina krajevnih skupnosti še ni sprejela statutov. Pri financiranju KS pa sploh ni bilo nič napravljeno. Po ustavi bi morale občine prepustiti krajevnim skupnostim del davkov, taks in drugih dajatev, zbranih na območju KS, dotacije iz proračuna pa naj bi bile le dodatni vir. Do zdaj nobena posavska občina ni določila neposrednih virov dohodkov krajevnim skupnostim. V KS pa se čedalje bolj uveljavlja samoprisepek za urejanje komunalnih problemov. Odnos med KS in delovnimi organizacijami je boljši le v tistih KS, kjer ima podjetje ali obrat svoj sedež, medtem ko od centrov oddaljeni kraji niso deležni pomoči delovnih kolektivov. Izjeme so le nekatere delovne organizacije v krški občini.

Kako daleč so v Posavju napredovali z delegatskim sistemom. Kje se pričakovana preobrazba odnosov najbolj zatika in na kakšne pojave morajo biti komunisti posebno pozorni?

V novem skupščinskem sistemu se srečujemo z nekaterimi nejasnostmi, ki jih bomo morali reševati. Razmejitev dela in pristojnosti med izvršnim svetom kot izvršnim organom občinske skupščine in delegatsko organizirano skupščino mora biti takšna, da ne bomo iz večerajšnjega „predsedniškega sistema“, ki smo ga kritizirali, prešli v „izvršniški“ sistem. Tudi v naši regiji namreč opažamo, da se z jačanjem izvršnih svetov prenašajo nanje odločitve, pri katerih bi morali imeti pobudo ter odločilno besedo delegati. Zaradi tega moramo čimprej zagotoviti ustrezno delovanje konferenc delegacij.

Člane medobčinskega sveta ste opozorili, da delovni ljudje v občinah nimajo pregleda nad odtujenimi sredstvi z značajem državnega kapitala. Kako to spremeniti?

Po sklepu medobčinskega sveta ZK so komiteji ObK ZK v Posavju dolžni zahtevati, da odgovorni komunisti v občinah, bankah in izvršnih svetih pripravijo natančen pregled sredstev, ki se še prelivajo v bankah (bivši družbeno-investicijski skladi) ter sredstev v občinskih skladih (negospodarske investicije), ki imajo značaj državnega kapitala. Ustrezen predpis ali samoupravni sporazum naj da delovnim ljudem, ki so ta denar ustvarili, pravico razpolagati z njim. JOŽICA TEPPEY

NOVO MESTO - Medobčinski svet ZK Novo mesto bo na jutrišnji seji razpravljati tudi o pripravah mladim na kongres, ocenil bo celotno akcijo, obravnaval predloge dokumentov in zastavil konkretne akcije ZK na tem področju. Uvodna referata na seji bosta imela Lojze Rajtje, sekretar občinskega komiteja ZKS, in Marjan Pavlin.

Pred kratkim se je začel v motelu Jasnica pri Kočevju redni dvomesečni politični tečaj za delavce in mladince, ki bo trajal do 9. novembra. Udeležuje se ga okoli 40 slušateljev iz vse Slovenije. Organizira ga Center za družbeno izobraževanje skupno z ZSS in ZMS. (Foto: J. Podraž)

Brežice: vnovič za solidarnost

Občinska konferenca ZK in občinski sindikalni svet v Brežicah sta se na skupni seji v ponedeljek, 23. septembra, izrekla za nadaljevanje solidarnostne akcije za pomoč Kozjanskemu. Do konca meseca mora biti v brežiški občini zaključen prvi krog zbiranja pomoči, v oktobru pa mora steči ponovna akcija.

Dan solidarnosti bo v soboto, 19. oktobra. Tedaj bodo delavci delali in poklonili svoj zaslugek za Kozjansko. V družbenih službah in drugod pa bodo nakazali 3,5 odst. mesečnega prispevka prizadetemu območju.

NESNAGA IN POPLAVE

Predstavniki krajevnih skupnosti Dolga vas in Rudnik so opozorili, da je struga Rinže zelo onesnažena in da tudi čistilne naprave same ne bodo očistile vode. Pri prizadevanjih za ohranitev čiste vode pričakujejo KS izdatnejšo pomoč skupnosti za varstvo okolja in inšpekcijski. Menijo tudi, da so delni vzrok za poplave zamašeni požarniki, ki so polni blata in odpadkov.

Stanovanjska skupnost bo prispevala 10 odst. od letos oročenih sredstev za graditev stanovanj. Akcija mora biti končana do 30. novembra. Vsi, ki to sprejemajo, se zavedajo, da bo jesen težka tudi za ljudi v občini, toda zaradi tega ne sme zamreti solidarnosti čut. Od odvziva slehernega posameznika je odvisno, če bodo imeli ljudje na Kozjanskem do zime streho nad glavo.

„NOVOTEKS“: NOVI PROSTORI

Novi tovarniški prostori, ki jih gradijo zraven „Novoteksa“ v Metliki, naj bi bili zgrajeni do konca letošnjega leta. V njih bodo zaposlili 100 novih delavcev, ki bodo napredli vsako leto 750 ton preje. To-liko, kot jo napreduje sedaj v starih prostorih, v katerih bodo seveda delali še naprej. Omeniti velja, da bodo v nove prostore namestili najnovejšo predilno stroje, ki jih bodo uvozili. Predenje bo potekalo po novem, krajšem in enostavnejšem postopku. Štiri take stroje v „Novoteksu“ že imajo in se bodo predilci na njih že učijo.

Zabredli v težave, zdaj lezejo ven

Kaj se dogaja v kočevskem TRIKONU, ki je zašel tudi v izgubo

Govorice, da je v TRIKONU vse narobe, da posluje z izgubo, da odnos vodilnih do delavcev ni v redu, da bo prišla zdaj zdaj v podjetje prisilna uprava, in podobne so v zadnjih dneh razburjale duhove v Kočevju in vsej občini.

Res je prišla delegacija delavk na občinsko Zvezo sindikatov in na komite. O razmerah v TRIKONU so razpravljali na mnogih sestankih v podjetju in izven njega, nazadnje so o njih ponovno govorili 18. septembra na sestanku občinskega komiteja ZK, katerega se je udeležila tudi sekretarka osnovne organizacije v TRIKONU.

Na sestanku so ugotovili, da je imel TRIKON res v prvi polovici leta zaradi obrata Pletilnica izgubo, vendar jo zdaj odpravljajo, ker se je spet odprla prodaja in ker so naba-

vili za ta obrat nove avtomatske stroje, ki so zamenjali dosedanje dotrajane polavtomatske.

Razprava je pokazala, da delavke z marsičim niso seznanjene, čeprav jih o vsem obveščajo pisмено in ustno. Kaže, da sedanji način obveščanja ni dober.

Do težav je prišlo zato, ker se delavke premalo prizadevajo za učinkovitejšo delo in ker tudi vodstvo in vpeljal primerne organizacijske dela, ker se podjetje ni razvijalo v skladu z možnostmi, ker je bil raz-

Boj z jetiko še ni dobljen

Ob tednu boja proti tuberkulozi

Nakopati si tuberkulozo je včasih pomenilo zaplesti se v mrežo zanesljive smrti. Proti tej bolezni revščine je bil boj dolgo neuspešen. V zadnjih letih pa so odkrili zdravila, s katerimi je postala tuberkuloza ozdravljiva celo pri bolnikih, ki bi jih pred desetletji že odpisali. Kljub velikemu napredku pa je treba vedeti, da ta zahrbtna bolezen še dolgo ne bo iztrebljena, in prav to bi kazalo ob letošnjem tednu boja proti tuberkulozi in drugim pljučnim boleznim (od 22. do 29. septembra) še posebej poudariti.

V Jugoslaviji je Slovenija na najboljšem glede razširjenosti te bolezni. Visoko slovensko povprečje kvari Dolenjska. Tudi to je eden od razlogov, da tuberkuloze v naši republiki še ne bomo tako kmalu izkoreninili. O tem bomo lahko govorili šele takrat, ko bodo usahnili viri okužb. Da bi se temu približali, je treba še bolj razviti zgodnje odkrivanje bolezni. Znano je, da so najtrdovratnejši nosilci okužb nedisciplinirani kronični bolniki.

Presenetljivo je, da celo v Ameriki tretjino vseh aktivnih pljučnih bolezni odkrijejo šele pri obdukciji. Tako je tudi pri nas.

V sloveniji in na Dolenjskem si zdaj najbolj prizadevajo odpraviti tuberkulozo kot množično bolezen. Pri tem ima zdravstvo močnega zaveznika v Rdečem križu. Le-ta namreč že vsa leta zvesto pomaga pri fluorografskih akcijah, zdravstveno-prosvetni dejavnosti, v boju proti alkoholizmu itd. Dodati je še treba, da je zatiranje tuberkuloze slej ko prej naloga vse družbe, ne samo specializiranih služb. I. Z.

Josip Broz Tito:

Kaj mora biti bistvo enotnosti

Če namreč ne bomo budni, potem bomo morali v letu ali dveh spet imeti kakšno 21. sejo. So ljudje, ki se pečajo z raznimi grupskimi in drugimi zadevami, tega pa v Zvezi komunistov ne sme biti. V Zvezi komunistov mora vladati enotnost. Zdi pa se mi, da nekateri ljudje ne razumejo, kaj mora biti bistvo enotnosti. Bistvo ni samo v tem, da pripadaš Zvezi komunistov, v tem, da rečeš: Sem komunist, sem član Zveze komunistov Jugoslavije. Bistvo je v tem, da spolnjuješ svoje obveznosti, ki smo jih sprejeli na X. kongresu. Na X. kongresu pa smo grupštvo in frakcionarstvo najostreje obsodili. Od grupštva do frakcionarstva ni daleč. Frakcionarstvo je že organizacija, ki je v opoziciji proti Zvezi komunistov in njenim pravičnim in pozitivnim akcijam. Mislim, da tega zdaj še ni treba dramatizirati. Sem proti temu. To ni dramatična stvar, vendar se, kot vidite, le pojavlja, pa niti ne dolgo po kongresu. To pomeni, da je treba take primere takoj in v kalli zatreti. (Predsednik Tito v govoru na Jesenicah)

FRANC POPIT:

Zgled pisanja - Ljudska pravica

Od prakse pretežnega opisovanja dela forumov se morajo tisk, radio in televizija obrniti k stvarnim družbenim odnosom s stališča interesov delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, s stališča uveljavljanja nacionalne enakopravnosti ter resničnih nacionalnih vrednosti in kulture ter proti provincialnemu zapiranju, pojavom nacionalizma, tehnokratizma itd. Novinarji, posebno komunisti, se morajo še odločneje upreti vsem oblikam manipuliranja s tiskom in poskusom vpliva na sredstva obveščanja mimo samoupravnih organov, Socialistične zveze in Zveze komunistov.

Nekaterih od omenjenih nalog so se slovenski novinarji že uspešno lotili, veliko pa jih je še pred njimi, kar je še posebno očitno, če primerjamo politično bralnost in revolucionarno učinkovitost Ljudske pravice z vse prepogostim površnim, senzacionalističnim in malomeščanskim obravnavanjem družbenih vprašanj v delu naših informativnih sredstev. (Predsednik ZKS CK ob počastitvi 40-letnice Ljudske pravice v Veliki Polani)

Roman Albreht:

Pota kontrarevolucionarnih sil

Kontrarevolucionarne sile si prizadevajo ustvariti vtis, kot da v družbi ni nihče učinkovit, kot da je na obzorju splošen nered itd. V ta namen do skrajnosti izrabljajo vse dejanske težave, slabosti, motnje itd. Dejanska slika družbenih razmer postane potem, ko gre skozi prizmo kontrarevolucionarnega pogleda na proces oblikovanja samoupravnih socialističnih odnosov in skozi filtre takih osvetlitev, seveda povsem popačena in do kraja izkrivljena. S takim popačevanjem in izkrivljanjem družbene stvarnosti pa skušajo protisamoupravne in protisocialistične družbene sile ustvarjati zbežanost, zmedo, občutek nemoči, skušajo ohromiti občutek za realno presojo stvari, predvsem smisel za dialektično opazovanje dogodkov in proces v prostoru in času itd. Vse to pa skušajo potem izrabljati za to, da kot izhod iz nastale „brezupne“ situacije ponudijo obnovo že preseženih družbenih odnosov ali odnosov, ki naj bi jih preseglji, in da si začno prizadevati, da bi na takem kontrarevolucionarnem programu začeli zbirati in konstituirati vse protisamoupravne in protisocialistične opozicijske sile, ki naj bi dejansko zrušile samoupravno socialistično družbeno ureditev, če pa že to ne, pa naj bi vsaj preprečile nov nadaljnji korak pri utrjevanju samoupravnega socializma.

(Iz članka Romana Albrehta v zadnji številki „Komunist“)

J. PRIMC

DRUŽINA: »Ne glejte, kaj delamo«

Za klerikalizem v samoupravni socialistični družbi ni prostora

Iz obvestil v dnevnem tisku o ugotovljenih nepravilnostih v poslovanju mladinskega verskega mesečnika „Ognjišče“ v Kopru in o vrsti gospodarskih prestopkov oz. prekrškov pri verskem tedniku „Družina“ v Ljubljani smo prejšnji teden zvedeli, kakšni upravičeni dvomi o poštenem delu uredništva in uprav teh dveh verskih časopisov obstajajo.

V Kopru: ugotovitve zveznih deviznih inšpektorjev o deviznih prekrških pri „Ognjišču“, ki je razen tega brez potrebnih dovoljenj zbiralo prostovoljne prispevke, pa davčni in carinski prekrški in za nameček še „Klub Ognjišče“, organiziran seveda v nasprotju s predpisi temeljnega zakona o društvih.

V Ljubljani: inšpekcijska služba občine Center je po pregledu dokumentov in zaslišanju oseb, ki so jih slovenski škofje pooblastili, da v njihovem imenu izdajajo, urejajo in upravljajo „Družino“, ugotovila: pridobivanje protipravne premoženj-

ske koristi, nepravilnosti pri obračunu prometnega in drugih davkov, lažne listine, javna zbiranja denarja za različne sklade (izdatki v precej visokih vsotah, nedokumentirano izročeni posameznim osebam, velike potnične, plačevanje računov za izgradnjo prizidka bogoslovja v Ljubljani pa za popravila cerkva, nakup avtomobilov, razne opreme in pod.). In za konec, da bo krona še bolj bela: v prostorih „Družine“ so inšpektorji našli ter zasegli znatno količino sovražne emigrantske literature.

Proti osebam, ki so upraviče-

no osumljene za vnašanje, prikrievanje in nezakonito uporabo sovražnih publikacij, je že uveden kazenski postopek. Vrsta gospodarskih prekrškov čaka na postopek pri sodniku za prekrške oz. javnem tožilcu, postopek glede carinskih prekrškov pa vodi tudi kopska carinarnica.

Brez vsakršne dramatizacije ugotovljenih nepravilnosti, ki sicer mečejo čudno luč na „Ognjišče“ in „Družino“, pa se spričo povedanega vendarle vprašujemo, kakšne niti so v naštetih primerih spletene med gospodarskim kriminalom in klerikalizmom. Vsekakor globlje, kot je to v tem hipu ljubljanih njihovim načrtovalcem in uresničevalcem. Kako naj si sicer razlagamo, da katoliški verski tednik „Družina“ skrbi tudi za vnašanje, prikrievanje in nezakonito uporabo sovražne emi-

grantske literature? Odgovor je pravzaprav na dani, saj tudi za manj poučenega človeka ne more biti drugače, če vemo:

— da ima slovenska cerkvena oblast še vedno uradne zveze s pobeglo duhovščino;

— da se velik del višje duhovščine na Slovenskem še vedno ni odpovedal belogardizmu in njegovemu narodnemu izdajstvu ter najhujšim zlorabam vere in cerkve v letih NOV niti ni teh zablod in zločinov do danes obsodil.

Cerkev na Slovenskem, z njo pa tudi njena „Družina“ se klerikalizmu ne moreta oz. nočeta odpovedati. Vedno znova prihajamo do takih in podobnih ugotovitev, hkrati pa tudi ponavljamo; klerikalizem ni vera, temveč nasilje nad vero; klerikalizem je boj za posvetno, zemeljsko oblast, kot je že ob začetku revolucije poudaril Boris Kidrič.

Šele nova, socialistična družba ustvarja resnične pogoje za pravo versko svobodo.

Že dolgo vrsto let je znana in v praksi uresničevana stvarnost: socialistično samoupravno družbo gradimo vsi: neverni, dvoomeči in verniki. Najnovejša stališča SZDL Slovenije ta dejstva samo potrjujejo, ko poudarjajo našo zainteresiranost za urejene odnose s Cerkvijo. To je v interesu socialistične družbe, samoupravljanja in v interesu vernikov samih. Taka stališča in razvoj odnosov med samoupravno družbo ter verskimi skupnostmi so samo nadaljevanje v letih NOV izoblikovanih načel, ki jih je postavila in vseskozi dosledno uresničevala Osobodilna fronta. Tem stališčem je zvesta tudi Socialistična zveza: samoupravljanje ne zavira verskega življenja niti ne sme ločevati ljudi na verski osnovi.

In še je treba dodati: Cerkev pri vsem tem v njenih verskih zadevah in svobodi verskega življenja nihče ne ovira. Sama mora seveda prva upoštevati, da po ustavi nihče ne sme vere izkoriščati v politične namene.

Ko znova pišemo o klerikalizmu in njegovih različnih pojavnih oblikah, delamo to tudi z avtoriteto, ki jo imamo v Sloveniji, kot je bilo poudarjeno na zadnji seji koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri RK SZDL Slovenije. Klerikalizem je nevarnost za manipuliranje z verniki — od belogardizma, povezovanja s sovražno emigracijo do vdirjanja tujim silam. Zato vzbujajo pojavi klerikalizma vedno znova odpor pri naprednih duhovnikih, odbijajo pa tudi vernike.

„Družina“ bi bolj koristila svojem poslanstvu, če okoli klerikalizma ne bi plesala po meji med dovoljenim in nedovoljenim. Seveda je to stvar njenih lastnikov in izdajateljev (do tam, kjer tudi zanjo veljajo posvetne postave). Od njenega ne-napisane poziva „Ne glejte, kaj delamo, temveč verujte, kar pišemo!“ do čistega farizejstva pa ni več daleč.

TONE GOŠNIK

brani stare civilizacije

Na Vranju pri Sevnici so arheologi razkrili nekatere tajne Ajdovskega gradca - Verjetno najpomembnejše odkritje v srednji Evropi o pokristjanjevanju ter zatočišču Rimljanov pred Slovani

Na Vranju pri Sevnici, natančneje Ajdovskem gradu, potekajo že četrto leto arheološka izkopavanja pod vodstvom strokovnjakov iz Narodnega muzeja v Ljubljani in muenchenskega Inštituta za prazgodovino. Z naše strani so pri arheoloških izkopavanjih, ki so letos trajala en mesec in so bila končana prejšnjo sredo, sodelovali: dr. Peter Petru, ravnatelj Narodnega muzeja iz Ljubljane, dr. Franc Leben od Slovenske akademije znanosti in umetnosti, z ljubljanske univerze Timotej Knific, Bavarce pa je vodil dr. Thilo Ulbert, profesor na muenchenski univerzi in docent v Heidelbergu. Zadnje dni letošnjih raziskovanj so prihajali do vedno bolj presenetljivih najdb, ki so bogato poplačale trud večletnih raziskovanj.

Od bajk do resničnosti

Ko človek poslušar razlago dr. Petruja, ima občutek, kot da bi poslušal pravljico. Med kamenjem in temnejšo zemljo - plastjo žganin, najde kak drobček in že lahko razprede zanimivo pripoved. Nepoznavalec bi podvomil o resnosti takega početja, vendar se skrivajo za takimi črepinjami leta primerjalnih študij, zato arheologu ob pogledu na star predmet ne zmanjka besed.

Zaradi tega se je dr. Petru samo nasmehnil, ko mu je kateri od sevniških učiteljev, ki so prišli med prvimi na najdišče, omenil bajke ljudi okrog Vranja in Lončarjevega dola: „Tukaj sta nekje zakopani dve cerkvi,“ ali: „Ajdi (staroslovansko ime za kristjane) so stali z nogami na dveh hribih, da so lahko prali v Savi,“ in podobne. „Poslušam že, verjeti pa ne smem, dokler ne najdem materialnih dokazov,“ je odvrnil. Na Ajdovskem gradu so res našli ostanke velike cerkve in celoten baptisterij za pokristjanjevanje poganov, stare rimske hiše in celo ostanke romaniziranih Ilirov in Keltov iz časa 5. in 4. stoletja pred našim štetjem.

Ugotovitve, pomembne za naseljevanje Slovanov

Ugleden nemški arheolog dr. Werner, ki je kot Nemeč lažje prišel do nekaterih dokazov

prodora Slovanov na ozemlje današnje Grčije, je tudi avtor vrste del, kjer zastopa stališče, da so se Slovani radi naseljevali

Čeprav je med slovenskimi arheologi tudi predsednik slovenske jamarske zveze, amfor tukaj ne „tauhaajo“, temveč odkopavajo. Zaradi tega je bilo treba to na sliki zlepti.

ob rekah: Takšne utrdbe, kot je bila ta na Ajdovskem gradu, pa so pustili pri miru in raje o velikanih v njih le bajali. Slovani so pri svojem prodiranju iz pradomovine leta 592 na Dobraškem polju trčili z Bavarci, kjer je šlo za zahodno slovensko mejo. Zaradi tega so raziskovanja na Vranju podobno kot za naše

Dr. Peter Petru razkazuje najdišče obiskovalcem

strokovnjake zanimiva tudi za nemške. Po mnenju dr. Petruja so dosedanje domneve z najdbami na Ajdovskem gradu dobile potrditev.

Luksuz na Vranju

Ostanki rimskih hiš namreč potrjujejo, da so preživele začetke naseljevanja naših prednikov. Nasilje so bile šele v 6. stoletju. Naselbino so sicer požgali Atilovi zavojevalci, ko so leta 452 oblegali Oglej, prebivalci pa so se jim morali poskriti, da so se kasneje lahko vrnili. Čeprav je bilo lahko življenje na Vranju le senca sijaja rimskih veljakov Emone ali Celeje, so si ob razpadu rimske države in mest na takem osamelcu, kot je hrib med Blanco in Sevnico, le obdržali nekaj nekdanjega udobja. Letošnja izkopavanja so odkrila, da si je neki rimski veljak na vzhodnem delu hriba za cerkvi o mislil hišo s sprejemnico, dnevnim prostorom, velikim 8 x 5 metrov, kabinetom s skladiščem, spalnico, kuhinjo z žrmljem, marmornatim možnarjem, dosti lončene posode, amforami za olje, topilnico za bron, na južni strani pa celo senčno lopo, kjer dva najdena vrča dokazujeta, da ni hotel trpeti niti žeje na kraju, kjer so si naši kmetje šele čez stoletja o mislili vinograd! Za arheologe predstavlja veliko zanimivost vetrolov ob vhodu v hiše, ki so neobičajni za ta prostor.

Sosed na drugi strani pobočja, kjer so letos izkopavali Nemci, si je poleg podobnega vetrolova o mislil še kopalnico, ometano z izredno dobrim ometom; takega ima tudi cisterna za 20.000 litrov vode, kar daje vedeti, da je šlo za veliko naselbino. Našli so tudi drugo, manjšo cisterno.

Centralna kurjava, stara nad dve tisočletji

Prejšnje najdene žganine, na kraju pod baptisterijem, ki je edinstven po svoji popolnosti (pri dosedanjih najdbah je vedno manjkal kakšen del), kažejo na ostanke romaniziranih Ilirov in Keltov. Ti so tu zgradili svoj kulturni center in se po vsej verjetnosti obdali z obzidjem, kar bodo raziskovali prihodnje leto. Hiša iz 4. stoletja pred našim štetjem je imela centralno kurjavo (hipokavst), na topel

zrak, ki ni bil speljan pod tlakom, temveč z votlaci v steni. Stavba je bila ponovno pozidana v 5. stoletju po naši štetju do druge gradbene faze, potem pa je bil na njenem mestu v sredini 5. stol. pozidan baptisterij. Našli so štiri posode, ki spadajo v leto 570 po našem štetju, kasnejših najdb, ki bi kazale na slovansko prisotnost tod ni. To pa je samo potrditev delovne hipoteze arheologov, da so imeli naši predniki ob naseljevanju že raje svet ob rekah, ribolov, ipd., kopalnice, vodovode in celo centralne kurjave pa si ljudje tod gradijo šele danes!

Zgodovinskim znamenitostim se bo poslej bolj godilo. Dr. Petru sklepa po žalostnih ostankih celo tudi na kamnite sarkofage, podobne onim v Sempetru. Ostalo je le nekaj najtežjih kamnov, ki se jih tamkajšnjim kmetom, razen podjetnemu sevniškemu zdravniku, ki ima doma najlepši in najtežji pokrov, v vinogradu ni zdelo premikati. Vse druge najdbe: sponke, številno žigosano lončevino, amfore, nože, igle in tudi edinstveno utež boginje Lune, so vse prenesli v delavnice Narodnega muzeja v Ljubljani. Strokovnjaki jih bodo pregledali, posode zleptali iz črepinj, vse skupaj konzervirali in dali nato na voljo sevniški kulturni skupnosti. Le-ta je namreč pokazala že lepo razumevanje za dela na tem hribu. Porajajo se zamisli, da bi vse prenosne najdbe razstavili na sevniškem gradu, ostanke hiš in cerkve pa delavci že tako konzervirajo na Vranju. Tako utegnemo dobiti zanimivo izletniško točko.

Omeniti kaže tudi pobudo dr. Petruja, da bi v Sevnici zaposlili kakšnega mladelega arheologa; ta bi skrbel za nastalo zbirko, hkrati pa bi lahko poiskal za arheologijo še dosti pomembnega, kar se je za znanost že popolnoma izgubilo zaradi nestrokovnih izkopavanj v Boštanju, zbral odlitke nekaterih zanimivosti, ki krasijo muzeje v Gradcu in na Dunaju. Vse skupaj bi lepo obogatilo kulturno izročilo Sevnice in Posavja.

Knjige so v tisku

Verjetno že to jesen bo v zbirki Narodnega muzeja v zbirki Kulturni spomeniki izšla 12. knjiga, ki bo prikazala najdbe na Vranju iz prejšnjih let in ugotovitve znanstvenikov. V knjigi bo dr. Petru obdelal rimske nagrobne, prof. Sašek pa epigrafe. Nekatero ugotovitev o najdenih skeletih na ajdovskem grobišču bo obdelal prof. Kunšič, skupina antropologov svoje izsledke, dr. Ulbert pa ostale ugotovitve. Delo bo izšlo hkrati v nemščini in slovenščini ter bo tako prvo znanstveno delo, ki bo ovrednotilo najdbe iz prejšnjih let. Pometlo bo z vsemi dosedanjimi zmotami, ki se vrstijo vse od avstro-ogrškega nedeljkega arheologa Riedla naprej. Nelogičnosti, ki jih je zapisal ta arheolog, so pravzaprav vzbujale dvom med sedanjimi raziskovalci, dokler niso z najdbami našli dokaze, kako prav so imeli, da niso nasedli. Dr. Peter Petru je tudi že oddal v tiskarno rokopis knjizice, ki naj bi zapolnila vrzel med turističnimi vodniki, pod naslovom „Ajdovski grad“.

ALFRED ŽELEZNIK

DODATNA POSOJILA ZA DOGRADITEV HIŠ

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

Za pospešitev stanovanjske graditve objavlja Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto - kreditni odbor za stanovanjsko in komunalno kreditiranje na osnovi sklepa izvršilnega odbora banke z dne 20. 9. 1974

RAZPIS

dotatnih posojil za dograditev stanovanjskih hiš, ki so v zaključni gradbeni fazi.

Razpisna vsota znaša din 2.500.000.-

Kreditni odbor za stanovanjsko in komunalno kreditiranje bo odobril dodatna posojila le tistim graditeljem stanovanjskih hiš na območju Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto, ki imajo stanovanjsko hišo v zaključni gradbeni fazi; to je dokončanih in tudi plačanih najmanj 75 % del, sredstev za dokončanje stanovanjske hiše, sposobne za vselitev, pa nimajo zagotovljenih.

Posojilo bo odobreno le v tistih primerih, kjer bo stanovanjska hiša sposobna za vselitev najkasneje do 30. 6. 1975.

Občani lahko dobijo dodatno posojilo za dograditev stanovanjske hiše, ki je v zaključni fazi, ali za plačilo razlike med orientacijsko ceno in dokončno ceno po pogodbi o nakupu stanovanja od proizvajalca največ do zneska din 40.000.- po 4-odstotni letni obrestni meri in z odplačilno dobo najdalj 5 let.

Kreditni odbor za stanovanjsko in komunalno kreditiranje pri Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto bo dodatna posojila odobral le kreditno sposobnim občanom, s tem da vsa do sedaj odobrena posojila za stanovanjsko hišo skupno z dodatnim posojilom po tem razpisu ne presegajo višine din 250.000.-.

Pri obravnavanju kreditne sposobnosti bo kreditni odbor za stanovanjsko in komunalno kreditiranje lahko upošteval tudi mesečne osebne dohodke članov družine, ki žive v skupnem gospodinjstvu. Med te štejemo zakonca, starše in otroke. V tem primeru se družinski člani zavezujejo za redno odplačevanje posojila.

V proužnji za odobritev posojila mora prosilec navesti:

- sedanjo vrednost izvršenih del, ki jih je prosilec že opravil in plačal;
- vrednost še neizvršenih del in način pokrivanja manjkajočih sredstev;
- znesek že odobrenih posojil, razčlenjenih po posojilodajalcih z navedbo roka vračila in obrestno mero;
- predračun del in materiala, za katerega prosilec namerava porabiti posojilo;
- znesek zaprosenega dodatnega posojila z navedbo roka vrnitve posojila;
- potrdilo o višini mesečnih dohodkov in obveznosti, s

Za sklenitev posojilne pogodbe ter zavarovanje in porabo dodatnega posojila

in člane družine, ki žive v skupnem gospodinjstvu. Prednost pri odobritvi dodatnega posojila imajo prosilci, ki stanujejo sedaj v neustreznih stanovanjih, prosilci, ki z vselitvijo v svojo hišo ali stanovanje sprostijo družbeno stanovanje, in občani, ki so pri banki že dobili posojilo na podlagi namenskega varčevanja.

Ob enakih pogojih imajo prednost občani z nižjimi povprečnimi mesečnimi dohodki na družinskega člana. Resničnost prosilčevih navedb bo ugotavljala strokovna služba banke pred odobritvijo posojila.

Za sklenitev posojilne pogodbe ter zavarovanje in poraba dodatnega posojila veljajo določila o posojilih za stanovanjsko gospodarstvo.

Če posojilodajalec ne dokonča stanovanjske hiše, sposobne za vselitev, do določenega roka po tem razpisu, to je do 30. 6. 1975, se mu obrestna mera poveča na 12 %.

Vloge za odobritev dodatnih posojil na podlagi razpisa sprejema Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto - stanovanjski oddelek ROTOVŽ, podružnica Krško ter ekspozituri Trebnje in Metlika, kjer dobijo občani tudi podrobnejša pojasnila in potrebne obrazce.

Vloge za odobritev dodatnih posojil bo obravnaval kreditni odbor za stanovanjsko in komunalno kreditiranje na svoji seji in bo o dokončnem sklepu obvestil prosilce.

Razpis traja do 11. oktobra 1974, po tem datumu prispele vloge ne bodo upoštewane.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA
NOVO MESTO -
Kreditni odbor za stanovanjsko
in komunalno kreditiranje.

Zadnje dni letošnjih izkopavanj se je moral dr. Petru preleviti v turističnega vodnika. Čeprav je imel še obilo strokovnega dela, je rad pojasnjeval delo naše in bavarske skupine, zakaj samo s pojasnjevanjem je mogoče pridobiti delavce, da bi prispevali tudi kaj več za taka raziskovanja. Ravno zaradi pomanjkanja denarja niso mogli pričeti izkopavanje že leta 1950. Na sliki: sevniški učitelji, predstavniki nekaterih kolektivov in občinske skupščine med ogledom najdišča. V ospredju: nemški strokovnjaki in naši študentje odkrivajo rimsko ognjišče. (Foto: Železnik)

Nobene pomembne odločitve ne sme biti brez delavcev!

Novembra bo v Celju VIII. kongres Zveze sindikatov Slovenije. V Posavju, na Dolenjskem, v Beli krajini in na Kočevskem se člani zavzeto vključujejo v razprave o bodoči organiziranosti sindikata. Statutarni dogovor zagotavlja konec forumske zaprtosti in odločanja v imenu delavcev. To samo potrjuje, da je bila zastavljena pot pravilna, zato v razpravah preverjajo, do kod so že prišli.

Ustava zagotavlja osnovnim sindikalnim celicam v temeljnih organizacijah združenega dela in v OZD novo, vplivnejšo vlogo. Za tem težijo sindikalne organizacije v delovnih kolektivih že zdaj, do kraja pa bodo morale izpeljati to načelo po kongresu. Delavci bodo po presoji kongresnega gradiva povedali, če osnutki sklepov dovolj izražajo njihova življenjska, delovna in samoupravljalna hotenja ali ne. O predkongresnih pripravah in o tem, kaj po občinah pričakujejo od kongresa, so nam tokrat spregovorili predsedniki in sekretarji občinskih svetov Zveze sindikatov.

BREŽICE:

Nič več mimo sindikata

Tone Jesenko, sekretar občinskega sveta Zveze sindikatov v Brežicah: — Kongres bo predvsem zaključek reorganizacije sindikatov, ki smo jo uresničevali istočasno z drugimi nalogami. Statutarni dogovor je v razpravi po osnovnih organizacijah in za člane sindikata ni nekaj popolnoma novega. Novosti so povezavi osnovnih sindikalnih organizacij v krajevni skupnosti, vendar imamo že tudi to, na primer v Dobovi.

Bistven premik je v tem, da sprejemajo statutarni dogovor osnovne organizacije Zveze sindikatov in s tem prevzemajo neposredno odgovornost za njegovo uresničevanje. Na sestankih bodo morali sodelovati vsi zaposleni in tako preverjati lastno organiziranost v delovni organizaciji. Razprave bodo zaključene s predkongresno konferenco v začetku oktobra. Tedaj bomo volili delegate za kongres, ki jih sedaj evidentirajo v posameznih osnovnih organizacijah.

TONE JESENKO

Osnovna sindikalna organizacija dobi v združenem delu zdaj mnogo večji pomen, saj je v dogovoru poudarjeno, da ne more biti nobena pomembna odločitev sprejeta mimo sindikata. Če bo osnovna organizacija v praksi imela to mesto in vlogo, potem pri uresničevanju ustave in samoupravnih odnosov ne bo ovir. Čaka nas torej še mnogo dela. Komisiji za samoupravljanje pri sindikatu in ZK si ga bosta razdelili in v posameznih delovnih organizacijah podrobneje analizirali položaj delavca. Pri tem delu bo pomoč osnovnih sindikalnih organizacij zelo dragocena.

ČRNOMELJ:

Informiranje zaposlenih.

„Sindikati v črnomaljski občini so se pričeli pripravljati na

bližnja kongresa pravzaprav že takrat, ko so se pričeli na novo organizirati. Dosedanje izkušnje nove organiziranosti so pokazale, da bo sindikat odslej bolj učinkovit, zato bo imel več vpliva na celoten družbeni razvoj, še predvsem pa bo dovolj buden pri zaščiti interesov delavcev,“ je med drugim povedal sekretar črnomaljskega občinskega sindikalnega sveta Rade Vrlinič.

RADE VRLINIČ

„Sindikati v naši občini smo zelo veliko pozornosti posvetili informiranju vseh zaposlenih. Izdelali smo sistem informiranja o sejah samoupravnih organov, delegacij iz TOZD v zboru združenega dela v občinski skupščini, o sejah družbenopolitičnih organizacij, kolegijskih organov. Na osnovi načrta dela vseh zborov občinske skupščine pa bomo izdelali tudi načrt, o katerih točkah dnevnega reda lahko razpravlja samo delegacija TOZD, o čem pa morajo spregovoriti vsi zaposleni.

Delegate za oba kongresa smo že izvolili in so vsi zaposleni kot neposredni proizvajalci. Od kongresa pa pričakujemo, da bo dal dopolnila za vsebinsko utrditev nove organiziranosti sindikatov in da bo to novo organiziranost tudi potrdil.“

KOČEVJE:

Delavec je tudi občan

Anton Šercer, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Kočevje: „Pričakujemo, da bo dal kongres odgovor o bodoči organiziranosti sindikatov, novi ustavni vlogi sindikata in uresničevanju te vloge. Kongres bo praktično odgovor osnovnih organizacij sindikata in organov sindikata o mestu in vlogi, ki jo daje nova ustava sindikatu.

Člani sindikata pričakujejo, da bo zdaj sindikat bolje delal, da bo uresničeval interese delavcev oziroma delavskega razreda in da bo tudi sredstvo za doseg te ciljev. Delavec naj

odloča neposredno o vsem, kar ustvarja, se pravi brez vmesnih posrednikov.

Že na podlagi statutarnega dogovora pričakuje članstvo od sindikata odločnejše zavzemanje za delavske interese, več neposrednega odločanja vseh članov, več demokratičnosti in s tem možnosti za ustvarjalne pobude članov, več odgovornosti vseh, več načrtnosti pri delu in večjo javnost dela sindikata ter njegovih organov.

ANTON ŠERCER

Pomembna novost bo predvidoma tudi povezovanje sindikata s krajevno skupnostjo, v kateri žive delavci posameznih delovnih organizacij. Delovni ljudje v TOZD namreč niso le proizvajalci, ampak so hkrati občani, člani krajevne skupnosti, ki potrebujejo za uspešnejše delo, življenje in pametno izkoriščanje prostega časa vrsto dejavnosti, ki so organizirane v krajevni skupnosti, kot so otroško varstvo, šolstvo, trgovina, rekreacija, razvedrilo, kulturno udejstvovanje in drugo.“

KRŠKO:

Želja po umiritvi cen

Inž. Adam Vahčić, predsednik občinskega sindikalnega sveta v Krškem:

— V naši občini se iztekajo priprave za evidentiranje delegatov za oba kongresa. O statutarnem dogovoru smo razpravljali na razširjeni seji občinskega sveta. Bistvenih pripomb nismo imeli. Dokončno besedo bodo imele osnovne organizacije, ki ga bodo sprejemale.

Glede na temeljito organizacijsko, kadrovsko in vsebinsko preobrazbo ter novo družbeno vlogo sindikatov, ki je opredeljena v ustavi, pričakujemo, da se bo kongres zavzel za uresničevanje sprejetih načel v praksi. Delitev dohodka in osebnih dohodkov bomo morali uskladiti z enakim vrednotenjem enakega dela ter vsakemu delavcu zagotoviti minimalni osebni dohodek. Poskuse posameznikov po uravnilovki bomo lahko zatrli le, če bodo vsi profili kadrov primerno ovrednoteni.

ADAM VAHČIČ

Pričakujemo, da bo kongres spregovoril o določanju osebnih dohodkov delavcev, ki so po zakonu dolžni delati dlje, kot je redni delovni čas, pa jim zaradi višjega dohodka ugasnejo pravice do otroškega dodatka. Nujno potrebno bi bilo enotno stališče kongresa do tega, da bi zaustavili upadanje življenjskega standarda delavcev, neglede na to, kdo bo nosil posledice.

Razen tega pričakujemo, da se bo kongres zavzel za povečanje produktivnosti dela, za racionalnejšo potrošnjo, predvsem pa za usklajevanje in umiritev cen, ki izredno vznemirjajo delavski razred.

NOVO MESTO:

Za jasnejšo opredelitev

MIHA BURGAR, sekretar občinskega sveta ZSS Novo mesto: „V predkongresnih pripravah smo opravili evidentiranje kandidatov za delegate in zaključili prvo fazo razprav o osnutku statutarnega dogovora o organiziranosti in delovanju sindikatov. Pripomb, ki bi postavljale vse na glavo, ni bilo, eno manjših pa bi vendarle želel navesti. Ta je, da bi morali delovanje sindikatov v krajevnih skupnostih in društvih, zlasti v strokovnih, v dokumentih jasneje opredeliti.“

Pripravke za to stran so napisali: Jožica Teppey, Branko Podobnik, Jože Primc, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Stran uredila Jožica Teppey.

Do zdaj smo evidentirali kandidate za slovenski sindikalni kongres iz tovarne zdravil Krka, vzgojnovarstvenega zavoda, podjetja Gorjanci, Novoteksa, Novolesa, IMV, novomeške Iskre in Pionirja. Na zvezni sindikalni kongres bomo poslali štiri delegate, ki smo jih tudi že evidentirali, in sicer po enega iz Krke, PTT, Novolesa in IMV. Priprave na oba kongresa smo namreč pri nas združili.

MIHA BURGAR

V nadaljevanju predkongresne aktivnosti nameravamo kongresne dokumente pretresti še na skupnih posvetih s predsedniki in tajniki osnovnih sindikalnih organizacij, sledila bo razprava med članstvom, nato pa bomo oblikovali končne pripombe, predloge in stališča. Računamo, da bomo s tem končali v drugi polovici oktobra.

Pričakujemo, da bo članstvo kongresne dokumente z resnostjo obravnavalo, saj gre pri tem ne nazadnje tudi za to, kako sposoben in učinkovit sindikat hočemo imeti.“

RIBNICA:

Centrale še premočne

Karel Oražem, tajnik občinskega sveta Zveze sindikatov Ribnica:

„Prepričani smo, da bo kongres potrdil novo organiziranost sindikatov, ki temelji na delegatskih osnovah, in tako vedno več delovnih ljudi sodeluje v razpravah in odločanju. To se vidi tudi iz tega, da je v občinskih sindikalnih konferencah in plenumu sodelovalo prej 25 ljudi, zdaj jih pa že okoli 75 ali trikrat več.“

Prvo fazo uveljavljanja ustave, se pravi ustanavljanje TOZD in OZD, smo v občini uspešno zaključili. Žal pa smo ostali bolj pri ustanovitvah in novih statutih, medtem ko vse ostalo poteka v delovnih organizacijah v glavnem po starem, če izvzamemo INLES. Tako še vedno ni razmejeno premoženje znotraj OZD med TOZD, ni obračuna dohodka po delu oziroma uspehu, o dohodku odločajo v centralah, ne pa delavci v TOZD, ki ga ustvarjajo.

KAREL ORAŽEM

Čeprav sindikati prizadevno delajo, nalete ponekod na precejšnje odpore. Zaradi podražitev so zdaj v delovnih organizacijah zvečali osebne prejemke in tako hkrati zamašili tudi usta delavcem; hkrati pa so malo naredili, da bi res trajno oziroma dolgoročno poskrbeli, da bi delavci z najmanjšimi osebnimi dohodki na osnovi svojega dela več zaslužili. Delavcu je treba omogočiti, da bo več ustvaril. To pomeni, da mora biti tudi organizacija dela boljša. Nismo za uravnilovko, vendar tudi ne za prevelike socialne razlike, za razlike, ki niso rezultat dela.

SEVNICA:

Pozornost odnosom

Po izjavi sekretarja občinskega sindikalnega sveta Sevnica Slavka Vilčnika je poglobljena naloga sindikatov v občini še vedno uresničevanje ustave. Ob ugotavljanju sadov nove organiziranosti samoupravljanja v OZD in TOZD bodo posvetili največ pozornosti predvsem vprašanju samoupravnih odnosov in temu, kako je nova organizacija samoupravljanja usklajena z zahtevami ustave. Zato je pomembno, za kakšno obliko kontrole za izvrševanje sklepov so se dogovorili v delovnih organizacijah, bodisi da so to izpeljali preko delavske kontrole ali samoupravnih organov. Sindikata zanima tudi vprašanje, kako se pripravljena gradiva za seje, ali gre za res delegatsko ponaša-

nje članov raznih organov. „Če bomo o vsem tem ugotovili, kje smo, bomo lahko sprejeli najbolj učinkovite sklepe za čim hitrejšo krepitev teh odnosov,“ meni sekretar Vilčnik.

SLAVKO VILČNIK

Na vprašanje o osebnih dohodkih, ki so v sevniški občini že lep čas manjši od republiškega povprečja, je sekretar Vilčnik mnenja, da so najmanjši osebni dohodki in občinski usklajeni z najnižjimi dohodki v Sloveniji, zaostajajo pa povprečni. To je pereče zlasti za nekatere dejavnosti: za šolstvo in družbene službe, kovinsko industrijo, lesno predelovalno industrijo. Čutiti je že zaostajanje delovnih prizadevanj med kvalificiranim in nekvalificiranim kadrom, zaradi česar menijo nekateri, da ni pravičnega odnosa do izobraževanja.

TREBNJE:

Samoupravna organiziranost

Kot nam je dejal sekretar občinskega sindikalnega sveta v Trebnjem Jože Klemenčič, k predlogu statutarnega dogovora o organiziranosti slovenskih sindikatov na seji sveta 5. septembra ni bilo pripomb. V teku je evidentiranje delegatov za kongres slovenskih sindikatov in zvezni kongres. Na republiški kongres naj bi poslali delegata iz živilske industrije (Dana, TOZD Kolinske), na zvezni pa delegata iz kovinskopredelovalne industrije (TRIMO, TOZD IMV, ISKRA, ELMA). O teh dveh delegatih bo v občini odločilo 189 delegatov sindikalnih organizacij.

JOŽE KLEMENČIČ

Čeprav so že večkrat ocenjevali novo samoupravno organiziranost in prakso organizacij združenega dela ali temeljnih organizacij, pripravljajo v tem tednu enoten vprašalnik, kjer naj bi komisija za samoupravno konstituiranje pri komiteju konference ZK skupno z občinskim sindikalnim svetom skušala ugotoviti, kako je z dejanskim uresničevanjem ustave, in preveriti, če so sprejeti samoupravni sporazumi o organiziranosti ali združenju ter inter- ni akti OZD in TOZD.

darujte dinar...!

Naša akcija

So Novomeščani dovolj seznanjeni s težavami posebne šole v Novem mestu? Jim dinar gre izpod prstov? So navni ali se prepričajo, kam gre njihov denar?

To naju je zanimalo, ko sva se s skrinjico Rdečega križa pojavila na novomeških ulicah. Odločila sva se, da bova pobirala denar za ubogo posebno šolo v Šmihelu. Akcija na svojo pest.

„Ali daste nekaj dinarjev za posebno šolo v Šmihelu?“ To vprašanje sva zastavila desetim voznikom na bencinski črpalki nasproti gasilskega doma v Novem mestu.

AKCIJA SE SLABO ZAČNE

Voznik „škode“ z mariborsko registracijo je „sodelavca“ s skrinjico, na kateri se je „blestel“ znak Rdečega križa, sumljivo pogledal, se potipal po žepih in njegov „NIMAM“ je bil tako žalosten, da bi mu najrajši potisnil v roke jurja.

Kmalu zatem je pripeljal 42-letni mopedist J. K. iz Otočca:

— „Hudiča, še sam bi potreboval kakšen dinarček, pa mi ga noben vrag ne da.“

„Pa gre, fant, gre?“ je vprašal Jože Z. iz Novega mesta, voznik težkega tovornjaka, ki je bil malo predtem spustil dinar v skrinjico. „Je kar prav, da ste se spomnili tudi te šole. V naši občini ne bi smelo biti takih razlik med osnovnimi šolami. Ena ima

bazen, druga še varnih stopnic ne.“

Voznik z zagrebško registracijo je bil sila nezaupljiv. Pa se je vendarle pokazal humanega, kajti v avtomobilu je imel prav prijetno deklico:

„Neka vama bude! Evo dinar! A da li ste vi tu konzervirni sami izradili? Sve se meni čini...“ Kljub temu naju ni vprašal, za kaj pravzaprav pobirava in če imava za to kakšno pooblastilo.

KAJ PA IMATE SPET?

Veselo je zažvenketal petdeset parski kovanec v skoraj prazno skrinjico, tovarišica iz Ljubljane, ki ga je velikodušno darovala, pa je vprašala:

„Če pumpam zračnice, moram tudi plačati?“

Potolažila sva jo, da je to odvisno od nje same.

Ob črpalki se je ustavila nova katrica, lastnik pa je v trenutku, ko je zagledal skrinjico s križem, pokazal na avtomobil: „Znate, ovaj IMV je skup. Možda bi on nešto dao u ovu vašu kutiju.“

V 15 minutah sva na prvi „postojanki“ zaslužila 12 dinarjev. V osmih urah bi to pomenilo 384 dinarjev in v 21 dneh 8.064,00 dinarjev. Ni kaj, kar lep zaslužek!

Nato sva se ustavila še pri vratarju v Labodu. Ko je starejši možakar slišal „Rdeči križ“, je takoj potegnil iz žepa kovanec in ga brez razmišljanja spustil v skrinjico. V prodajalni niso bili tako radodarni. Tovarišica srednjih let naju je sicer pogledala, a vprašanja ni razumela...

Na bencinski črpalki pred osnovno šolo „Katja Rupena“.

„Ali daste...“ Tudi tu sva pričela z naučeno zgodbo. „Nimam drobiža“, je dopovedoval voznik nove dacie 1300 z novo-meško registracijo in takoj za tem naročil: „Poba, za štiri-deset mi ga natoči!“

Voznik s puljsko registracijo je takoj segel v žep, a je razočaran ugotovil, da ima v žepu res drobiž. Na svetlo je potegnil dvodinarski kovanec.

Striček je sicer pobrskal po denarnici, dinar pa je potreboval za avtoBUS.

V RESTAVRACIJI PRI VODNJAKU

Natakarji v restavraciji „Pri vodnjaku“ so bili takoj za sodelovanje. Tako sva postavila v bližini blagajne skrinjico z napisom: „Darujte za posebno šolo v Šmihelu!“ Ob njej se je ustavilo precej stalnih klientov, na hitro spilo „ta močnega“ in debatiralo. Nato bi kmalu prišlo še do pretepa. Pa ne zato, ker ljudje niso prišli na vrsto, da bi spustili v skrinjico svoj prispevek za šolo, ampak zato, ker se ga je Martin K. iz Birčne vsi le preveč nalezel in vse po vrsti izzival, naj si slečejo srajce.

DARUJEM PESEM

Ob pultu se je ustavil še krepak možak in na vprašanje, ali bo kaj prispeval, odgovoril:

— Ne morem, zidam bajto! Skozi vrata je težko prisopihal star znanec novomeških jarkov in z motnimi očmi premeril vse, ki smo sedeli blizu skrinjice. Popraskal se je po žepih in ježno zamahnil:

— Kdo mi da za „štamperle“? Drobiž bom pa vrgel v to skatlo! Med vojno sem se boril. Nisem tako slab človek, da ne bi za otroke kaj daroval. Pa če nimam, nimam! Če hočete, vam bom eno zapel!

Mimo skrinjice je v eni uri prišlo še precej gostov, toda nihče je ni opazil. Nekdo je občudoval strop, drugi ploščice, tretji je mahal nekemu na drugem koncu restavracije.

Nazadnje sva srečo poskusila še v mestu. Skrinjico sva postavila pred Kettejev vodnjak. Bilo je nekaj pred drugo uro. Ker je skrinjica stala sama, je bilo zanimanja zanjo kar precej. Ljudje so se ustavljali in brali napis, to pa je bilo tudi vse. Mislila sva že

pospraviti in akcijo zaključiti, ko se je ustavil ob vodnjaku starejši možak, pazljivo prebral besedilo in nato v skrinjico vrgel nekaj kovancev. Zgledi vlečejo! Takoj se je za darovanje odločilo še nekaj meščanov. V bližini je stalo precej Novoteksovih delavk. Brskale so po torbicah za drobižem, a v skrinjico ni padel niti dinar.

Tako se je akcija tudi končala. Nihče ni povprašal, kdo naju

je za pobiranje pooblastil. Kot kaže, so vsi, ki so darovali, verjeli, da bo denar res prišel v prave roke.

In res je: Nabrani denar sva pustila v pisarni Rdečega križa, od tam pa bo šel v posebno OŠ v Šmihelu.

B. KRŽE
J. PEZELJ

Na bencinski črpalki pred osnovno šolo „Katja Rupena“ je bilo precej strank, „zaslužila“ pa sva bolj malo.

Naša akcija

OPOZORILO

KRAJEVNA SKUPNOST
BELA CERKEV

OPOZARJA

vse lastnike nagrobnih spomenikov in okvirjev, da so jih dolžni v roku 8 dni odstraniti. Mišljeni so neuporabni spomeniki in okvirji, ki so zloženi ob obzidju in na pokopališču. Po navedenem roku bo spomenike in okvirje odstranila Krajevna skupnost na vaše stroške.

OBVESTILO O DERATIZACIJI

(zastrupljanje podgan in miši)
V OBČINI BREŽICE

Po obvezni, splošni in občasni deratizaciji v občini Brežice (Ur. l. SRS št. 10/74) bo Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto opravil OBVEZNO DERATIZACIJO (nastavljanje zastrupljenih vab) na območju mesta BREŽICE s pripadajočimi naselji ŠENTLENART, BREZINA, ČRNEC, ZAKON in TRNJE ter ČATEŽA, VEL. MALENC in KRŠKE VASI v dneh od 1. oktobra do 11. oktobra 1974.

Točna navodila in opozorila bodo objavljena na vidnih mestih v krajih, kjer bomo opravljali deratizacijo.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
NOVO MESTO
Mej vrti 5, tel. 21-253

PROSTA DELOVNA MESTA

TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA
Odbor za medsebojna razmerja

zaradi ureditve poslovanja
RAZGLAŠA
prosta delovna mesta:

1. POSLOVODJE
2. ODDELKOVODJE
3. PRODAJALCEV

Pogoji za delovno mesto poslovodje: poslovodska šola ali VK delavec z 6 – 8 leti prakse, po možnosti v tehnični stroki. Za del. mesto oddelkovodje: K prodajalec, 5 let prakse. Za del. mesto prodajalcev: šola za prodajalce in eno leto prakse. Prijave z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovske splošni sektor Trgovskega podjetja Sevnica, Glavni trg 25, Sevnica, 10 dni po objavi.

ozimnica!

DOLENJKA — trgovsko podjetje
na dedbelo in drobno

nudi po ugodnih cenah

KROMPIR IN JABOLKA ZA OZIMNICO

— krompir:

IGOR in CVETNIK

— jabolka:

RENETA, ŠTAJMAN, JONATAN, ZLATI IN RDEČI DELIŠES

Sindikalne podružnice lahko nabavijo ozimnico v našem skladišču v Bučni vasi, kjer nudimo tudi prevoz.

Za zasebnike smo pripravili krompir in jabolka v vseh naših prodajalnah.

SEDAJ JE ČAS ZA UGODEN NAKUP OZIMNICE!

PROSTO DELOVNO MESTO

KRAJEVNA SKUPNOST METLIKA

RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO
TAJNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI METLIKA

Pogoj za sprejem je:

— srednja ali višja strokovna izobrazba komunalne ali ekonomske smeri.

Kandidat mora imeti organizacijske sposobnosti ter družbenopolitične in moralne kvalitete.

Razpis velja 20 dni po dnevu objave.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Svet krajevne skupnosti Metlika.

LICITACIJA!

UPRAVA JAVNE VARNOSTI
NOVO MESTO

RAZPISUJE
JAVNO LICITACIJO
za prodajo rabljene opreme:

1. 6 osebnih vozil Zastava 750
2. 2 osebnih vozil Austin MINI 1000
3. 1 osebne vozila Austin 1500
4. 2 mopedov

5. montažnih stopnic, dolgih 6,5 m

6. razne tehnične in pisar. opreme

Licitacija bo v ponedeljek, dne 30. 9. 1974 ob 8. uri na sedežu UJV, Novo mesto, Jerebova 1.

Interesenti morajo pred začetkom licitacije položiti 10-odstotno varščino od izklicne cene.

VINOGRADNIKI!

Oddelek za gospodarstvo občinske skupščine Novo mesto po 5. čl. zakona o vinu (Uradni list SRS št. 16 – 140/74) na predlog pridelovalcev grozdja

DOLOČA

čas trgatve zlahtnega grozdja v jeseni 1974. Trgatev grozdja za predelavo v vino

ni dovoljena pred:

- 1. oktobrom (sobota) 1974 za bele sorte,
- 12. oktobrom (sobota) 1974 za črne sorte.

Izjeme so razne sorte: portugalka, šentlovrenka, radgonska ranina, rizvanec.

Grozdje samorodnic, katerih vino je prepovedano dajati v promet (in ga pridelovalci porabijo doma), lahko pridelovalci trgajo po lastni presoji.

Po 9. členu zakona o vinu je prepovedano mešanje moštov, drozge in vina zlahtne trte z moštvom drozge in vinom kate-re koli samorodnice (šmarnice, otele, izabele itd.). Zato naj tisti vinogradniki, ki imajo mešane vinograde zlahtne trte s samorodnico, pri trgatvi strogo ločijo zlahtne trte od grozdja samorodnic.

Kršitelj se po 50. in 51. členu zakona o vinu kaznujejo z denarno kaznijo od 1500 do 10000 din.

Nadzorstvo nad izvajanjem predpisa opravlja pristojna kmetijska inšpekcija.

kultura in izobra- ževanje

Rože in krajina

V Kostanjevici razstavlja Tugo Lebič

Z 38 olji na platnu in leseni tu se je kostanjevskemu občinstvu predstavil Tugo Lebič, v Brežicah rojeni in v Novem mestu živeči arhitekt. Po otvoritvi 17. septembra, na kateri je o slikarjevih iskanjih govoril umetnostni kritik dr. Mirko Juteršek, je gledališče Pekarna iz Ljubljane uprizorilo Petra Božiča delo „Kako srečen dan“.

S to razstavo, ki je druga samostojna po vrsti, je Lebič dokazal, da obvlada čopič, barve in likovno ploskev. Motivno je razpet med rožami in krajino, upodabljanju človeških figur se izogiblje, vendar pa je vselej čutili v neposredni bližini človeka. Osebnost, ki jo je pri Lebiču zaznali zlasti v zadnjem času, je kot vrlino poudaril tudi dr. Juteršek.

Med likovnimi amaterji je Lebič nedvomno obetavno ime, kar izpričuje tudi kostanjevska razstava. Njegova iskanja in pridnost v zadnjem času ga uvrščajo med ustvarjalce, ki preraščajo meje običajnega „konjička“. Upravičeno smemo pričakovati, da ga bomo še videli na prireditvah, kot je ta v Lamutovem likovnem salonu. Razstava bo odprta do 30. septembra.

I. Z.

Tugo Lebič: TULIPANI, 1974

Zavzete ljudi!

Na nedavni seji izvršnega odbora kulturne skupnosti v Kočevju so sklenili, da bodo med delavci v TOZD takoj začeli iskati take, ki bi mogli kot delegati vestno in odgovorno prenesti interese delavcev v novo skupščino kulturne skupnosti in kulturne organizacije.

Sirjenju dobre knjige med meščani in podeželani posvečajo veliko pozornost, prav tako dejavnosti ljudske knjižnice in menijo, da v sedanjih neprimernih prostorih ne bo mogla biti dolgo uspešna. Zavzeli so se tudi za obnovo kulturnega društva Svoboda in za to, da bi v sezoni 1975/76 razpisali splošen abonma za gledališke in glasbene prireditve. Pri tem naj bi poseben abonma organizirali za delavce in dva za mladino.

Po mnenju izvršnega odbora je nujno v kulturna prizadevanja vključiti mladino. VINKO ILC

Mali kulturni barometer

PRIPOMBE K ZAKONU – Izvršni odbor kočevske kulturne skupnosti je že obravnaval novi zakon o kulturnih skupnostih, o katerem bo kmalu razprava tudi v republiški skupščini.

V ADAMIČEV SPOMIN – V Grosupljem so z literarnim večerom počastili spomin na Louisa Adamiča, ameriškega pisatelja slovenskega rodu, ki je umrl pred 23 leti.

EKSILIBRISI V NUK – Pod pokroviteljstvom cerkniškega Bresta so v ljubljanski Narodni in univerzitetni knjižnici odprli razstavo otroških ekslibrisov z deli, ki so jih ustvarili tudi učenci osnovnih šol na Dolenjskem.

AMATERSKI FILMI – Na letošnjem festivalu amaterskega filma v Ljutomeru je sodelovalo 55 kinoklubov iz vse države. Podelili so več nagrad za najboljšo režijo in filme.

Aleksander Leskovec: NA PAŠI, relief (100 x 70 cm) – Avtor, doma z Mirne, se je letos prvič predstavil občinstvu z deli, ki jih izrezuje že vrsto let. Sodeloval je tudi na VII. taboru slovenskih likovnih samorastnikov v Trebnjem poletju 1974. (Foto: Pavel Jerman)

ZKPO v načrtu: nič mimo delavcev

Občinski svet ZKPO v Novem mestu pravkar obravnava delovni načrt za obdobje 1974/75 - Poudarjajo: »Pred očmi imejmo delovnega človeka!«

Okvirni delovni načrt novomeške ZKPO za obdobje 1974/75 podčrtuje, da bodo delavcem še bolj omogočeni obiski kulturnih prireditev, poleg tega pa bodo lahko razvijali samostojno kulturno dejavnost in ustvarjalnost.

Področij, na katerih lahko delavci s takimi ali drugačnimi nagnjenji uspešno delujejo, ni malo. V mislih imamo predvsem gledališče, zborovsko petje, godbeništvo, likovni amaterizem, besedno ustvarjalnost in druge dejavnosti. V občini že delujejo najrazličnejša društva in skupine, v katerih je moč na pravkar omenjenih področjih organizirano ustvarjati in postvarjati.

Gledališki amaterizem je precej razvit, devet skupin je celo včlanjenih v področno združenje. Pevskih zborov je devet:

štirje moški, dva moška okteta in trije mešani. Že nekaj let delujejo tri godbe, godalni orkester in več zabavnoglasbenih skupin. Neposredno na ZKPO sta vezani skupini likovnikov in literatov.

Kako je možno vso to dejavnost poživiti, je lahko za zgled letošnje leto oziroma minula kulturna sezona. Zvrstilo se je več deset najrazličnejših prireditev, med katerimi so imele prenekatere odmev v širšem slovenskem prostoru. Sestavljali programa za naslednjo kulturno sezono so lahko tem pogumnejše načrtovali nove in pestrejše stvari.

Sodelovanje na občinskih in medobčinskih revijah in drugih nastopih kulturnih skupin naj bi bilo v novem obdobju še pogostnejše. Poslej naj bi del zavez po kulturnem življenju pre-

nesli v snujoča se šolska kulturna društva. Lutkovna dejavnost se bo načrtneje razvijala. Med drugim kaže omeniti, da snuje ZKPO prihodnje leto v Novem mestu osrednje lutkovno gledališče.

Vse te in obilico drugih načrtov, ki jih tu nismo navedli, bo ZKPO poslej laže uresničevala, ne nazadnje zato, ker se ji obeta več denarja, kot ga je dobivala v preteklosti. Samo letos je tega denarja nekaj nad 810.000 din, kar je skoraj štirikrat več kot lani, ko je ZKPO živela le od 230.000 din.

I. Z.

BELOKRANJSKE TRADICIJE ŽIVE

Ni bojzani za folkloro

»Amaterizem bo poslej laže dihal,« trdi Janez Kure, predsednik ZKPO v Črnomlju

Po diplomi na ljubljanski ekonomski fakulteti se je Janez Kure vrnil v svoj Črnomelj. Cenjen je kot strokovnjak pri svojem odgovornem delu v banki, pa tudi tisti, ki jim ni vseeno, kako živijo kulturno-prosvetna društva v občini, ga imajo radi. Vedo, da rad pomaga. Zato so ga izvolili za predsednika občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

»Z delom v društvih smo kar zadovoljni. Upoštevati je pač treba, da gre za čisti amaterizem, ki pa mu bomo pomagali bolj kot doslej. Zato, ker je financiranje sedaj urejeno. Predvsem so znane naše folklorne skupine, ki zelo resno delajo in razen na

jo imajo sedaj. Razen tega bodo morale te skupine sčasoma zamenjati svoje „farkas“ tamburice, ki jih ne izdelujejo več, s tamburicami sistema „Jankovič“. Črnomalska glasbena šola pa bo poskrbela za učenje igranja na nove tamburice. Denar za nakup novih tamburic bo dala naša organizacija. Storili bomo vse, da stari folklorni običaji ne bodo izumrli, in mislim, da za to ni bojzani, saj kažejo mladi zanje dovolj zanimanja.«

domaćih prireditvah pogosto nastopajo tudi po drugih krajih Slovenije in celo v tujini.

Sedaj bodo pripravili občne zbornice v vseh amaterskih kulturnih društvih v občini, kasneje pa bodo organizirali občni zbor ZKPO za vso občino. Na njem se bodo podrobneje dogovorili o nadaljnjem delu, čeprav so poglavni načrti že znani.

»Vse folklorne skupine moramo najprej pravilno obuti in obleči. Na starih slikah se vidi, da so imeli Belokranjci včasih kak kos drugačne obleke in obutve, kot

Janez Kure: »Mladi nadaljujejo tradicije.«

V občini ugotavljajo, da za dramsko dejavnost pri njih ne obstajajo dobre možnosti. Zato bo ZKPO več skrbi posvetila širjenju in delovanju amaterskih pevskih zborov. Zbori v Adlešičih, Črnomlju in Semiču bodo deležni precej pozornosti in tudi denarne podpore, prizadevali pa si bodo, da bi zbor ustanovili tudi na Vinici.

B. PODOBNIK

Koncertna vrzel izginja

Glasbena šola Marjan Kozina poskrbela za šest vrhunskih prireditev

Glasbena šola Marjan Kozina iz Novega mesta bo v sezoni 1974/75 priredila šest koncertov priznanih slovenskih umetnikov-solistov in komornih zasedb. S tem želi zapolniti vrzel, ki je na tem področju v mestu ob Krki občutna.

Prva prireditev bo že 4. oktobra; na njej se bosta novomeškemu koncertnemu občinstvu predstavila čelist Ciril Škerjanc in pianist Aci Bertonec. 15. novembra je predviden koncert violinista Dejana Bravničarja ob klavirski spremljavi Acija Bertonec, 20. decembra bo nastopil Trio Lorenz. Spored se bo nadaljeval 16. februarja, ko bo pianist Andrej Jarc spremljal sopranistko Marjano Krizman. 30. marca bosta koncertirala Jože Falout na rogu in pianist Aci Bertonec, na zadnji prireditvi 4. maja pa bo imela samostojen nastop pianistka Zdenka Novak.

Za mladino načrtujejo koncerte ob 16. uri, medtem ko bi bile predstave za odrasle ob

19.30 ali 20. uri. Mladinske koncerte bodo komentirali. Glasbena šola ima za te prireditve v načrtu abonma. Za mladinske koncerte so organizirali 50 abonmajskih sedežev po 25 din, za večerne (za odraslo občinstvo) pa 60 sedežev po 90 din.

Koncertni spored je pripravila posebna tričlanska komisija pri novomeški glasbeni šoli, ki naj bi bila zametek snujoče se koncertne poslovalnice.

pedagoški kotiček

SMISEL ŠOLSKEGA OCENJEVANJA

Mnogi starši se danes presoajo vrednost svojega potomca po ocenah v šoli, dasi je življenje te že stokrat postavilo na laž. Namen ocenjevanja je krenil v napačno smer tudi tam, kjer jih je učitelj uporabljal kot sredstvo za discipliniranje in strahovanje učenec.

V naši socialistični družbi ohranjamo ocenjevanje, toda ga uravnavamo na njegov pravi namen: učenčeve vzgojitelje naj informira in orientira na čimbolj nepristranski in izčrpen način, kako se razvija in v šoli napreduje; učenec naj spodbuja in usmerja; v učiteljevih rokah pa bodi sredstvo, ki naj na svoj način pomaga pri prizadevanjih za njegov zdrav razvoj.

Gustav Šilih: Očrt splošne didaktike, str. 297

STRAH NI NIKAKRŠNA POBUDA ZA UČENJE

Učenje zahteva od otroka sorazmerno precejšnje napore, ki jih ovira njegovo še močno razvito nagonsko teženje. Pomagamo mu lahko le tako, da se čuti v skupnosti (družini ali v razredu) varnega, upoštevanega. S tem se krepi njegova samozavest, vera v lastno zmogljivost in njegov pogum. Iz izkušenj nam je znano (in odkritja mentalne higiene so to potrdila), da je pogum eden izmed najvažnejših pobudnikov za doseganje uspehov, tako pri odraslih kot pri otrocih. Nasprotno pa strah (z raznimi odenki: plašnost, bojzljivost, strahopetnost, kot posebnimi lastnostmi) ne predstavlja nikakega podneta za učenje. Najbolje bi bilo, če bi pouk ne ustvarjal nikakega strahu... Strah je nameč konec koncev tisto čustvo, ki izraža popolno zapuščenost in padec iz stanja, ki daje človeku in zlasti otroku prvo in zadnjo oporo: iz stanja ljubezni. Varnost, toplota, ljubezen so tudi v učnih procesih poroki pristnih učnih uspehov.

Navedeno delo, str. 47

podčrtano

Dolgo kot pravda za oslovsko senco se med kulturniki vlečejo razprave o tem, v čigavi lasti so gradovi. V občinah trdijo, da so gradovi republiški, medtem ko republiški kaže silijo na dan s trditvijo, da so gradovi občinski.

Včasih prav nič kulturno zašpicene razprave so se začele, ko je pred kulturnike prišlo vprašanje, kdo je dolžan plačati obnovitvena in vzdrževalna dela na gradovih, ki so, kar ni nujno posebej poudarjati, kulturnozgodovinski spomeniki.

Komu breme?

Znano je, da so financiranje teh obnovitvenih del prenesli na kulturne skupnosti, pri čemer pa je večje breme – vsaj doseganje dolenske izkušnje to potrjujejo – prišlo na ramena temeljnih kulturnih skupnosti.

Kako (ne)znosno je tako breme za občino, osvetljuje novomeški primer. Sredstva za gradove in spomeniškovarstveno službo so se letos tolikanj povečala, da je zavoljo tega – in seveda tudi zaradi znatno večjih dotacij poklicnim kulturnim ustanovam – ostalo bore malo za tako imenovano živo kulturo.

Kulturne skupnosti v občinah bi se skrbi za gradove in druge pomembnejše kulturnozgodovinske spomenike s hvaležnostjo otresle. Za to imajo svoje račune, predvsem pa svoje dokaze, da ti spomeniki ne morejo biti povsem ali zgolj občinskega pomena. Republiška skupnost, na katero se bolj pritiskajo od vseh strani, bi tudi najraje sploh odmisli gradove.

Takemu žoganju mora slej ko prej slediti konec in nemara bi bilo prav, da bi z zakonom dokončno predpisali, kaj je „samo republiško“ in kaj „samo občinsko“. Čas, ki ga potratijo kulturniki za razprave, bi poslej lahko koristneje porabili.

J. JUST

Viktor Magyar: LETEČI ČLOVEK, olje na lesu, 1972. Slikar bo oktobra razstavljal v Trebnjem.

Ogledalo mladim

OREHOVICA - Mladinski aktiv Orehovica iz Orehovice pri Sentjerneju je imel prejšnjo soboto javno razpravo o dokumentih za IX. kongres ZSMS, na kateri so sodelovali vsi člani. Po razpravi so evidentirali člane ZMS, ki bodo v novo organizacijo sprejeti takoj po kongresu. (B. K.)

NOVO MESTO - Prejšnji teden je OK ZMS Novo mesto sklicala posvete z vsemi predsedniki aktivov ZMS, na katerih so se predsedniki seznanili z oblikovanjem osnovnih organizacij ZSM in organov ZSM v občini. (D. P.)

SEMIC - Prejšnji teden so v Semicu sprejeli v Zvezo komunistov 31 novih članov, ki so jih osnovne organizacije ZK v črnomaljski občini predlagale za sprejem. Novim članom, med katerimi je bilo precej dijakov, je čestital in govoril o liku komunista sekretar občinskega komiteja ZKS Črnomelj Jure Perko. Vsi člani so dobili v dar knjižna darila. (A. K.)

CRNOMELJ - V petek se je prvič v letošnjem šolskem letu sestalo predsedstvo MA Gimnazije. Pogovorili so se o predkongresnih dejavnostih, ustanovili odbor, ki bo spremljal priprave za kongres in sklenili, da vse mladinske ure posvetimo mladinski organizaciji in njenim dejavnostim. (V. S.)

Gobarji

V enem dnevu otroci nabrali za 1000 din gob

Ob cesti od Novega mesta do Koroške vasi sem našel prejšnjo sredo dvanajst malih prodajalcev gob. Tisti, ki so se postavili pred avtobusni postajališče v Koroški vasi, so imeli že vse košarice prazne. Zadovoljni, da so prodali toliko gob, so šolarji Darinka Hrovatič, Jože Lukšič, Ivan Cimermančič in Jože Čelčič povedali: „Da, letos rastejo gobe, kot že vrsto let ne. Vsaj tako pravijo naše babice. Za košarico, v kateri je za okoli kilogram svežih jurčkov, zahtevamo štiri tisočake. Če nam prodaja gre od rok? Danes je šlo kot namazano. Veste, neka stara teta iz Vinje vasi je nabrala v enem mesecu za 9.500 din gob. Nekajkrat smo jo zalezovali, pa se takrat ni sklonila niti enkrat. Kje nabiramo? Po Gorjancih, tam, kjer je te dni meščanov kot listja in trave. Včasih smo kar veselji, ker so mestni tako slepi.“

Mali gobarji so se še pohvalili, da njihova kupčija cvete predvsem po vsakem daljšem dežju. Zgodilo se je, da so vsi štiri skupaj v enem dnevu prodali za 1.000 din gob. Denar, ki so si ga prislужili, bodo porabili za šolske potrebščine, škornje, obleke, nekaj denarja bodo dali staršem, nekaj pa ga bodo prišedili za takrat, ko bodo šli v mesto.

„Stric, kupite, to je zadnja košarica. Za vas bo ceneje!“

ŠMARJETA - Izvenšolska dejavnost na osnovni šoli v Šmarjeti se je tudi letos obetajoče začela. Pri tem pa se učitelji in učenci srečujejo z isto težavo kot v prejšnjem šolskem letu: na šoli je namreč veliko vozačev. Ker je urnik prenatrpan, imajo izvenšolske dejavnosti že zjutraj, tako da se jih ne morejo udeleževati vsi učenci. Za sedaj se je največ učencev odločilo za košarko, namizni tenis, foto krožek in strelstvo, dekleta pa so se razen za šport ogreli tudi za krožek ročnih spretnosti. (D. Z.)

Sevnica: stanovanja za mlade družine

Kaj menita o vprašanih mladih delavcev predsednik občinske konference mladih delavcev v Sevnici Branko Seničar in tajnica Anica Zrim?

Občinsko konferenco mladih delavcev v sevnški občini so ustanovili letos v aprilu. Čeprav gre za nekajmesečno delo, ki so ga prekinjali dopusti, pa so uspehi že vidni.

Tako so mladinci ponosni na razdeljena stanovanja stanovniškega solidarnostnega sklada. Anica Zrim iz Jutrzanke, članica upravnega odbora tega sklada, je povedala, da so mladi in mlade družine dobile precej novih stanovanj. V poštevnost prišli le dve prošnji, ker sta bili preveč pomanjkljivi.

Največ si mladi obetajo od dela občinske konference mladih delavcev z delom v komisijah; imajo jih štiri. Komisija za kadre in organiziranost je dobro zastavila svojo politiko. V neka-

kih delovnih organizacijah je uspešna pri predlaganju svojih članov v ZK. Razen tega njeni člani pripravljajo posebne evidenčne liste, da bi imeli pri roki dober pregled o delu članov v političnem delu in s tem manj dela pri evidentiranju kandidatov. Eno izmed komisij so imenovali kar komisija za akcije; ta ima vse več dela.

KOČEVJE: POSPEŠITI SPREJEM MLADIH V ZK

Na seji komiteja občinske konference ZKS Kočevje so obravnavali dokumente za IX. kongres ZMS, ki bo v Murski Soboti. Člani komiteja so ugodno ocenili dosedanje organizacijo javne razprave, ki so jo imeli aktivni skoraj v vseh delovnih organizacijah, šolah in mladinskih vaskih aktivih.

Komitej OK ZKS Kočevje je podprl pobudo, po kateri bodo okrepili povezavo in sodelovanje med Zvezo komunistov in Zvezo mladine. Prav tako bodo morali povečati skrb za marksistično izobraževanje mladih ter pospešiti sprejemanje mladih zaslužnih družbeno-političnih delavcev v Zvezo komunistov.

Branko Seničar

Po prepričanju predsednika in tajnika konference mladih delavcev - oba sta tudi delegata za kongres Zveze socialistične mladine - lahko aktivni v delovnih organizacijah veliko naredijo za izobraževanje članov s pomočjo izobrazbenih oblik, ki jih je razpisal Zavod za kulturo in prosveto. Med najbolj delavnimi so mladi delavci v Jutrzanji. V tovarni ima vsaka TOZ svojo mladinsko organizacijo. Delo je tako lažje in učinkovitejše, usklajuje pa ga skupno predsedstvo. Pri delu jim v tovarni pomagajo, saj imajo mladi lahko sestanke kar med delovnim časom. Razen tega jim tovarna ob raznih posve-

tovanjih in seminarjih, izvedenih v republiškem merilu, za njihove udeležence povrne stroške, kar ni nepomembno ob pičlih sredstvih, ki jih ima občinska organizacija ZM za svojo dejavnost.

BRŠLIN - Solsko športno društvo v osnovni šoli v Bršlinu je pravilo medrazredno prvenstvo v rokometu, na katerem nastopa deset ekip. Do sedaj so zmagovale predvsem ekipe fantov iz višjih razredov. (R. M.)

CRNOMELJ - V petek dopoldne so dvorano v prosvetnem domu napolnili učenci višjih razredov osnovne šole iz Črnomlja in Vinice ter dijaki gimnazije in PKS. Poslušali so izvajanja pianista Acija Bertoneja. To je bil prvi od predvidenih desetih koncertov. (V. S.)

KAKO ŽIVIMO?

Majda Jarc

Ples ni vse

Dolnji Ajdovec, suhokranjska vas, je precej odmaknjen od glavne ceste, vendar pa se tu že čuti utrip mesta. Kaj počenjajo mladi in kako živijo, nam je povedala Majda Jarc, administratorka, zaposlena v IMV v Novem mestu.

„V vasi je kar precej mladink in mladincev, vendar mladinski aktiv v pravem pomenu besede ne obstaja. S tem se ni rečeno, da mladinci nismo organizirani. Ker nimamo svojih prostorov, se trudimo na vse načine, da si jih pridobimo. Fantje so v glavnem vsi v prostovoljnem gasilskem društvu. Z veseljem in udarnim delom so pričeli graditi gasilski dom. Temelji so že kupili. Tudi dekleta ne mirujemo: pod mentorstvom Marije Zupančič smo naštudirale igr. Z vstopnim pomagamo pri gradnji doma, kjer bomo potem tudi mladi dobili svoje prostore. Poleg zabave pa mladi tudi delamo. Nekateri so zaposleni v Žužemberku, Strazi in v Novem mestu. Na delo se vozijo z avtomobili, saj jih imajo skoraj vsi. Ob nedeljah pa hodijo na kegljanje ali v bližnji dom na Frati. Torej nam zabave res ne manjka.“

In tako je prav. Za razvedrilo mladih ples in glasba ni vedno vse. Tudi drugi načini, da se mladi zabavajo in pri tem še dobro počutijo. Dokaz za to so mladi z Ajdovca, ki poleg službe in dela na kmetiji najdejo še čas za koristno razvedrilo.

B. Krže

Vojaki tesna vez med mladimi

Tudi v JLA bo odslej organizirana mladinska organizacija

Odločitev 3. konference ZKJ o organiziranosti mladine v JLA so mladi vojaki z veseljem podprli, kajti mlad človek resnično pripada k tisti organizaciji, kjer živi, dela ali študira.

Zveza socialistične mladine v JLA je organizacija, ki je direktno povezana z zvezno organizacijo. Kljub temu da se mladi v JLA pri svojem delu srečujejo v glavnem le z borbennimi nalogami, ki so tesno povezane s koncepcijo splošnega ljudskega odpora, bodo lahko odslej precej časa posvetili mladinski problematiki. Razen tega bodo lahko mladi vojaki še bolj krepili bratstvo in enotnost med našimi narodi.

Vsi vojaki, ki pred odhodom v JLA niso bili člani mladinski organizacije, bodo lahko postali člani med služenjem kadrovskega roka, še prej pa se bodo morali izkazati z delom. Zato ima organizacija Zveze

komunistov v JLA te dni veliko dela. Pripravi mora organiziranost mladih, komunisti pa bodo morali poskrbeti, da bodo mladi vojaki v novih sredinah nemoteno delali, se izobraževali in spoznavali z mladimi v mestih, kjer bodo preživeli dolocen čas v vojaških oblekah.

V JLA so že nekaj časa pogrešali tako organizacijo, kot je Zveza

socialistične mladine Jugoslavije. Z njeno pomočjo bodo vsi mladi vojaki lahko pri delu v mladinski organizaciji dosegli še večje uspehe, kot so jih doma.

M. S.

KOČEVJE - Na seji predsedstva občinske konference ZMS so razpravljali o kandidatih za izvršilne funkcije v republiški konferenci ZSMS. Strinjali so se s predvidenimi člani republiške konference, člani predsedstva, kakor tudi, naj bi bila predsednik in sekretar RK SZMS Ljubo Jasnič in Zdenko Mali. (V. O.)

Tam, kjer ni več poti

30 obletnice VDV v Črnomlju so se s pohodom udeležile tudi mladinske brigade VDV

Megla je ležala nad dolino, ko smo se zbirali udeleženci mladinskih brigad VDV pred osnovno šolo v Dolenjskih Toplicah. Po kulturnem programu, ki so ga za nas pripravili učenci šole, in po orisu zgodovinskega pomena vojske državne varnosti v NOB, so se mladinske brigade podale na pot.

Bile so tri: I. brigada VDV Novo mesto, II. brigada VDV iz Nove Gorice in brigada mladih kadetov iz Vikerč pri Ljubljani. Do Baze 20 smo prišli z avtobusi. Po ogledu smo ustanovili štab divizije in nato nadaljevali pot peš. V Gornjem Hrastniku so predstavniki mladine položili vence na grobove umrlih borcev, si ogledali znano bolnišnico in od tam krenili v Komarno vas. Po krajšem odmoru se je prava partizanska pot šele začela. Nekateri med nami so se že oglašali zaradi žuljev, drugi smo jih pogumno zatajili.

Na Mirno goro, kjer nas je v prijazni koči čakalo kosilo je prišla samo tretjina udeležencev, ostali so zašli. Ko smo se končno le vsi zbrali, smo krenili proti Črnomlju v upanju, da bomo prehiteli noč. Lovila nas je in tudi ujela. Pot je postajala vse bolj težka, kajti za nočno hojo nismo bili opremljeni.

Močno utrujeni, a razpoloženi smo pomatili težke nahrbtnike, a čakalo nas je še eno neprijetno presenečenje: kje bomo spali? Verjetno so na nas pozabili, kajti obljubljenih šotorov ni nihče postavil in sedaj nas je čakalo še eno delo. Opravili smo in nato še dolgo v noč prebedeli ob tabornem ognju.

Zjutraj smo težko vstali in po dobrem zajtrku v črnomaljski kasarni odšli na zborno mesto, od tam pa v Dolinico pred bencinsko črpalko, kjer je bila proslava, posvečena 30-letnici ustanovitve I. divizije VDV.

Vsi udeleženci dvodnevnega pohoda se bomo prijetnih in neprijetnih dogodivščin radi spominjali, kajti spoznali smo mogočnost kočevskih gozdov, del skritih poti, po katerih so hodili borci med NOB, in še košček naše junaške zgodovine.

K. J.

Na sliki: z enega izmed republiških tekmovanj plesnih parov, ki je bilo v telovadnici osnovne šole v Bršlinu.

Kaj je ples?

Novomeški plesni klub pripravlja tečaj

Ples je star toliko, kot človek. Svobodni športni ples, kakršnega goji tudi novomeški plesni klub, pa je začel svoj zmagoviti pohod v dvajsetih letih tega stoletja v Angliji. Z organiziranim razvojem in mednarodnim priznanjem doživlja ta „športna zvrst“ zlato dobo šele po letu 1950. Pri nas je razvit v glavnem le v naši republiki, zato so prvenstva Slovenije enakovredna državnim prvenstvom.

V športnem plesu razlikujemo dve disciplini: standardne in latinskoameriške ples. Na večjih tekmovanjih in prvenstvih je za standardne ples obvezen frak za plesalca in ustreza turnirska obleka za plesalko, za latinskoameriške ples pa za plesalca temen ali bel smoking, za plesalko pa turnirska obleka v slogu latinskoameriških plesov. Izredna uvežbanost parov, vedno melodični ritmi, predvsem pa obleke plesalk vsako plesno prireditve izredno pozivijo.

Ob disciplini goji tudi novomeški plesni klub, ki pripravlja plesni tečaj. Začel se bo jutri ob 20. uri v prostorih kluba Doma JLA. Vsi zainteresirani lahko dobijo vse informacije glede vpisa v prostorih kluba.

Mladi iz Uršnih sel so za vzgled

V poletnih mesecih, ko so v večini mladinskih aktivov mladi „spali“, so bili člani mladinskega aktiva na Uršnih selih prizadevni. Organizirali so dve veselici s pomočjo gasilskega društva, ki je nudilo vso tehnično opremo, dohodek, ki ga ni bilo malo, pa bodo mladi porabili za prihodnje delo.

Veliko pozornosti so posvetili tudi razpravam o kongresnih dokumentih ZMS. Vsi mladi na Uršnih selih so z njimi seznanjeni. Z novostmi se strinjajo in pričakujejo, da jih bo kongres potrdil. Zavedajo se, da bo po kongresu mladinska organizacija precej drugačna, to pa je za vse, ki si želijo dobrega in poštenega dela, velika pridobitev. Z novo organiziranostjo bodo že v začetku oktobra ustanovili tudi aktiv mladih komunistov, saj imajo v svojih vrstah že sedaj osem članov ZK.

Mladi na Uršnih selih se zavedajo, da morajo s svojim delom pravilno vplivati na ostale ter da jih čaka še veliko dela; še naprej bodo morali utrjevati povezanost z osnovno organizacijo ZK, s SZDL in ostalimi organizacijami na vasi.

V akcijskem načrtu za naslednje tromeščice imajo kot eno izmed prvih nalog, ki jo morajo izvršiti, opremo klubske sobe v združenem domu, kjer se sestajajo člani vseh organizacij. Pri delu si bodo pomagali z denarjem, ki so ga dobili pri organizaciji veselja. Mladi upajo, da bodo dela zaključili še pred občinskim praznikom, oprema prostorov pa bo njihov prispevek vaščanom Uršnih sel.

MLADINSKA LIGA

Mladinski aktiv iz Bučne vasi, ki je organiziral mladinsko občinsko ligo v nogometu, obveščata, da se bo prvo kolo začelo v nedeljo, 29. septembra, ob 16. uri. Vse tekme se bodo odigrale na igriščih prvomenovanih moštev. V prvem kolu se bodo pomerile naslednje ekipe:

Bučna vas - Regerča vas, Bršlin - Smolenja vas, Mirna peč - Zabja vas in Češča vas - Smihel. Tekme bodo sodili predstavniki novomeškega Flana.

Je Fischer najmočnejši?

Zakaj se je svetovni šahovski prvak umaknil?

Odkar je svetovni šahovski prvak Robert Fischer izjavil, da ne bo branil svojega naslova v boju z zmagovalcem dvoboja Karpov-Petrosjan, se javno mnenje še ni pomirilo. Ljudje ugibajo, ali je to samo slepilo ali pa dokončna Fischerjeva odločitev. Dr. Euwe, predsednik Mednarodne šahovske zveze, je pisal Fischerju in ga prosil, naj ponovno premisli svojo odločitev ter naj dokončen sklep sporoči do 1. februarja prihodnjega leta. Toda iz šampironega tabora za zdaj ni nobene vesti, ali bo branil naslov ali ne.

Komentarji o vsem tem so zelo različni. Velemojster Bent Larsen, ki ga smatrajo navadno za drugega najmočnejšega igralca zahodne poloble, meni, da se sedanji prvak strahuje bolj morebitnega poraza in da se prav zaradi tega po zmagi nad Spaskim še ni pojavil na nobenem turnirju. Prav ta strah ga je verjetno privedel do sklepa, da bo predal najvišji šahovski naslov brez boja in se tako umaknil s prestola - neporažen. Kljub temu pa sodi Larsen, da je Fischer še vedno najboljši šahist na svetu.

Nasprotno pa je angleški mojster Burdan mnenja, da ima v morebitnem spopadu s Fischerjem mladi Karpov še zdaj vse šanse za zmago na svoji strani. Tako piše o tem: „Karpov je, odkar igra od svojega 15. leta na turnirjih, izgubil samo 22

partij in dosegel rekord po nepremagljivosti. Še na nobenem turnirju ni nikoli izgubil več ko dvakrat, medtem ko je Fischer l. 1960 na turnirju v Buenos Airesu izgubil pet partij, na turnirju kandidatov na otoku Curacao l. 1962 pa celo sedem. Vrh tega se Fischer ne udeležuje več na turnirjih, Karpov pa se na njih stalno izpopolnjuje. In to na turnirjih, kjer nastopa vsa sovjetska šahovska elita!“

VODI SLOVIN

Pretekli teden so se nadaljevale letošnje delavske športne igre, in sicer v malem nogometu, odbojki in kegljanju. V malem nogometu nastopa 16 ekip, ki so v zadnjem kolu dosegle naslednje rezultate: IMV - Prevoz 8:2, Tovarna pohišstva - Agraria 1:1, Slovin - Skupščina občine Brežice 8:2, Posavje - Kovinska galanterija Bizeljsko 2:0, Vojsna pošta Cerklje-Agrotehnika 2:0. V Cateških Toplicah pa teče vsak ponedeljek in sredo tekmovanje v kegljanju: skupno sodeluje 7 ženskih in 18 moških ekip, med posamezniki 22 žensk in 135 moških. Pri ženskah vodi po prvem kolu Slovin (167 kegljev), med posameznicami je najboljša Turšič (Slovin). Moški so odigrali že tri kola. Ekipno vodi Remontni zavod Bregana s 3.285 podrtimi keglji. V. P.

Rokometiš Krškega igrajo tudi letos v ljubljanski conski rokometni ligi zelo dobro. Na posnetku Milivoja Jaranoviča so vsi igralci s tehničnim vodstvom.

Igralke Lisce na 4. mestu

V republiški rokometni ligi za moške so vodstvo prevzeli Ribničani

Rokometiš Inlesa so po izdatni zmagi v gostih prevzeli prvo mesto, Sevnici pa so v Šoštanju z majhno razliko izgubili. Igralke Lisce so že tretjič zmagale, prvi točki pa so „vknjižile“ tudi rokometiš Brežic.

BREŽICE - ETA
8 : 5

V prvem delu so gledalci v glavnem gledali precej mrtvo igro, pred-

vsem zaradi spolzkega igrišča. Povedle so domače igralke, tik pred koncem polčasa pa so gostje izenačili na 1:1. V drugem delu tekme so se domače igralke bolje znašle in dosegle prvo zmago.

BREŽICE: Hribnik, Balon 4, Bah 1, Zakšek, Omerzu, Rožman 1, Vogrinc, Lipej 2, Levačič.

LISCA - SAVA
15 : 13

Domače igralke so pričele tekmo zelo dobro in povedle s 4:0 in s 6:2. Nekaj zaporednih napak pa je bilo dovolj, da so gostujoče igralke rezultat izenačile. Tekma je bila tako do konca ves čas napeta, zanimiva in izenačena, kljub temu so domače rokometiške, ki igrajo v republiški ligi vse boljše, s pametno igro v zadnjih minutah slavile še ono zmago.

LISCA: M. Lazar, D. Lazar, Kovač, Rugelj 3, Mlinarič 1, Mejak 3, Popovič, Ernestl, Zvegljič 6 in Černelci 2.

RUDAR - INLES
13 : 20

Več kot 300 gledalcev je prišlo v Trbovljah bodrit svoje rokometiške, kljub temu pa je moral „Rudar“ priznati premoč Ribničanov. Tekma je bila izenačena samo v prvem polčasu, v drugem delu so bili Inlesovi igralci prehud nasprotnik. Ker je Slovenj Gradec zabeležil tesno zmago, so sedaj na prvem mestu Ribničani.

ŠOŠTANJ - SEVNICA
15 : 14

Sevnici so v Šoštanju dobro zaigrali predvsem v prvem polčasu tekme, ko so celo nekajkrat povedli. V drugem delu so gostje zaigrali nekoliko nepazljivo in domači rokometiški so vodili s tremi goli razlike. V nadaljevanju je bila tekma zopet izenačena, toda Sevnici niso mogli doseči več kot tesen poraz. V srečanju se je z dobro obrambo izkazal vratar Širk.

SEVNICA: Širk, Simončič, Bizjak 1, Svažič 4, Koprivnik, Stojš 1, Novšak, Sumej 8, Jazbec in Možič.

BREŽICE - KRŠKO
25 : 28

V posavskem derbiju ljubljanske conske rokometne lige so zmagali postrtovalnejši gostje, pri katerih sta se odlikovala zlasti Iskra in Ganc, pri Brežicah pa je bil najboljši Zagode. (V. P.)

KRKA - KAMNIK
33 : 25

V prvenstveni tekmi conske lige je novomeška Krka premagala lanskega slovenskega ligaša Kamnik 33:25 (15:12) in se tako še bolj uvrstila na prvem mestu. Največ golov je dal Veličkovič - 14, Pungečič jih je dal 7, Jaklič pa 5, z borbeno igro pa sta se izkazala še Turk in vratar Ojsteršek, ki je v drugem polčasu zamenjal Marna.

M. MOŠKON

NOVO MESTO - V prijateljski tekmi sta se pomerili 2. postava deklet novomeške Krke in vrsta osnovne šole iz Bršlina. Zmagale so bolj izkušene igralke Krke, pri katerih je bila najboljša Blažičeva, pri pionirkah pa se je izkazala Vidmarjeva. (D. P.)

odbojka

Zmaga in poraz Krke

Novomeške odbojkarice v finalu klonile s 3:0

KRKA - JESENICE
3 : 1

Odbojkarice Krke so v polfinalnem srečanju pokalnega tekmovanja na območju Slovenije premagale Jesenice 3:1 (7, -9, 7,9) po lepi in borbeni igri in tako dokazale, da se bodo tudi v novem prvenstvu borile za vrh slovenske ženske odbojke.

Krka: Adamčič, Fabjančič, Rajer, Boh, Fila, Pilič, Forte, Gostiša I., Plantan, Zevnik, Gostiša II., Potrč.

MARIBOR - KRKA
3 : 0

V finalni tekmi odbojcarskega pokala Slovenije so novomeške igralke gostovale v Mariboru in srečanje izgubile s 3:0 (8,866). Krka: Adamčič, Gostiša I., Forte, Pilič, Fila, Boh, Rajer, Fabjančič, Zevnik, Gostiša II.

MOKRONOG - ŽUŽEMBERK
0 : 3

V prvem dolenskem odbojcarskem derbiju II. slovenske lige je žužemberški Partizan v Mokronogu gladko premagal domačine s 3:0 (2,2,4). Ekipa Mokronoga, ki ni nastopila kompletna, se ni trudila, da bi preprečila hud poraz. (P. S.)

INVALIDI KOČEVJA

V nedeljo se je na štiristeznem avtomatskem kegljišču v Kočevju končalo 24. področno prvenstvo invalidov v kegljanju za področje Ljubljane in Gorenjske. Nastopile so ekipe iz Ljubljane, Črnomlja, Ljubljane-Šiške in Kočevja. Rezultati: 1. Ljubljana 782 podrtih kegljev, 2. Kočevje 1. 665, 3. Črnomelj 644, 4. Ljubljana-Siška 612, 5. Kočevje II. 637 (izven konkurence). (Z. F.)

DANES ODLOČITEVI!

V XV. kolu dolenske košarkarske lige so bili doseženi pričakovani rezultati. Bršlin je z zmago nad Žužemberkom in po porazu Metlike z vodilno Loko 74 skočil na tretje mesto, Dolenske Toplice pa so preskočile Stražo po zmagi v neposrednem srečanju v gostih. Rezultati: Črnomelj - Semič 78:41, Bršlin - Žužemberk 67:59, Metlika - Loka 74 51:66, Straža - Dolenske Toplice 54:70.

Na lestvici vodi Loka 74 s 24 točkami pred Črnomljem, ki ima dve točki manj. Bršlin in Metlika (po 16), Žužemberk (14), Šentjerc (10), Dolenske Toplice in Straža (po 8) in Semič (2 točki). Odločilna za prvo mesto bo današnja tekma na Loki, ko se bo Loka 74 pomerila s Črnomljem.

Denar za športnike in dvorano

Skupščina TTKS je sprejela program in predračun - Denar samo tistemu, ki bo imel kaj pokazati - Takoj začeti graditi dvorano!

Tretja skupščina delegatov novomeške temeljne telesnokulturne skupnosti je prejšnji terek odločala o dveh izredno pomembnih predlogih za športno življenje v naši občini: o prečiščenem in usklajenem programu dela s predračunom za leto 1974 vred in o gradnji športne dvorane v Novem mestu.

Predsednik izvršnega odbora TTKS Boris Gabrič je najprej pojasnil načela za nadaljnji razvoj telesne kulture v občini, za povečanje z drugimi dejavnostmi družbenega življenja in usklajanje interesov z drugimi področji, s krajevnimi skupnostmi in temeljnimi organizacijami združenega dela.

Pri sestavi predračuna so vztrajali, da bodo denarno podpirali le dejavnosti, in ne zgolj obstoj kakšne panoge ali društva, predvsem pa tisto, kar bo v interesu družbene skupnosti, množično in kakovostno. Za porabo sredstev bodo sestavili pogodbo, denar pa izplačevali na podlagi obračunov.

Za financiranje telesne kulture je v naši občini določena stopnja 0,70 % od osebnih dohodkov zaposlenih. To je za 0,16 % več od republiškega poprečja in zagotavlja v tem letu 5.417.000 dinarjev. V športne objekte nameravajo vložiti kar 2.839.000 dinarjev, skoraj dve

nogomet

KRIM - ELAN
0 : 1

V prvenstveni tekmi ljubljanske conske lige so novomeški nogometiški gostovali pri enajsterici Krima in srečanje tesno, a zaslužno dobili. V predtekmi sta se srečali tudi mladinski vrsti obeh klubov, rezultat pa je bil 0:0.

BREŽICE - OPEKAR
1 : 0

Sele v 4. kolu so Brežičani osvojili obe točki, zadetek pa je dosegel Jeftič. Mladinci Brežic, ki so prav tako kot člani nastopili na domačem igrišču, so prvenstveno srečanje z vrstniki Šmartnega izgubili z 8:1. (V. P.)

Beti - prepričljiva zmagaja

V slovenski košarkarski ligi Beti na tretjem, Novoteks na sedmem mestu

Medtem ko je Beti v 19. kolu slovenske košarkarske lige (IA) prepričljivo premagala celjsko Kovinotekno in v 20. kolu košarkarje Radenske, je Novoteks obe tekmi tesno izgubil.

BETI - KOVINOTEHNA
109 : 77

Domači košarkarji so se na Pungartu še enkrat izkazali. V dobri tekmi, ki je bila izenačena samo v prvih minutah srečanja, so domači igralci brez težav odpravili ekipo, ki ima ravno toliko točk kot sami. Polčas se je sicer končal samo s 14 točkami razlike, v drugem delu igre pa so se domači košarkarji razigrali in dosegli enega izmed najvišjih rezultatov v jesenskem delu tekmovanja.

tenis

Pokal Delu

Dolenski list izgubljal najtesneje

Na teniških igriščih na Loki je bilo v organizaciji Dolenskega lista prejšnji četrtek slovensko ekipno teniško prvenstvo slovenskih novinarjev, ki so se udeležile ekipe ljubljanskega Dela in RTV, mariborskega Večera in Dolenskega lista.

Prvo mesto na tem tradicionalnem tekmovanju in z njim pokal je osvojilo ljubljansko Delo, medtem ko Dolenski list ni mogel obdržati drugega mesta. Nedvomno pa je bil najbolj nesrečna ekipa, saj je vse tri dvojboje izgubil z najtesnejšim izidom. Omeniti velja, da se je Spichal maševal Veselku (Delo) za poraz v finalu slovenskega posamičnega prvenstva, saj je tokrat gladko zmagal 2:0 (6:2, 6:2).

Udeležence vseh ekip so obdarili novomeški kolektivi Novoteks, Labod, Krka, Novotekna in Dolenska, pridružilo pa se jim je tudi ljubljansko Zito.

Rezultati: Delo - Dolenski list 2:1 (Veselo - Spichal 2:6, 2:6; Bregant - Dokl 6:1, 6:2; par 6:3, 6:2), Večer - RTV 2:0, Večer - Dolenski list 2:1 (Slana - Spichal 3:6, 1:6; Kancler - Dokl 6:1, 6:1; par 6:3, 6:0), Delo - Večer 2:0, RTV - Dolenski list 2:1 (Novak - Spichal 4:6, 8:6; 6:3; Karlin - Dokl 6:3, 5:7; 4:6; par brez borbe).

JESENICE - NOVO MESTO
3 : 2

Novomeški tenisači, ki so zmagali v svoji skupini I.C lige, so se pomerili z Jeseničani, prav tako prvaki svoje skupine I.C slovenske lige. Na igriščih v Mojstrani so se Novomeščani dobro odrezali in z zmagovalca Zorka in Spichala izsilili najtesnejši poraz. Tako imajo lepo priložnost, da na Loki premagajo Jeseničane in zmagajo v skupnem seštevku ter si pridobijo pravico do nastopa v I.B ligi.

Rezultati: M. Komel - Uhl 6:2, 6:3; Kliner - Gerbec 6:1, 6:0; T. Komel - Zorko 6:1, 5:7; 4:6; Kavčič - Spichal 2:6, 6:2; 0:6; v paru sta M. Komel in Kliner premagala Picka in Spichala 6:3, 6:0.

ŽELEZNIK TRETJI

Ribniški vozniki rallyja se bodo te dni udeležili še nekaj dirk. V soboto so nastopili na II. dirki za prvenstvo Štajerske 74, v naslednjem mesecu pa jih čaka nočni rally v Celju in zaključni del v Slovenski Bistrici. Prvenstvena Štajerske so se udeležile štiri ribniške posadke. V kategoriji do 750 cm je vozil Mihelič, vendar je moral zaradi okvare na vozilu odstopiti. V naslednji vožnji, do 1150 cm, se je na štartu prvi pojavil Skulj in zasedel solidno 15. mesto. Bolj uspešni so bili Ribničani v naslednji vožnji, v kategoriji nad 1150 cm. A. Zeleznik je zasedel tretje, Kajtna pa kljub okvari šesto mesto.

šport

NOVO MESTO - V prvenstveni tekmi dolenske rokometne lige sta se na rokometnem igrišču na Loki pomerili vrsti Cerklj in 2. moštva Krke. V izenačeni igri so polčas dobili gostje, tekma pa se je končala neodločeno 25:25. Za Krko so nastopili: Bele, Selak 2, Štupar 2, Turk, Cotič, Švener 4, Zupančič 3, Ristič 7, Kobe 3, Gabrijan 3, Vesel in Gabrič. (D. P.)

TRBOVLJE - V prvenstveni tekmi zasavske rokometne lige so rokometiš Leskovca gostovali pri drugi ekipi Rudarja. Tekma ni bila najboljša, predvsem zaradi podcenjevanja gostov, ki so bili precej boljši kot domači igralci. Rezultat je bil 13:22. Za Leskovce so nastopili: Pernar, N. Mlakar 6, Veličević 2, Pirc, Bajda 2, M. Mlakar 2, L. Šrubar 1, Janc 1, Starc 2, R. Šrubar 3, E. Šrubar 3. (L. S.)

MIRNA - Prejšnjo soboto so se na košarkarskem igrišču v drugi tekmi pomerili košarkarji Mirne in Žužemberka. V prvi tekmi, ki sta jo ekipi odigrali v Žužemberku, so bili boljši domači igralci, v drugem srečanju pa so Mirnčani slavili visoko zmago 103:85. Največ košev sta dosegla J. Podraž (36) in B. Kolenc (34). (P. F.)

LESKOVEC - V rokometnem srečanju med Leskovcem in Unšjarjem so številni gledalci uživali ob odlični obrambi domačega vratarja, ki je domači ekipi prinesel zmago. Ekipi sta bili ves čas enakovredni, rezultat pa je bil kar desetkrat izenačen.

Leskovec: Pernar, N. Mlakar 7, Veličević, Pirc, Bajda, M. Mlakar 2, A. Šrubar, Radi 2, R. Šrubar 6, E. Šrubar 1, Starc 1, Olavec. V predtekmi sta se srečali ekipi mladincev TVD Partizan Leskovec. Zmagala je ekipa B (11:10). (L. S.)

BREŽICE - Komisija za rekreacijo in šport pri občinskem svetu Zveze sindikatov Brežice je letos organizirala že 11. športne igre delavskih kolektivov. Medtem ko so odbojkarji del tekmovanja opravili že junija, so se jim prejšnji teden pridružili tudi kegljači. Nastopa šest članskih in sedem ženskih ekip, ki tekmujejo na kegljišču v Cateških Toplicah. Kegljanje je letos edina nova panoga v letošnjih dolenskih športnih igrah. (V. P.)

NOVO MESTO - Plesni klub iz Novega mesta ponovno organizira plesni tečaj za začetrnike. Začel se bo v petek ob 20. uri, kandidati pa bodo morali za 20-urni tečaj odšteti 80 dinarjev. (K. L.)

NOVO MESTO - Novomeški rokometni klub dobro skrbi za pionirski rokometni naraščaj. V trening tekmi so deklice, ki obiskujejo pionirsko šolo, premagale vrsto Štopič s 4:3. (Z. F.)

ŠMARTNO - KRMEJLJ
19 : 25

V zanimivi in borbeni igri so gostje dosegli že tretjo zaporedno zmago v novi sezoni. Po sedem zadetkov sta dosegla Damjan in Mirt, pa tudi ostali so dobro zaigrali.

B. DEBELAK

atletika

DVAKRAT DRUGO MESTO

Prejšnjo soboto je bilo v Ptujju ekipno prvenstvo SRS za mladinke in mladince v atletiki. Udeležili sta se ga tudi novomeški vrsti in se odlično odrezali, saj sta obe zasedli drugo mesto. To je za mlade Novomeščane še toliko večji uspeh, ker so obe vrsti v glavnem sestavljali sami pionirji, ki med svojimi vrstniki v republiki nimajo prave konkurence.

Rezultati: mladinke - 100 m ovire: 3. Vavžik 19,5; 5. Bele 19,8; 100 m: 2. Zaletelj 13,1; 5. Avsec 14,1; 400 m: 2. Zaletelj 61,4; 6. Pačič 65,9; 4 x 100 m: 2. Novo mesto (Avsec, Rihar, Brus, Zaletelj) 54,5; višina: 3. Pečaver 135,4; Weiss 135,5; Papič 135; daljina: 3. Avsec 435,4; Tovašak 430; krogla: 6. Valentič 7,71; 7. Brulc 7,51; kopje: 5. Poredoš 26,80; 7. Valentič 24,72; ekipno: 2. Novo mesto 8338.

Mladinci: 110 m ovire: 1. Nagode 17,4; 3. Križman 20,2; 100 m: 1. Keržan 11,3; 3. Kramar 11,7; 400 m: 2. Keržan 51,0; 3. Bajer 53,2; 1500 m: 9. D. Brezovar 4:35,2; 10. Čampa 4:38,0; 4 x 100 m: 1. Novo mesto (Kramar, Nagode, Bajer, Keržan) 45,4; višina: 3. Kovač 175,6; Rangus 170; daljina: 5. Križman 665,6; Kranjčič 563; krogla: 5. Bajer 9,93; 6. Okleščen 9,84; disk: 5. Lapajne 24,76; 6. Potočar 23,92; ekipno: 2. Novo mesto 10228. (M. S.)

Delovna skupnost OSNOVNE ŠOLE „JANEZ TRDINA“ v Stopičah

RAZPISUJE prosto delovno mesto

UČITELJA RAZREDNEGA POUKA ZA 5. RAZRED

Pogoji: — višja izobrazba — PA Stanovanja ni. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

GLASBENA ŠOLA MARJAN KOZINA, NOVO MESTO

RAZPISUJE KONCERTNI ABONMA za sezono 1974-75

Cena posameznih abonmajev: mladinski abonma 30,00 din večerni abonma 90,00 din

Program

CIRIL ŠKERJANC — čelo in ACI BERTONCELJ — klavir

DEAN BRAVNIČAR — violina in ACI BERTONCELJ — klavir

TRIO LORENZ

MARJANA KRIŽMAN — sopran in ANDREJ JARC — klavir

JOŽE FALOUT — rog in ACI BERTONCELJ — klavir

ZDENKA NOVAK — klavir

Vpisovanje abonmajev v tajništvu Glasbene šole Marjan Kozina, Novo mesto, tel. 21-143

Koncerti bodo v dvorani Dolenjske galerije: mladinski bo 16. uri večerni ob 20. uri

PO SVETU OKOLI

STUDENTARIJA — Po naj-novejših podatkih OZN je Jugoslavija po številu študentov glede na prebivalstvo takoj za ZDA in Sovjetsko zvezo. Toda ta razveseljivi podatek zbledi ob drugih: po številu študentov, ki tudi končajo študij, smo precej nižko, saj dokonča študij pri nas samo 40 odstotkov vpisanih. Na vrhu lestvice pa smo spet, ko gre za dolžino študijskega časa. Študij traja pri nas povprečno dvakrat dlje, kot predvideva šolski program. Najbolj vztrajni so študentje fakultete za promet, pravne, gozdarske in elektrotehnične fakultete, ki študirajo povprečno kar 10 let.

MEDVEDJA USLUGA — Novi ameriški predsednik Ford je opustil Nixonovo njegove nezakonite postopke z besedami, da je čas, da se vse skupaj konča, in da je Nixon že dovolj pretrpel. Ford se je presneto zmotil. Pisatelj Parker in Fox, ki piše psihološko študijo o padlem predsedniku, namreč na osnovi podatkov ugotavlja, da je Nixon ljud mazahtič in da zavestno išče polomij, ker v njih tlori uživa. Ford bi moral torej reči, da se je Nixon že dovolj naučil.

POSREDNICA — Sonoko Hibino, petindvajsetletna Japonka, uživa med policaji precejšen ugled. Ko je prodajala zavarovalne police, je spoznala precej osamljenih žensk in jih povlačila s prav tako osamljenimi policaji ter tako omogočila kar 27 porok. Dobil je diplomu, v kateri jo hvalijo za izboljšanje morale v policijskih vrstah. Kako bo potem, ko se bodo prej osamljeni pričeli kregati, pa ne vemo.

PREMIK — Ameriški sociologi opazujajo nove „revolucionarne“ spremembe v položaju žensk in njihovem uveljavljanju. Ugotovili so, da ženska mladina dohitava možko tudi na nič kaj slavnem področju — v hulaigvanju, nastopu in prekrških. Kaj vse ni za Američane revolucijarno!

STROGOST — V eni od najstarejših jugoslovanskih gimnazij v Stremški Karlovci imajo prav stroge profesorje. Da bi bili dijaki spodobni ljudje, so se morali vsi z daljšimi lasmi postriči. Istočasno pa so strogi profesorji vsem dijakom dovolili, da lahko kadijo. Pa so doli lasje res škodljivi stvar, tobak pa od nekdanje priznane zdrava in poštena zreda.

SPET JETI — O skrivnostnem himalajskem snežnem človeku se je že skoraj prenehalo pisati in govoriti, zato se je jeti razburiti in se pokazati neki nepalski pastirici. Da bi bil njegov prodor v svet se bolj izrazil, ji je mimogrede poklal še pet krav.

JEZNI MOŽ — Jera se je nekemu zidarju iz manjšega francoskega mesta slabo obrestovalo. Najprej so ga policaji zalotili, da je pijan vozil, in so ga kaznovali z odvzemanjem vozniškega dovoljenja. Mož pa se ni dal in je lepo vozil dalje. Toda se isti dan so ga ujeli in dobil je še zaporno kazen. Mož je bil tako jezen, da je zagrozil, da se bo zapil. Le kaj je do takrat drugače počel?

Dolenjski list pred 20 leti Kot diktatorji

PRIJAZEN KRAJ je Vinica v Beli krajini, rojstni kraj našega velikega pesnika Otona Zupančiča. Toda ta prijazen, slikovito okoliščine in bistra Kolpa, ki teče mimo, je tudi vse, kar lahko ta kraj pokaže devet let po končani vojni. Videti je, kot da se polet povojnega časa Vinice sploh ni dotaknil. Družbenih investicij v gospodarstvo po vojni ni bilo, elektrifikacija podedelja se šele v zadnjem času močneje širi, splošna kmetijska zadruga je šla v likvidacijo, kraj še nima šole, železniška zveza s Crnomlajem je še vedno samo pobožna želja mnogih prebivalcev. Precejšen del krivde za to nosijo posamezni ljudje, ki so na vodilnih mestih v občini. Pri tem pa je obsejno vredno, da so se ponasili za legitimacijo ZK in nastopili ne kot komunisti, pač pa kot diktatorji in samovladeži najslabše vrste.

KOČEVSKO TOVARNO tekstila so postavili tuji izkoriščevalci, ki so si polnili žepo ob trudu delavcev. Tovarna je že zelo stara in bi jo že nekdanji gospodarji morali preurediti, za kar pa se niso zanimali. Delavec je delal v nehigieničnih prostorih. Tudi danes se s prostori ne morejo pohvaliti, vendar se že vidi napredek. Delavci preurajo prostore v nove, svetle in moderne zgradbe, ki jim bodo lahko v pomoč.

PRETEKLO SOBOTO je v popoldanskih urah divjal v vaseh okoli Rut v velikolaški občini hud vihar z dežjem in točo. Toča je v tem letnem času precej redek pojav. Ker je bila dežela, je prizadela precej škode koruzi, fižolu, povrtini in dozoreva-jočemu sadju.

ADLEŠIČKA FOLKLORNA skupina si mora za svoje nastope narodne noše izposojati. To je povsem odveč, če pomislimo, da imamo doma platno in šivilje, ki znajo marsikaj napraviti. Tudi mladenke bi lahko za svoje fante (sopalesce) izdelale noše. Tu jim ne sme biti žal časa in dela, narodna noša ima vendar prednost, saj jo bodo uporabljali še vnuki.

(Iz DOLENSKEGA LISTA 24. septembra 1954)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Unemarno, nevedno ljudstvo

(Veliko naprav) je za kmetjsko ljudstvo, ki imajo najboljše namene in bi gotovo tudi donasle deželi veliko korist, ko bi jih ljudje umeli ali bolj prav hoteli umeti. Stotaki in tisočaki se leto za leto plačujejo, a donasajo koristi jako malo ali cel nič, ker je naše ljudstvo unemarno ali pa nevedno. Tako je tudi s kmetijsko šolo na Grmu, ki je stala našo deželo vže neizmerno veliko, pa vendar ne prinaša tega, kar smo smeli po pravici od nje pričakovati. Pa zakaj? Zato, ker je tisti ne marajo, za katere je ustanovljena. Naš kmet, zlasti se dolenjski, misli, da se kmetovanja ni treba učiti, češ, kakor je delal oče, delam jaz in tako naj dela moj sin. Vendar je to ravno tako bedasta zmotna, kakor je bila zmotna nekaterih naših ljudi, ki nikakor niso hoteli vinogradov skropiti.

(K e d o b i) si misli, da bo še Sent Jernej tako znamenit kraj postal. Ze več let imamo tukaj vsled premarjive c. kr. kmetijske družbe

piemiranje konj. Pozneje smo dobili dirkalnice in sedaj še zrebetišče.

(T a t.) Pred nekaterimi dnevi je neznan lopov ponovil vlomil skozi okno v kapelo na novo-kmetem pokopalšču ter v njej siloma odprl narbirnik. Dobil gotovo ni veliko, niti toliko, da bi se trud splašal, a škoda je storil nekaj.

(V I s t r i) so si Slovenci in Hrvat nekoliko oddahnil, ko je odšel paznik okrajni glavar Schwarz, ki je močno zatiral Slované in podpiral laške irendentare. Kjer je le mogel, oviral je slovensko solstvo, vtkal se v volitve in skušal vse Slované v Istri polahoniti. Sedaj bo tega menda konec, ker o novem glavarju se sodi, da bo pravičen mož.

(O g l a s.) Dečka, ki ima veselje do trgovine ter je vsaj nekoliko zmožen nemškega jezika v govoru in pisavi, sprejme trgovina z mešanim blagom v Žužemberku.

(Iz DOLENSKIH NOVIC 1. oktobra 1894)

Trgovina z delavci

Zahodna Evropa se rada pohvali ali pa jo hvalijo drugi zaradi gospodarskega „čudeža“. V vojni izčrpana in uničena se je v nekaj desetletjih dvignila izredno visoko in že lovi Združene države Amerike in Kanado, ki vojne ništa skušali na svojih tleh. Toda za tem bliščem in sijajem se skriva temna lisa: čudež so v veliki meri omogočili tuji delavci.

V Zahodni Nemčiji dela okoli 3,6 milijona tujih delavcev, v Franciji jih je skoraj 4 milijone. Glede na število lastnega prebivalstva tu di ostale zahodnoevropske države ne zaostajajo dosti za njima, tako da se celotno število tujih delavcev v državah Evropske gospodarske skupnosti vrta okoli 13 milijonov. Iz dežel v razvoju pa se pritekaajo nove skupine delavcev, ki že uprizniti v debeli kos pogache. In kadar ne gre po zakoniti poti, so vedno na voljo številne organizacije, ki so se specializirale za ilegalno dobavljanje delavcev v zahodnoevropske države. Ta trgovina z delavci je dostikrat nečloveška. Naj navedemo samo nekaj primerov: pred dvema letoma so na meji zastavili tovornjak — cisterne, ki je bil uradno zapечат, in njem pa se je stiskalo 59 sestradanih delavcev iz Malija in Senegala; v pastirski koči v Pirenejih so odkrili 72 Afričanov; na visokogorskih prelazih od časa do časa najdemo mrtve delavce, ki so jih ilegalni vodniki pustili zmzniti...

Afrika zalaga evropsko tržišče z delovno silo, ki je veliko cenejša kot domača, dobavljajo tujih delavcev vlečejo debele denarce za nezakonito vhitapljanje kruha in dela težnjih Afričanov, ti pa radi primajo za vsako delo v deželah gospodarskega čudeža.

Tajnega vseljevanja tuje delovne sile ni mogoče zaustaviti. Industrijski stroj zahodne Evrope potrebuje vedno več novih moči, razvijajo Evropejec pa noče več prijeti za „umazana“ dela. Kdo naj potem?

Prava rešitev

Dandanes smo vajeni le tarmati nad težavami, namesto da bi jih odpravili. Napvečkrat strahoma rinemo drug drugega naprej. Okoli Ribnice in Bistrice imajo že dolgo smetarsko pravdo, ki je menda botra letošnjim poplavam, ko je stara šara za zamajša požiralnik.

Rinza smrdi kot gnojnica, akoravno je letos zavoljo poplav postala malo morje. Tudi ob Krki okrog Novega mesta ni bolje. Le vodo bi in jezovih spustili, pa bi se pokazala smetarska rebra. Letos so se smeti zaredile se v Kolpi in ljudje od tam že prosijo za pomoč.

Cemu bi sami delali in pospravljali? si mislite, ko lahko vaše smeti pospravijo drugi, najboljše solariji, ki menda nimajo drugega bolj pametnega dela.

Stojte, može in zene, nekaj vam imam povedati! Mar je bil kdo kaznovan, ako je smeti? Nikče. Kaj pa oni, ki so pospravljali? Namesto zahvale je marsikateri dobil

Ugotovili so, da psi niso samo človekov najboljši prijatelj, ampak tudi uspešno „zdravilo“ za duševno bolne.

Psi zdravijo duševno bolne

Uspešni poskusi v zdravljenju shizofrenije

Veliko, morda celo preveč je zdravih, in tem mestu pa bomo opisali nenavadne učinke „zdravila“, ki ga poznamo vsi. Gre namreč za pse. Po najnovjših dognanjih leti velikokrat uspešno pomagajo ljudem, ki bolehaajo za določnimi oblikami shizofrenije, in to v takšnih primerih, kjer zdravniška pomoč brez psov ne bi prav nič pomagala.

Neki ameriški psihater je „predpisal“ dvajsetim pacientom, pri katerih sploh ni bilo mogoče začeti običajnega zdravljenja, dobrosrčne in prijateljske pse, ki so po temperamentu in drugih lastnostih kar najbolj ustrezali posameznim pacientom. Osemnajst bolnikov je sprejelo živali tako kot utopljenec bilko, sprijateljeli so se s psi in kmalu je prišlo do nepričakovanih rezultatov: mnogim pacientom se je duševno stanje izboljšalo do takšne mere, da je zdravnik lahko začel primerno terapijo in pacienti so, prej brezupni primeri, lahko ozdravljeni zapustili zavod, seveda skupaj s psi.

Tipičen primer je bila neka Marsha, ki so jo duševno popolnoma zmedeno pripeljali v zavod, kjer so postavili diagnozo: katatonična faza shizofrenije. Pri bolnici sploh ni bilo mogoče začeti zdravljenja, kajti bila je povsem povlečena vase. Zdravnik je skušal izvlčiti Maršo iz otopenlosti s psom. Ta postopek se je kmalu pokazal uspešen, kajti pacientkino stanje se je tako popravilo, da je zahtevala celo svojega psa, bila dojemljiva na nadaljnje zdravljenje in dokaj hitro ozdravljena zapustila zavod.

Razkrinkani čarodej

Gellerjeve sposobnosti so samo spretni triki

Parapsihologija, ta veda na robu znanosti, ki je v zadnjem času dobivala vse več privrženecv tudi med resnimi znanstveniki, je letos za svojim trenutnim velikim uspehom doživela samo polom. Vsem tistim, ki iščejo v svetu neznanne sile in preučujejo njihov učinek v resničnosti, je nemški „čudo-delec“ Uri Geller pomenil zadnji, dokončno potrdilo delovanja teh sil. Geller je namreč pred očmi gledalcev in televizijskih kamer krivil vilice, poganjal v tek stare ure in delal druga čuda samo z močjo svojih misli. Tako je vsaj sprva kazalo in tako je Geller tudi trdil.

Uri Geller med dokazovanjem svoje sposobnosti.

Toda nejevermeži niso mirovali. Pripravili so televizijsko oddajo, v kateri je nastopil spreten igralec, ki je posnema Galerjo. V studio se je že med sam oddajo oglasilo več gledalcev, ki so sporočili, da se tudi na njihovih domovih krivijo in lomijo žlice ter da že dolga leta preživeli med — volkovi? Mladi Sved pa počne ravno to.

V Južni Nemčiji je v velik prostor dal ograditi celo krdelo volkov in se prostovoljno zapril mednje, da bi jih preučil. Vsako uro dneva je med njimi in beleži vse, kar opazi novega v obnašanju teh živali, ki drugim priključijo samo strah v telo. Sved pa mirno trdi, da se volkovi ljudi bojijo in da jih nikoli ne napadejo, razen v izrednih priložnostih: kadar so sami napadeni, kadar branijo svoj zarod in če vlada izredno huda lakota.

Siman trdi z veliko zanesljivostjo, da so volkovi izrednega pomena za vzdrževanje ravnotežja v naravi. Kjer so volkove iztrebili, bi jih morali ponovno naseliti, da zakrpajo ves krog, ki je

V ANALIZO!

Časni predsednik sevnških gasilcev Jože Smodej je ob letošnjih arheoloških izkopavanjih skrbel za „tekoči“ priboljšek, zato je ob nekem obisku občinskih mož ponudil „pristni“ vinjak. Prvi so pokušali to čudo gostje arheologi, katerih obrzi niso kazali prevelikega navdušenja nad pristnim vinjakom. „Neka arheologinja je celo rekla, da je malo čuden. Ko je prišlo silce v roke bivšemu podžupanu Jožetu Knezu, je ta kar odkrito povedal: „Jože, stam te boš! Ciknjeno vino pomaj za vinjak. Daj mi steklenico! V analizo bo šla!“

Medtem pa je steklenico vzel v roke neki delavec in jo na nek izpil.

„Je že v analizi!“ je hitro odvrnil Smodej.

Tudi brez te analize po hitrem postopku se je le izvedelo, da je Smodej v naglici vzel iz gasilskega bifeja steklenico, v kateri je nekdo pozabil vino. Prava je bila le etiketa.

Neki ameriški psihater je „predpisal“ dvajsetim pacientom, pri katerih sploh ni bilo mogoče začeti običajnega zdravljenja, dobrosrčne in prijateljske pse, ki so po temperamentu in drugih lastnostih kar najbolj ustrezali posameznim pacientom. Osemnajst bolnikov je sprejelo živali tako kot utopljenec bilko, sprijateljeli so se s psi in kmalu je prišlo do nepričakovanih rezultatov: mnogim pacientom se je duševno stanje izboljšalo do takšne mere, da je zdravnik lahko začel primerno terapijo in pacienti so, prej brezupni primeri, lahko ozdravljeni zapustili zavod, seveda skupaj s psi.

Tipičen primer je bila neka Marsha, ki so jo duševno popolnoma zmedeno pripeljali v zavod, kjer so postavili diagnozo: katatonična faza shizofrenije. Pri bolnici sploh ni bilo mogoče začeti zdravljenja, kajti bila je povsem povlečena vase. Zdravnik je skušal izvlčiti Maršo iz otopenlosti s psom. Ta postopek se je kmalu pokazal uspešen, kajti pacientkino stanje se je tako popravilo, da je zahtevala celo svojega psa, bila dojemljiva na nadaljnje zdravljenje in dokaj hitro ozdravljena zapustila zavod.

Dandanes smo vajeni le tarmati nad težavami, namesto da bi jih odpravili. Napvečkrat strahoma rinemo drug drugega naprej. Okoli Ribnice in Bistrice imajo že dolgo smetarsko pravdo, ki je menda botra letošnjim poplavam, ko je stara šara za zamajša požiralnik.

Rinza smrdi kot gnojnica, akoravno je letos zavoljo poplav postala malo morje. Tudi ob Krki okrog Novega mesta ni bolje. Le vodo bi in jezovih spustili, pa bi se pokazala smetarska rebra. Letos so se smeti zaredile se v Kolpi in ljudje od tam že prosijo za pomoč.

Cemu bi sami delali in pospravljali? si mislite, ko lahko vaše smeti pospravijo drugi, najboljše solariji, ki menda nimajo drugega bolj pametnega dela.

Stojte, može in zene, nekaj vam imam povedati! Mar je bil kdo kaznovan, ako je smeti? Nikče. Kaj pa oni, ki so pospravljali? Namesto zahvale je marsikateri dobil

Smodej je hitro odvrnil Smodej. Tudi brez te analize po hitrem postopku se je le izvedelo, da je Smodej v naglici vzel iz gasilskega bifeja steklenico, v kateri je nekdo pozabil vino. Prava je bila le etiketa.

D L	POMANJ-KANJE	TALISMAN	VRSTA LEPI LA	TITAN	TRAVNIŠKA RASTLINA	MEMORIALNO VEDENEJE	ODJUGA	BEL TIŠKESKE IGRE	3
PREMI-SLJENOST									
DALJINO-MER									
MEDN-ZVEZA ZA STANDARD									
SKOPIJE									
GOZDNA ŽIVAL									
D L	LEDINA								
APREGRATNO STANJE									
ZGORIJA PLAST ZEMLJE									
CIMOSOV AVTO									
M IME									D L
OGLAS									D L

Človek v volčjem krdelu

Svedski raziskovalec preučuje življenje volkov tako, da živi v volčjem krdelu - Volkovi poznajo kontrolorojstev - Niso nevarni

Za švedskega raziskovalca Erika Simana pravijo ljudje, ki ga poznajo samo površno, da je malo trčen. Kateri normalen človek pa bi po cele mesece, ponoči in podnevi, preživel med — volkovi? Mladi Sved pa počne ravno to.

V Južni Nemčiji je v velik prostor dal ograditi celo krdelo volkov in se prostovoljno zapril mednje, da bi jih preučil. Vsako uro dneva je med njimi in beleži vse, kar opazi novega v obna-

šanju teh živali, ki drugim priključijo samo strah v telo. Sved pa mirno trdi, da se volkovi ljudi bojijo in da jih nikoli ne napadejo, razen v izrednih priložnostih: kadar so sami napadeni, kadar branijo svoj zarod in če vlada izredno huda lakota.

Siman trdi z veliko zanesljivostjo, da so volkovi izrednega pomena za vzdrževanje ravnotežja v naravi. Kjer so volkove iztrebili, bi jih morali ponovno naseliti, da zakrpajo ves krog, ki je

Takle prizor ne bi bil prav nič nenavadnega, ko bi šlo za človeka in psa, vendar gre za švedskega raziskovalca in volka.

PARADIŽNIK V SREDNJEM VEKU

veliki vežir in vse sultanove žene so pohvalili potico!“ je zakričal že pri vratih in Klara je dobila darilce: noviček od samega turškega suverena!

Od tega dne je veljalo na turškem dvoru: po vsakem obroku pehtranova potica in Klara je imela zagotovo delovno mesto tja do „penziona“!

Kuharica Klara je zdaj svoje delo širše zastavila. Z oslom je odšla na trg, da nakupi pehtrana za vse leto. Sprehodila se je med stojnicami, prišla do stojnice za „belo blago“ in — uzrla tam svojega možička! Nobena reklama ni zalegla, noben popust, nobeno zhebanje: Paradižnik je še vedno sameval tu kot nekuratna roba. Ali naj posebej povemo, da ga je še ta hip odkupila Klara? Sultanov bakreni noviček je dala zanj in še ji je ostalo nekaj drobita.

„Z menoj pojed, dragi!“ je Paradižnika prišla za roke ženica. „Posodo mi boš pomival!“

DIMNIK SCHIEDEL JE OKROGEL, KAR DAJE TELE PREDNOSTI: — odlične vlek zaradi najmanjše prostornine stena — varnost obratovanja zaradi najmanjše kurilne površine — enostavnost pri čiščenju

SCHIEDEL YUKAMIN

DIMNIK SCHIEDEL IMA ŠAMOTNI VLOŽEK, ODPOREN PROTI KISLINI, ZATO JE: — odporen proti ognju, ker je izdelan iz visoko kvalitetnih glin in šamotov, — odporen proti kislini, ker šamotni vložek propušta kisline pod 2,5 %, — varen pred zasajevanjem in zakisljevanjem, ker je šamotna cev odprna proti kislini in vlagi, — temperaturno obstojen, odporen proti pritiskom in plinotesen, ker je sistem izredna konstrukcijska rešitev.

DIMNIK ŠT.1

DIMNIK SCHIEDEL Š ŠAMOTNI VLOŽKOM JE MONTAŽNI DIMNIK IN JE: — varčen zaradi hitre in enostavne montaže, — varen pred ognjem, ker je večplastna konstrukcija s tesnilnimi fugami, — varni pri prostoru, ker je natančno izmerljiv in funkcionalen, — varčen pri ceni, ker je trajen in ga je mogoče hitro montirati in ima do 40 % boljše izgorevanje.

V EVROPI

SCHIEDEL — YU — KAMIN PROIZVAJA, PRODAJA, MONTIRA, UVAŽA IN IZVAŽA GRAĐBENO PODJETJE „GRADNJA“, ŽALEC, v kooperaciji s CINKARNO Celje, telefon 71-783, 72-227.

- Prodajna mesta:
- KZ KRKA NOVO MESTO
 - MERCATOR — TRGOPROMET KOČEVJE
 - TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA
 - PRESKRBA KRŠKO
 - TRGOVSKO PODJETJE RADEČE
 - GG BREŽICE
 - JELKA RIBNICA
 - GIP Beton — Zasavje, Zagorje
 - trgovina z gradbenim materialom na veliko in malo
 - Prodajalna SEVNICA v Sevnici
 - Prodajalna LITIJA v Litiji.

gradbeno podjetje

NOVGRAD novo mesto

RAZPISUJE vodilni delovni mesti:

1. DIREKTORJA
 2. VODJE TEHNIČNEGA SEKTORJA
- Na razpisani delovni mesti je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje z zakonom določene pogoje, ki ima ustrezne organizacijske sposobnosti in družbenoedineje vrednote, poleg tega pa še: pod 1. da ima visoko ali višjo izobrazbo gradbene smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih; pod 2. da je diplomiran gradbeni inženir, gradbeni inženir ali gradbeni tehnik s 3, 5 oz. 8 leti delovnih izkušenj pri samostojnem vodenju gradnje investicijskih objektov.
- Kandidati naj pošljejo svoje vloge z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Gradbeno podjetje „Novograd“, Novo mesto — razpisna komisija.

POTA IN STRAŽNICA

Dežurni poročajo

VLOM V KIOSK - 22. septembra okrog 19. ure sta neznanca vlomila v kiosk pri bolnišnici na Šmihelski cesti v Novem mestu. Ko so prišli miličniki, so videli, da sta znikavta hitro opravila posel. Odnesla sta nekaj drobiža, 250 zavojčkov cigaret, dva noža in nekaj drobnarij. Po prvi oceni sta zmanjšala zalogo v kiosku za 1.215 din.

TAT NA OBISKU - Janka Cara iz Metlike je med 19. in 21. septembrom obiskal tat. Iz stanovanja mu je izmaknil zavitek, v katerem je bilo 2.230 nemških mark.

OB NOVO KUHNINJO - Pavlu Žagarju iz Trebnjega je nekdo med 17. in 21. septembrom ukradel iz nedograjene stanovanjske hiše vso kuhinjsko opremo, vredno 16.000 din. Nova kuhinja je bila spravljena v kleti. Vlomilec je prišel v hišo skoz okno kurilnice; po tej poti je z nosil ven tudi opremo.

NESPODOBEN NA TRGU - Novomeški miličniki so 21. septembra zvečer pridržali do iztreznitve Franca Zamido, starega 26 let, doma iz Uršnih sel. Zamida se je napil, potem pa se je nesposobno obnašal na Glavnem trgu.

POŽAR NAREDIL VELIKO ŠKODO - 16. septembra okrog 3.30 je nenadoma nastal požar na gospodarskem poslopiju Ane Sirk v Dol. Selcah pri Dobrniču, od tam pa se je ogenj razširil še na ostrežje stanovanjske hiše. Pogoreli leseni deli svinjakov in hiše, razen tega je ogenj uničil žito in kure. Vzrok požara še ni znan, škoda pa cenijo na 50.000 din.

KURJI TAT NE SPI - Rozaliji Udovc iz Črmošnjic pri Stopičah je nekdo v noči na 17. september ukradel 10 kokoši. Tatu še iščejo.

POŽAR ZARADI SLABE CEVI

20. septembra dopoldne je nenadoma nastal požar v stanovanjski hiši Antonije Srpič iz vasi Karčec pri Kostanjevici. Zgorelo je ostrežje hiše, nekaj živeža in oblačil, tako da škodo cenijo na okrog 30.000 din. Ogenj so pogasili gasilci iz Kostanjevice. Ugotovili so, da je do požara prišlo zaradi neočističene salonitne cevi, ki je bila speljana skozi ostrežje. Ta cev je puščala, zato je skozno uhajal ogenj.

med paragrafi

Kot imajo starši določene pravice in dolžnosti do otrok, tako imajo tudi otroci dolžnosti in pravice do svojih staršev. Ne glede na to, ali so otroci rojeni v zakonu ali so nezakonski, vsi imajo do staršev enake pravice in dolžnosti, prav tako pa posvojen otrok do posvojitelja.

Precej dolžnosti otrok ni z zakonom predpisanih, ker so pretežno moralne narave. Tu je mišljena dolžnost spoštovanja roditeljev in poslušnost, ki jo otroci dolgujejo staršem. Ta poslušnost pa ne sme iti na škodo pravičnega razvoja otroka. Primer: če starši zlorabijo svoje pravice pri vzgoji otrok in razvijajo v njih slabe navade (beg iz šole, potepanje, kraja, prosjačenje itd.), otrok ni dolžan biti poslušen.

Otroci pa so dolžni pomagati staršem, če se ti znajdejo v neprimerni situaciji. Dolžni so starše negovati v primeru bolezni in skrbeti za njih zdravljenje.

Le kaj je tako privlačnega na samopostrežni trgovini MARKET na novomeški Cesti herojev, da jo vlomilci tako radi obiskujejo? Nazadnje je v noči na 18. september nekdo razbil šipo na oknu in se splazil v lokal, kjer pa je našel le 870 din gotovine. Razen tega je neznanec odnesel mesarski nož. Dosljej so našli še vse vlomilce in upati je, da bodo tudi zadnjega. (Foto: R. Bačar)

Malo pa malo - naenkrat je kup

Poslovodkinja, v katero ni nihče posumil, je skoro pet let jemala - Goljufijo so odkrili, ko je bilo že za več kot 100.000 din primanjkljaja

Anica Us iz Gor. Jesenic pri Šentrupertu je bila pred novomeškim okrožnim sodiščem kaznovana za dolgoletno goljufanje. Kot poslovodkinja trgovine Mercator v Slovenski vasi si je protipravno pridobila za 104.620 din blaga. Kot mati, je jemala zaradi težkih domačih razmer.

Usova je bila v času od decembra 1968 do septembra lani, čeprav zelo mlada, poslovodkinja trgovine. Kakor je sodišče ugotovilo, je živela res v zelo slabih razmerah. Starši so bili brez premoženja, v družini so bili še štiri nepreskrbljeni otroci in glavno finančno breme družine je slonelo na njej. V začetku je jemala najnujnejšo prehrano in je nameravala dolg plačati, ko pa se je preveč nabralo, ob razmeroma skromnih dohodkih ni zmogla več tolikšnega dolga.

Da bi goljufijo prikrila, je izdala lažne dobavnice, češ da so blago, ki ga je sama odnašala domov, vzeli v kuhinji in v obratu družbene prehrane na Dobu. Ker je v podjetju veljala za vestno, pridno in pošteno, ni nihče posumil, zato tudi niso preverjali, če so na Dobu res naročili blago. Na dobavnica pa je tudi sama podpisala vodjo obrata prehrane na Dobu - Emila Petarosa.

LEVA JE NEVARNA

17. septembra sta se blizu Zgornje Pohance zaletela Ivan Mlakar iz Čurnovca, ki je pripeljal z osebnim avtom in pa avtomobilist Jože Omerzu iz Arnovca sela. Slednji je Mlakarju po levi pripeljal nasproti, tako imata oba za več kot 10.000 din škode.

Razen teh dolžnosti pa obstaja še zakonsko določena dolžnost otrok, da vzdržujejo svoje starše. Ta dolžnost obstaja tudi, če starši iz kakršnegakoli razloga niso vzdrževali otrok.

Dolžnost vzdrževanja pripada predvsem polnoletnim otrokom. Mladoletnik, ki je izpolnil 14 let, lahko sklene dogovor, da razpolaga s svojim zaslužkom, vendar je dolžan prispevati del teh

Dolžnosti otrok do staršev

sredstev tudi za svoje šolanje in za vzdrževanje družine. Če ta dolžnost pade na več mladoletnikov, si jo razdelijo, vsak po svojih močeh.

Obveza otrok, da vzdržujejo svoje starše, pa obstaja le v primeru, da starši niso več sposobni za delo in nimajo sredstev za preživljanje. Obveza traja do smrti staršev ali pa dokler se ne spremenijo njihove življenjske razmere.

Otroci lahko prispevajo vzdrževalno za starše bodisi v obliki plačila, lahko jih vzamejo k sebi in zanje skrbijo ali pa jim omogočijo

življenje na drug način. Če obstajajo upravičeni razlogi, starši lahko zahtevajo, da se jim vzdrževalnina izplačuje v gotovini. Višino vzdrževalne določijo navadno v sporazumu, če pa ta ni mogoč, lahko starši s tožbo pred občinskim sodiščem iztožijo otrok primeren znesek za preživljanje.

Občinsko sodišče lahko na predlog staršev ali otrok zniža, zviša ali ukine vzdrževalnino, določeno v pravnem postopku, če so se spremenile razmere, v katerih je bila ta poprej določena.

Vse to, kar smo povedali o dolžnostih otrok do staršev, se nanaša tudi na pastorko. Tudi ti morajo vzdrževati svojega očima ali mačeho, toda le v primeru, če so jih ti dalj časa preživljali in zanje skrbeli. Če imata očim in mačeha svoje otroke, se ta dolžnost porazdeli na enak način med lastne otroke in pastorko.

Piše sodnik: MILOŠ LUKIČ

ukrep, da po prestani kazni še pet let ne bo smela opravljati poklica, pri katerem bi lahko samostojno razpolagala z družbenim premoženjem.

K sorazmerno nizki kazni za grabež, ponarejanje uradnih listin in ponareitev podpisa je senat privedel splet olajševalnih okoliščin, obtoženka mlada, neizkušena, resnično težke domače razmere in pa delna povrnitev škode. S sodbo, ki pa ni pravnomočna, je bilo Usovi naloženo še, da mora poravnati preostanek dolga podjetju Mercator. Usova je medtem postala tudi mati in skupaj z možem preživlja še dva pastorka.

V trenutku nerazsodnosti

Mihaela Lumpret se po izvedenčevem mnenju ni zavedala, kaj bo - Ljubosumna in razburjena je podtaknila ogenj v kozolec

7. maja letos je ponoči zgorelo gospodarsko poslopje Staneta Sajeta na Golobinjku. Za 54.000 din škode je, kot so takoj ugotovili, nalašč povzročila domačinka Mihaela Lumpret. Zaradi požiga je pred kratkim sedela na zatožni klopi okrožnega sodišča.

Tisto noč so bujni plameni švigali vsenaokrog in le gasilec gre zahvala, da se ogenj ni razširil še na stanovanjsko hišo Alojza Kovačiča. Obtoženka je priznala, da se je dan poprej z možem kregala, odšel je zvečer zdoma in se pozno vrnil. Lumpretova je bila popoldne pred požigom na obisku v Mirni peči, kjer si je žalost skušala pre-

Požar v spalnici

22. septembra zjutraj je začelo goreti v spalnici stanovanjske hiše Karla Papeža v Ratju pri Hinjah. Vse kaže, da je ogenj nastal po krivdi lastnika, ki je tisti dan okajen legel v posteljo in si prižgal cigareto. Ugotovljeno je, da je Papež popoldne in zvečer popival, okrog enih ponoči pa se je spravil spat in ga je spanec premagal ob prižgani cigareti.

Tleči ogorek je najprej zanelil ogenj v postelji. Papež se je sicer pravi čas prebudil in skušal sam pogasiti, potem so mu prihтели pomagat še sosedje. Ogenj so sicer ugasili, še preden so prišli gasilci, vendar je spalnica uničena. Škode je za 10.000 din.

SKOZI SHRAMBO V HIŠO - 17. septembra dopoldne je nekdo vlomil v stanovanje Franca Sorna v Ločni. Vlomilec je razbil steklo na oknu šrambe in prišel v hišo, kjer je vse premetal. Odnasel je gramofon, vreden 590 din.

KRONIKA NESREČ

KARTALJEVO: TRČIL V OGRAJO - 16. septembra popoldne je Novomeščan Jože Mrzak vozil z avtom od Ljubljane proti domu, pred priključkom v Kartaljevem pa je trčil v drsno ograjo. Voznik je dobil lažje odrgnine, gmotne škode pa je za 8.000 din.

SLOVENSKA VAS: OBLEŽAL V JARKU - Jože Bartolj iz Zabukovja se je 15. septembra dopoldne pripeljal s kolesom v Slovensko vas. Tam je zapeljal na bankino, od tod pa v jarek, kjer je obležal s poškodovano glavo. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

Bilo je 19. septembra zvečer, ko je sofer podjetja „Avtomobilsko“ iz Beograda pripeljal cisterno z bitumenom na Otočec. Za podjetje Kemijski kombinat Zagreb je iz Trsta peljal bitumen, na Otočcu pa si je hotel v bifeju malce odpočiti.

POSTRANSKI ZASLUŽEK!

V lokalu je sofer naletel na moškega, ki bi rad kupil nekaj bitumena. Zmenila sta se že za kupčijo in A. G. je šel domov po traktor in sode. Že sta hotela pretakati bitumen, ko so se pojavili miličniki in preprečili nedovoljeno kupčijo. Zadeva se bo končala na sodišču.

VEČERNI KARAMBOL

23. septembra zvečer sta v Šentrupertu pripeljala nasproti mopedist Jože Hribar iz Kamenja in domačin Janez Cugelj na kolesu s pomožnim motorjem. Cugelj je med srečanjem vozil po levi, zato sta trčila, padla in se oba poškodovala. Hribar je dobil hude, Cugelj pa lažje telesne poškodbe, medtem ko je gmotne škode za 4.000 din.

SOTESKA: TOVORNJAK V KRKO - 17. septembra popoldne je Dušan Mikec iz Sardinje vasi, sofer pri „Gorjancih“, pripeljal tovornjak na most. Zaradi neprimerne hitrosti je kamion zadel v ograjo, jo podrl in zgrmel v Krko. Tovornjak je v vodi obstal na strehi, voznik pa je splaval na breg. Škodo cenijo na 20.000 din.

MUHABER: DVA POŠKODOVANA - 20. septembra zjutraj je Anton Retelj iz Vel. Bučne vasi vozil z avtom proti Mirni peči, pri odcepu na Muhaber pa sta naproti pripeljala dva avtomobila. Anton Huč iz Biške vasi, ki je vozil drugi, je pred srečanjem zavil v levo, tako sta s Retljem trčila. Oba voznika sta se pri trčenju poškodovala in so ju odpeljali v bolnišnico, na avtomobilih pa je za 15.000 din škode.

CEROVEC: TRK V OVINKU - 20. septembra dopoldne je Lothar Hladnik vozil avto nemške registracije od Metlike proti Novemu mestu, pri Cerovcu pa je v ovinku zavil. Na mokri cesti je avto zaneslo, zato sta trčila z Jankom Predovičem iz Metlike, ki je takrat z avtom pripeljal naproti. Predovič in njegov sopotnik sta bila poškodovana in so ju odpeljali v bolnišnico. Gmotne škode je za 15.000 din.

MIRNA: KARAMBOL MED SREČANJEM - Anton Mustavar iz Trebnjega je 20. septembra vozil z avtom proti Mirni, med srečanjem z avtomobilistom Albinom Zoretom z Mirne pa je prišlo do trčenja. Škode je za 9.000 din.

SUHOR: PO NASIPU NAVZDOL - 20. septembra zvečer je Novomeščan Franjo Džurnič vozil z avtom od Metlike proti Novemu mestu, pri Suhorju dohitel tovornjak in ga začel prehitovati, nato pa ostro zavil pred kamion. Zadel je v prednji del tovornjaka, nakar je osebni avto zaneslo s ceste, da se je prevačal po nasipu navzdol. Škode je za 5.000 din.

VAHTA: ZAPELJAL V LEVO - 20. septembra zvečer je Ljudevit Gjurkan iz Novega mesta peljal z avtom čez Gorjance proti Novemu mestu, na Vahti pa je zapeljal v levo, tako da sta trčila z Metličanom Antonom Vrančičem, ki je pripeljal naproti. Škode je za 4.000 din.

DOBRNIČ: NI UPOŠTEVAL ZNAKA - Hema Gorc iz Spod. Slivnice je 22. septembra dopoldne v Dobrniču pri gasilskem domu z avtom zavijala na stransko cesto, tedaj pa je z leve pripeljal avtomobilist Viktor Novak iz Vapč vasi. Ker ni upošteval prometnega znaka „STOP“, je trčil v avto Gorčeve. Škode je za 6.000 din.

BREŽICE: VOZIL PO LEVI - 21. septembra zjutraj je Franc Petrkoč iz Gabrja vozil iz Dobove z osebnim avtom, na nekem levem ovinku pa mu je nasproti precej po levi pripeljal tovornjak, ki ga je vozil Franc Rak iz Črnca. Vozili sta se zaleteli in imata za 52.000 din škode.

SEVNICA: ČELNO TRČENJE - 18. septembra popoldne je Franc Čizmek iz Dovškega z avtomobilom prehitel traktor, takrat pa mu je nasproti pripeljal avtomobilist Jože Simonišek iz Reštanja. Prišlo je do čelnega trčenja, pri katerem sicer ni bilo omebne vrednih telesnih poškodb, pač pa je nastalo za 20.000 din materialne škode.

Ne moreš z glavo skozi zid

Ne gre za naklep, ampak za malomarnost! Tako je ugotovilo sodišče v primeru Antona Štanglja

46-letni zasebni avtoprevoznik Anton Štangelj iz Novega mesta se je pred okrožnim sodiščem zagovarjal kot krivec hude nesreče na novomeški razkladalni postaji.

Bilo je 5. marca letos, ko je Štangelj s kamionom pripeljal po Kolo-dvorski cesti proti Bršlinu, delavci SGP PIONIR pa so tam razkladali hlodovino. Štangelj je hotel kot izkušen voznik kar zapeljati mimo, toda delavci so ga ustavljali. Ni se zmedel za znake in opozorila, temveč je trmasto vozil dalje. Že je bil z vozilom mimo prve naložene lege, ko ga je eden od delavcev hotel zaustaviti s tem, da je z roko udaril po tovornjaku.

To je Štanglju pognalo kri v glavo, hkrati pa je videl, da je eden od delavcev s cepinom hotel umakniti drugo lego hlodovine s poti. Štangelj je mislil, da je pot prosta, ni pa se prepričal. To je bilo usodno zanj, še bolj pa za delavca Franca Mikliča. Kolo tovornjaka je zadelo lego, ta je podrla Mikliča, Štangelj pa jo je s kamionom še prevozil, da je še bolj stisnila nogo ponesrečencu. Pripetljaj se je končal s hudo telesno poškodbo in z zagovorom na sodišču.

Javni tožilec je Štanglju celo očital naklepnost, vendar je senat pod predsedstvom Janeza Kramariča

smatral, da je zagrešil le hudo malomarnost ogrožanja javnega prometa. Štanglja so obsodili na 2.500 din denarne kazni, vendar sodba še ni pravnomočna.

PRETEP PRED BLOKI

Kdor je 18. septembra zvečer okrog 22. ure gledal skozi okno v naselju blokov Nad mlini v Novem mestu, je imel kaj videti: pred blokom 7a sta se namreč pošteno zrvsala Janez Gršč z Obrha in Novomeščan Jakob Šmid. Pri pretepu sta uporabila celo nož in poleno ter drug drugega obdelala do krvi. Oba so morali odpeljati v bolnišnico, pretepača pa se bosta skupaj znašla še pred sodnikom.

SEVNICA: MOPEDIST V BOLNICO - 18. septembra je z neregistriranim traktorjem peljal iz Sevnice proti navozu Ivan Seničar iz Ledine, v ovinku pa mu je nasproti pripeljal mopedist Viktor Košar iz Sevnice. Trčenju se nista mogla izogniti. Mopedist je padel in se tako ranil, da je moral v bolnišnico.

Doklej v kuhinjah?

Polde Rajk: »Že dvajset let imamo v načrtu dvorano, pa nikoli denarja, da bi gradili«

Kaj bo z gabsko dvorano? Jo bodo dobili ali ne? Trenutno ne kaže, da bi jo, toda predsednik krajevne organizacije Socialistične zveze Polde Rajk pravi, da za zdaj še ne nameravajo odnehati. Enako so zagreti za gradnjo tudi drugi.

Križe in težave jim gradnja dvorane povzročila od leta 1957, ko so dali delati prvi načrt in odšteli zanj 75.000 din. Gabski družbeni prostori naj bi zrasli nad trgovino kmetijske zadruge. Ko je hišo prevzel Mercator, so se o gradnji pogovarjali z njim. Tri leta zapovrstjo so se sestajali s predstavniki Mercatorja, napredka pa ni bilo.

Polde Rajk: „Nimamo sreče!“

„Leta 1966 smo uvedli krajevni samoprisevek in pobirali denar namensko za graditev dvorane in urejanje poti. Denar smo naposled porabili samo za razširitev ceste od Brusnic sem. In še premalo ga je bilo. Zato smo z referendumom uvedli nov samoprisevek in plačali dolg za cesto. Nekaj je osta-

lo za dvorano. Na pobudo krajevne skupnosti in občinske konference SZDL smo dali delat nov načrt za gradnjo in plačali zanj 15.000 din. Z Mercatorjem smo se dogovorili, da bo poskrbel za ploščo in streho, ostalo pa bi bilo naša skrb. Ko so slišali, da bi bil njihov delež 179.000, so sporočili, da so pripravljani dati le 90.000 din. Prišli smo v denarno stisko, saj nismo računali na tak Mercatorjev odgovor, poleg tega pa na gradnjo tudi nismo mogli misliti, ker nismo dobili gradbenega dovoljenja.“

Rajk se spominja da so se z tem o gradnji pogovarjali z Novogradom. Manjkajoči denar so v obliki posojil obljubile delovne organizacije in kulturna skupnost, vendar iz tega spet ni bilo nič. Začeli so iskati novo rešitev. Pokazala se je možnost graditi pri šoli. S tem bi mnogo pridobila šola in kraj. Izdelali so idejni osnutek, ko pa so slišali še za predračun, so se ustrašili, saj je bilo vsem jasno, da tolikšne vsote niso zmogni zagotoviti. Dvorano so na papirju znatno skrajšali, a je bila še vseeno predraga za gabski žep.

„Kaže, da s samostojno graditvijo ne bo nič.“ povzema mnenje Gabsčanov njihov predsednik SZDL. Upanja pa kljub temu še niso zavrgli. „Morda bo kaj, če bomo poprijeli skupaj z gabski. Njihov dom je potreben obnove in razširitve. Če se pa tudi ta kombinacija ne bo posrečila, bomo morali seveda dokončno odnehati. Vprašam pa, doklej bomo imeli sestanke še lahko v gostilni ali zasebnih kuhinjah.“

I. ZORAN

V noči od 22. na 23. september je v Straži veter prevrnil tri metre visok zid bodoče nove podružnice Dolenjske banke. V šali se domačini sprašujejo, kako naj bo potem denar varen pred vlomilci, ko pa že veter lahko vlomi v banko. (Foto: Sandi Mikulan)

SLAPNIK IN GORŠIČ GOVORILA NA BAZI 20

Slovesen vstop v jurišni bataljon

Na zboru topliških komunistov sprejeli v ZK 11 novih članov

Na nedavnem zborovanju komunistov iz Dolenjskih Toplic na Bazi 20 so sprejeli v ZK 11 članov ter hkrati počastili življenjski in partijski jubilej 8 članov. Slavnost so s kulturnim sporedom popestrili mladinci pod vodstvom Francija Jerine in pevski zbor „Gorjanci“ pod taktirko Borisa Plantana.

Na zborovanju je govoril sekretar občinskega komiteja ZK Janez Slapnik iz Novega mesta. Dejal je, da se na takih zborovanjih, ki se jih udeležujejo vse generacije komunistov, od predvojnih do najmlajših, lepo manifestirajo vse tiste vrline, ki so komuniste združevale že pred tridesetimi leti na zgodovinskih tleh Baze 20. Hkrati je to primerna oblika za prenašanje revolucionarnih izkušenj na mlajše tovariše, saj so le-te zdaj, ko se moramo biti za uresničevanje ustave in sklepov s partijskih kongresov, zelo potrebne.

Nove člane je nagovoril tudi Stane Goršič, eden najstarejših aktivnih topliških komunistov in član občinskega komiteja, rekoč, da so se mladi, ko so vsto-

pili v ZK, odločili za jurišni bataljon delavskega razreda. Slapnik in Goršič sta tudi poudarila, da se bodo komunisti uveljavili le z dejanji, hkrati pa se bodo lahko le z odločnimi akcijami postavili po robu klerikalizmu, ki poskuša dvigniti glavo tudi v Topliški dolini.

Ali je občinskemu štipendij-skemu skladu usojeno, da bo še naprej razkazoval prazno dno? Da je tako vprašanje upravičeno, kažejo nekatera zelo porazna dejstva, najbolj pa seveda to, da je samoupravni sporazum o štipendiranju do zdaj podpisalo le

Zakaj ne vsi?

29 od 155 temeljnih organizacij združenega dela.

Ali je razlog za tako malo podpisov prešibka politična akcija ali nepoznavanje problematike ali morebiti nezainteresiranost, je težko reči. Če bi šli od primera do primera, bi nedvomno našli tudi na take vzroke. Toda pozornost kaže zdaj obrniti drugam.

Do konca tega leta bi morali v štipendijem skladu zbrati 1,8 milijona dinarjev, prihodnje leto pa že okrog 4 milijone. Na papirju denarja dovolj, ampak to nič ne pomaga. To najbolj občutijo več kot 300 dijakov in študentov, ki žive iz dneva v dan v večji negotovosti.

Ce je dal prvi rok tako slab rezultat, bo morda bolje v drugem krogu podpisovanja. Rok za samoupravno sporazumevanje so namreč podaljšali do večerja, 25. septembra. V tem času naj bi novomeški Iskri, Labodu, Gorjancem, Novoletu in drugim, ki so dolžnost izpolnili brez dolgotrajnega „prijeteljskega prepričevanja“, sledila večina

To se tudi mora zgoditi. Neodpustljivo bi bilo s tem odlašati ter tako pustiti tiste, ki so se odločili za šolo, v milosti ali nemilosti. Pouk na srednjih šolah se je že začel, študij na višjih in visokih pa se bo vsak čas, ob praznem žepu prej omenjene stotinjke čakajočih na pomoč ne bodo mogle dolgo zdržati.

I. Z.

SLABA CESTA IN TRGOVINA

Krajevna skupnost Gabrje si prizadeva, da bi cesto Brusnice-Gabrje vključili v srednjeročni načrt za asfaltiranje. Promet je, zatrujejo, že tako velik, da sedanja makadamska cesta komaj še vzdrži. Pripombe imajo tudi na račun preskrbe v krajevni trgovini, ki je slabo založena.

DESET ZBOROV BO PELO

Revijo odraslih pevskih zborov bodo letos v Novem mestu priredili v počastitev občinskega praznika. Na občinski reviji bodo sodelovali moški in mešani pevski zbori ter oba okteta; vseh bo 10. Revija bo na predvečer praznika namesto običajne slavnostne akademije.

M. S.

obrtniki in drugi zasebniki na pobudo strokovnih odborov pri gospodarski zbornici (manjši in srednji obrtniki so dajali po 150 do 250 din, večji pa najmanj 0,5 odst. neto dohodka, ustvarjenega lani, zaposleni pri zasebnikih pa po 3,5 odst. mesečnega osebnega dohodka), v krajevnih skupnostih pa so posebni odbori zbirali pomoč od kmetovalcev — po 3,5 odst. mesečnega katastrskega dohodka.

Suhokrajinski drobiž

NA DVORU so se začela izkopna dela za bencinsko črpalko. Graditev se je nekoliko zavlekla, zato računajo, da bodo črpalko sezidali šele do konca novembra.

TRASA ZA PRIKLIJUČEK z regionalne ceste v Poljanah pri Žužemberku na lokalno cesto proti Smihelu je zakoličena. Zdj čakajo na tehnično dokumentacijo in dovoljenja. Razširili bodo tudi ovinko na lokalni cesti, da bo lahko v Smihel vozil avtobus.

POSEVEK ČRNE DETELJE i. semena, ki so ga kmetovalci nabavili v trgovini, slabo kaže, medtem ko so posevki z domačim semenom dobri.

VOZNJNA NAD OPORNIM zidom na delu regionalne ceste med Praprečami in Poljanami pri Žužemberku je že vedno nevarna, ker rob cestišča ni zaščiten.

stan vrh v šmarski občini že dogovorjeno, da bo novomeška občina hkrati s še nekaterimi drugimi iz dolenske regije ponudila pomoč strokovnih služb in gradbenikov.

Uspeh v tej solidarnosti akciji gre v novomeški občini pripisati predvsem dobri organizaciji pri zbiranju pomoči. Tako so na pobudo sindikatov v TOZD prispevali enodnevni zaslužek, upokojeanci so vplačevali prispevke prek svojega društva,

SMETIŠČE JE POLNO, KAM PA ZDAJ?

Krajevno skupnost v Dolenjskih Toplicah tarejo hude skrbi zaradi smeti: sedanje odlagališče ob cesti proti Podturnu je napolnjeno, zemljišča za novo smetišče pa ni dobili. Prav tako bi radi nabavili smetnjake, saj bi ljudje raje metali odpadke vanje kot na cesto ali v Sušico. Mladina sicer od časa do časa kraj očedi, vendar so odrasli z nastiljanjem hitrejši in vztrajnejši.

MINI ANKETA:

V ustavi je zapisano, da je osnovno šolanje brezplačno. In? Šolanje je res zastoj, toda vse drugo, kar mladi ljudje med šolanjem potrebujejo, je še kako drago, predrago! Kot vsako leto tudi tokrat ni dobiti vseh šolskih potrebščin, v prvi vrsti knjig, prenekateri starši pa se jezijo, ker hodijo otroci v šolo otovorjeni kot oslički. O teh stvareh so Novomeščani povedali:

Tegobe

Ruža ZUPANC, vodja p. e. Mladinska knjiga: „Nobeno leto ni pravočasno vseh učbenikov, to pa je dovolj velik opomin republiškega Zavodu za šolstvo, da bi končno že odpravili to pomanjkljivost, kajti očitke poslušamo in imamo izgubo predvsem knjigarnarji, najbolj pa trpijo otroci, medtem ko starši ponavadi samo nergajo.“

Jože PUCELJ, študent: „Pri prodaji šolskih potrebščin pred knjigarno se večkrat zgodi, da starši potarnajo, kako da je za nižje razrede preveč obveznih stvari. Glasov zoper druginjo sploh ni treba omenjati, saj so nekaj čisto vsakdanjega.“

Matilda PADEVSKI, službenka: „Na srečo imamo samo enega otroka v šoli, tako da z nakupom knjig in drugega ni težav. Zdi se mi, da bi v nižjih razredih otroke lahko prav toliko naučili ob precej manj obveznih šolskih potrebščinah, kajti nekatere so res odveč.“

Tomo DOBOVŠEK, profesor: „Ob začetku šolskega leta se redno pojavlja velika pomanjkljivost, in sicer ta, da ni na voljo nekaterih učbenikov. Največji krivec za to so založbe. Sploh pa so knjige predrage.“

D. R.

Pol milijona za podpore

Socialno pomoč dobiva 136 starostnikov

V novomeški občini dobiva stalno mesečno pomoč od 150 do 700 din že 136 starostnikov. Letos bodo izplačali 500.000 din socialnih podpor, z enkratnimi rejinami za ostarele pa se bo znesek povečal na več kot 700.000 din.

Novomeški Center za socialno delo vsako leto ugotavlja razmere, v kakršnih živijo socialno ogroženi ljudje, in popravljaja podpore. Tako so letos 103 podpirancem povečali družbeno pomoč za 20 do 100 din, s tem pa se je povprečna podpora zvečala od 285 na 332 din.

Direktor Centra Viktor Bartolj

JUTRI OTVORITEV BAZE

Na Otočcu bodo jutri ob 11. uri slovesno odprli novo tehnično-turistično bazo Avto-moto zveze Slovenije. Prireditelj sodi v okvir letošnjega praznika novomeške občine.

Novomeška kronika

ČUDNA ZABAVA — Osnovnošolci v Smihelu imajo kaj čudne navade. Nekaj se jih postavi na pločnik pred prehodom za pešce in nato čakajo — avtomobil. Ko ta pripelje v bližino zebre, se „junaki“ kot kamikaze zaletijo čez cesto. Na srečo so se do sedaj vedno izkazali refleksi voznikov.

ML.....IGA — Ze več kot mesec dni sveti ta napis na prodajni Mladinske knjige na Glavnem trgu. Neki osnovnošolec se je pohvalil, da je med poukom z igrico „obešnje“ premagal s pomočjo tega napisa pol razreda.

S TRANSFUZIJSKE POSTAJE — Prejšnji teden se je na transfuzijski postaji oglasilo 115 krvodajalcev. Tokrat jih je največ prišlo iz Novoleta, med njimi pa je bilo veliko učencev Šolskega centra za kovinarsko stroko iz Novega mesta.

ROJSTVA — Rodile so: Darinka Avguštinčič iz Kristanove 30 — Janca, Jožica Kovačič iz Jerebove 14 — Andreja in Gorica Peterlin iz Kettejevega drevoreda 49 — Danijela.

POGREBI — Umrla sta Marija Raušček v 74. letu starosti, gospodinja iz Cvelbarjeve 12, in Jožefa Šmajdek v 65. letu starosti z Vrha pri Ljubnu 16.

pravi, da niso mogli upoštevati republiškega priporočila, da bi socialno pomoč letos povečali enotno za 120 din, ker Center nima denarja. Na stanje so opozorili občinsko skupščino, ki je zagotovila, da bodo podpore lahko naknadno povečali, če bo v občinski blagajni kaj več denarja.

DANES: ODLOKI, ODLOČBE

Delegati vseh treh zborov bodo na današnji seji občinske skupščine v Novem mestu — začela se bo ob 8. uri — obravnavali zaključni račun občine za leto 1973, dali soglasje k ustanovitvi samoupravne skupnosti za zaposlovanje, pooblastili delegata za podpis družbenega dogovora o usmerjeni stanovanjski graditvi, sprejeli nekaj odlokov in glasovali o odločbi za ustanovitev poklicne šole elektro stroke v Novem mestu.

Ena gospa iz Nad mlinov je rekla, da bi tistemu, ki ji vsak teden iz nabiralnika ukrade „Prilogo“ Dolenjskega lista, z veseljem „priložila“ krepko („četrtkovo“) klofuto...

Odprta srca za Kozjance

V »prvem krogu« zbrali v novomeški občini kar 38 odst. sredstev več, kot so predvidevali - Občina ponudila tudi strokovno pomoč

Solidarnostna pomoč Kozjancem v novomeški občini ni odpovedala. Kako odprtih src so bili delavci, kmetje, obrtniki in številne organizacije, najbolj izpričuje podatek, da je bilo namesto predvidenih 1.470.000 din zbranih kar 1.867.000 din ali 38 odstotkov nad načrtom, kar je največ v Sloveniji.

Medtem ko se prvi krog pomoči dokončuje, se občinski koordinacijski odbor dogovarja s predstavniki od potresa prizadetih kozjanskih območij, kakšna pomoč naj sledi v tako imenovanem drugem krogu. Tako je s krajevno skupnostjo Kri-

KRVODAJALCI IZ DITZINGENA PRIDEJO

Današnja popoldanska seja koordinacijskega odbora za krvodajalstvo pri občinskem odboru RK v Novem mestu bo namenjena predvsem obisku delegacije krvodajalcev iz Ditzingena 6. oktobra. Gostom iz tega zahodnonemškega mesta, s katerim Novo mesto že dalj časa prijateljsko sodeluje na vseh področjih, bodo Novomeščani priredili prijetno in zanimivo bivanje.

VSA PRENOČIŠČA ZASEDNA

V času zagrebškega velesejma je tudi v brežiški občini zadrega za prenočišča. Na Čatežu, v Toplicah (v motelu) in drugod so morali goste napotiti drugam. Zasedene so bile tudi vse zasebne sobe. Mnogi so se odpravili prenočevat tja do Novega mesta in celo v mariborsko smer.

Brežiški grad bo lepši. Zapuščena dvoriščna fasada ne bo več kazila dohoda v Posavski muzej. (Foto: J. Teppey)

POTRES POŠKODOVAL ŠOLO V PEČICAH

Potres na Kozjanskem je pustil sledove tudi v poslopju bivše šole v Pečicah. Otroke vozijo k pouku v Artiče, zato prvi hip ni nihče šel pogledat, če je morda tudi ta zgradba poškodovana. Kasneje so domačini sporočili, da je potres razmajal staro poslopje in da ga bo treba popraviti.

POSTOPOMA DO 95 STANOVANJ

Izvršni svet občinske skupščine v Brežicah je minuli teden razpravljal o predhodni pogodbi za nakup 95 stanovanj JLA v Brežicah, ki jih bodo sedanji stanovalci postopoma izpraznili. Za mnoge prosilce je to zagotovilo, da bodo njihove vloge ugodno rešene.

Brežice: skrb za Kostrivnico

V proizvodnji vnovič sobotno delo v korist Kozjanskega

Solidarnostna akcija za Kozjansko se v brežiški občini nadaljuje. Do 6. septembra je bilo zbranih nekaj manj kot 687 tisoč dinarjev. Občani z razumevanjem sprejemajo pobudo za ponovitev akcije in se ponovno odločajo za en dan brezplačnega dela v korist prizadetega prebivalstva v sosednji šmarski občini.

Brežiška občina bo prevzela skrb za krajevno skupnost Kostrivnica v občini Šmarje. Predstavniki družbenopolitičnih organizacij, skupščine in gospodarstva so 18. septembra obiskali Kostrivnico in si ogledali, katere objekte bo treba

obnoviti oz. na novo zgraditi. V razgovorih so razen predstavnikov prizadete krajevne skupnosti sodelovali tudi predstavniki šmarske občinske skupščine in družbenopolitičnega življenja v občini. Obisk je pokazal, da taka povezava lahko veliko pri-

pomore k hitrejši normalizaciji življenja na območjih, ki jih je prizadel potres, zato se bo obojestransko sodelovanje še okrepilo.

Tokrat se je občinska konferenca ZK v Brežicah posebej zavzela za dosledno izpeljavo drugega kroga zbiranja pomoči in s svojim sklepom naložila komunistom v delovnih organizacijah ter krajevnih skupnostih odgovorno dolžnost. Povsod tam, kjer se bo akcija zataknila, se bodo komunisti potrudili za učinkovitejšo zbiranje pomoči. Zlasti pozorno so sklenili organizirati akcijo pri kmetih, obrtnikih in svobodnih poklicih, ker dotok sredstev od njih že doslej ni bil tako hiter kot iz delovnih kolektivov in drugih virov.

J. T.

Ozimnica na posojilo

Prijave do 10. oktobra

Brez odlašanja pomagajmo vsem, ki so v stiski! Tak je sklep občinskega sveta Zveze sindikatov v brežiški občini. V delovnih kolektivih je akcija za zaposlenim pri oskrbi z ozimnico že stekla.

Osnovne sindikalne organizacije nosijo tu glavno breme in odgovornost. Pomoč morajo usmerjati predvsem v korist delavcev z majhnimi osebnimi prejemki. Dolžne so preveriti možnosti za posebne dodatke socialno ogroženim, zlasti družinam z večjim številom otrok. Ponekod so že pripravili predloge in jih dali delovni skupnosti, ki ima o tem končno besedo.

Oblike pomoči so različne, lahko jo izplačajo v denarju, lahko pa razen tega še posredujejo ugoden nakup ozimnice. Brežiška Agraria je ponudila krompir, hruške, čebulo in fižol po tehle cenah: krompir 1,40 din za kilogram, hruške kleržo 3,50 din za kilogram, čebula od 3,20 do 3,40 din, nizki fižol 8 din in visoki fižol (črešnjevec ipd.) 10 din za kilogram.

Ta ponudba velja do 10. oktobra, zato naj se zainteresenti do takrat prijavijo. Agraria bo kreditirala nakup ozimnice trideset dni, Agrokombinat Krško pa šestdeset dni.

Rudnik Senovo je sporočil sindikalnemu svetu v Brežicah, da je premoga dovolj in da bodo imeli prednost tisti, ki ga bodo naročali preko sindikalnih organizacij. Pri ceni ni popusta. Tono kosovca prodajajo po 413 din, kokovec po 388,80 din, orchovec po 348 din. Po želji oskrbi Rudnik tudi prevoz.

Položaj delavcev v TOZD bo decembra ponovno na rešetih

Na vprašanja odgovarja tokrat Stane Drobnič, sekretar OK ZK Krško

Zveza komunistov v vaši občini si je veliko prizadevala za pospeševanje integracijskih procesov. Kakšne sadove so rodile te pobude v posameznih panogah?

Prizadevanja ZK v občini Krško so bila usmerjena predvsem na področje kovinskopredelovalne industrije ter na kmetijstvo, trgovino in gostinstvo. V kovinskopredelovalni industriji zadeva to tri OZD v občini, v razgovore pa se vključuje še nekatere OZD iz občine Brežice, Lenarta v Slovenskih goricah in občine Kranj. Združujejo jih stremjenja po manjši grupaciji tovrstne industrije, ki naj bi se postopoma naslonila na neko močnejšo grupacijo v Sloveniji. Zveza komunistov v občini bo ta prizadevanja še spodbujala in močno podpirala. O uspehih pa bomo lahko sodili šele pozneje, za sedaj menim, da bi bilo to prezdaj.

Ali že lahko konkretno spregovorite o tem, kako se v TOZD uveljavljajo ustavne spremembe?

Občinska konferenca in njen komite sta že v juniju letos analizirala uresničevanje delegatskih samoupravnih odnosov, predvsem pa položaj delovnih ljudi v teh odnosih. Analizo je pripravila komisija za družbenoekonomske odnose pri občinski konferenci ZK. Dosedanje ugotovitve kažejo, da bomo morali redno spremljati to področje, da bi pospešili uresničevanje ustave in kongresnih dokumentov. V nekaterih OZD so še vedno močno prisotne težnje, da bi o vsem odločili v centru, da bi formirali močne centralne organe, centralne sklade in podobno. Prepričan sem, da nam bo pri tem lahko mnogo pomagala občinska koordinacijska komisija za spremljanje uresničevanja ustave. Ustanovili smo jo 30. junija. Komisija šteje 21 članov in ima tri delovne skupine: za samoupravno konstituiranje združenega dela, za krajevno in komunalno samoupravo ter za samoupravne interesne skupnosti.

Položaj delovnih ljudi v TOZD bomo ponovno analizirali decembra letos. Takrat bomo morali tudi ukrepati proti tistim, ki zavirajo uresničevanje ustave, ki so za samoupravljanje samo v besedah na sestankih, v praksi pa delajo proti nje-mu.

Stane Drobnič

Kako preverjate uresničevanje družbenega dogovora v kadrovski politiki? Ste pri tem naleteli na odpore, nezainteresiranost in podobne ovire?

Za sedaj je še težko reči, kako se družbeni dogovor izvaja v praksi. Ugotavljamo pa lahko, da doslej nisimo imeli odporov, pa tudi ne prevelike vneমে za njegovo uresničevanje. Zavest, da predstavlja smotrna kadrovska politika hkrati pravico in povečano odgovornost vseh subjektivnih političnih sil, še posebej pa ZK, še ni povsod prodrla.

IZLET NA DUNAJSKO RAZSTAVO

Hortikulturno društvo Krško bo priredilo v soboto, 22. oktobra, enodnevni izlet na zaključno prireditve svetovne razstave cvetja na Dunaju. Cena je 280 dinarjev za osebo, prijave pa zbira do 30. septembra v Krškem, Kostanjevici, Brežicah in na Senovem.

RAJ ZA KUCHARICE

V koprivniški šoli imajo čudovito urejeno kuhinjo za pouk gospodinjstva. V njej bodo že to zimo prirejali tečaje za kmečka dekleta in žene. Vaščanke se veselijo večernega izobraževanja in kažejo zanj veliko zanimanja.

KONČNO DENAR DO VASI

Novi statuti, ki jih sprejemajo v krajevnih skupnostih, vzbujajo pri občanih upanje na trdnje oblikovanje družbenoekonomskih odnosov z delovnimi kolektivi. Mnogi od njih so že do zdaj radi priskočili na pomoč krajevnim skupnostim, če so te gradile vodovode, asfaltirale ceste in urejale podobo svojih krajev.

DELAVCEV SAMO 30 Odstotkov

V krški občini imajo 659 članov Zveze komunistov. Od tega jih je samo 197 iz neposredne proizvodnje, to pa je komaj 30 odstotkov. Po vseh organizacijah si bodo komunisti prizadevali za delavsko večino. To bodo lahko kmalu dosegli, saj nameravajo še letos sprejeti na novo blizu 80 članov. To bodo predvsem mlajši občani.

OBLETNICA ZLATE POROKE

V Dolenjem Leskovcu sta Marija in Rok Kukovičič praznovala prvo obletnico zlate poroke. V razumevanju jima je minulo več kot pol stoletja skupnega življenja. Žena Marija ima 72 let, mož pa 75.

V zakonu se jima je rodilo petnajst otrok. Danes jih živi še dvanajst. Na njun praznik so prišli z vnuki in jima zaželeli še veliko zdravja. Zdj imata Kukovičičeva že enindvajset vnukov. Ponosna sta na svojo številno družino.

Letos je krompir dobro obrodil. Ker ga je preveč, so spet težave, so dejali pri krškem Agrokombinatu. Računali so na vnaprej dogovorjeni odkup mirenske tovarne, ta pa ga je zmanjšala za 10 odstotkov. Na sliki: Kristina Arnshek pri pospravljanju krompirja v Dolenji vasi. (Foto: J. Teppey)

KRŠKE NOVICE

KVIZ ZA SOLARJE - Prihodnje leto bo 30-letnica osvoboditve. Medobčinski svet Zveze združenih borcev Posavje je na seji v Krškem predlagal, da bi v jubilejnem letu več napravili za negovanje tradicij NOB ter med drugim prirejali nagradna kviz tekmovanja za solarje.

KOLIKO JE VREDNA CESTA? - Zdole in okoliške vasi je asfaltna cesta približala mestu. Vaščani so sami prispevali zanjo svoj delež, celotna vrednost pa je seveda mnogo večja in brez sodelovanja občine ne bi šlo. Asfaltiranje je veljalo poldru-gi milijon dinarjev.

OBISK V VELENJU - Sto trideset upokojencev iz tovarne Celuloze (njihov aktiv šteje okoli 200 članov) se je v petek odpeljalo na izlet v Velenje. Obiskali so tovarno Gorenje, velenjski grad, nato pa še Logarsko dolino. Lep sončni dan jim je pomagal k dobremu razpoloženju.

18 NOVIH ORGANIZACIJ ZK - V prvem letošnjem polletju so v krški občini ustanovili 18 novih organizacij Zveze komunistov. Od tega jih je osem v TOZD tovarne celuloze

in papirja, druge pa so v osnovnih šolah v Brestanici, Leskovcu in na Senovem, v TOZD SGP Pionir, pri podjetju SOP, v brestaniškem Šigmatu, v Splošnem mizarstvu v Krškem, v Zdravstvenem domu, Lekarni in Zavarovalnici ter v jedrski elektrarni v Izgradnji.

MLADI O MESTU V KRAJEVNI SKUPNOSTI - Predkongresno obdobje je razgibalo delo mladinskih organizacij. Tudi iz krške občine so se namenili sodelovati na kongresu. Trenutno menijo, da je prav, če opozorijo na mesto mladinske organizacije v krajevni skupnosti ter na odnos mladinske organizacije in sindikata v podjetju.

SAMO ŠE LETO DNI - Kačje nestrpnih voznikov, kolesarjev in pešcev se na prehodu čez železniško progo ustavijo nešteto krat na dan. Skoraj redno se dogaja, da se pešci ali kolesarji napotijo čez progo mimo spuščeni zapornici. V sredo, 18. septembra, je kolesar za las ušel smrti. Okoli dvanajste ure je bilo, ko je iz brestaniške smeri pripeljal vlak, neprevidežna pa so zadnji hip ustavili opozorilni klici čakajočih.

Presegli so predvidene cilje

Komite občinske konference ZK ugodno ocenil dosežene polletne rezultate gospodarjenja - Povsod izboljšati delovno disciplino

Če hoče napredovati gospodarstvo manj razvite občine, mora dosegati večjo stopnjo rasti kot gospodarstvo vsaj v republiškem poprečju. Polletni pregled, ki ga je na podlagi analize SDK na 13. seji komiteja občinske konference ZK podal predsednik komisije za gospodarstvo in samoupravljanje Jože Godnjavec, znova potrjuje pravilno usmeritev trebanjskih delovnih ljudi.

Kot ponavadi so tudi tokrat imeli podatke le za 14 gospodarskih delovnih organizacij, s sedežem skupnih služb v občini; o drugih jih ni, kot da se tu z ustavo in drugimi resolucijami ne bi nič spremenilo. Gospodarstvo je, kar je najbolj razveseljivo, preseglo vse planske kazalce. Družbeni proizvod, ki se je v republiki povečal za 23 odst., je v občini v primerjavi z lanskim polletjem porasel za 42,6 odst. Nobena delovna organizacija v tem času ni poslovala z izgubo.

Delitev družbenega proizvoda se je izboljšala v korist skladov delovnih organizacij, čeprav so se povečale zakonske obveznosti, predvsem zaradi spremenjenega financiranja splošne in skupne porabe. Sklad bruto osebnih dohodkov je narasel za 21 odst. Poslabšuje pa se likvidnost, terjatve so se povečale za 43 odst, obveznosti so večje za 66 odst., vendar jih v glavnem pokrivajo. Vse delovne organizacije razširjajo obseg poslovanja; naraščanje je manjše le

Obraunavali so tudi slabšanje delovne discipline, kajti nekateri vidijo v novih ustavnih določilih le svoje pravice, nikakor pa ne tudi dolžnosti. To vprašanje so obravnavali tudi na sestanku z direktorji minuli četrtek.

Med razredi so 3 kilometri

Osnovna šola Trebnje ima 5. razred v Dolenji Nemški vasi, varstvo pa v stanovanjskem bloku

Ta nesrečni 5. razred! Že vsa leta imajo na trebanjski osnovni šoli težave s tem, kam ga vtakniti. Lani je republiški inšpektor delavski univerzi prepovedal, da bi imela šole za odrasle v svoji baraki, otroci pa so lahko še naprej hodili vanjo! Otroci so naše bogostvo, pravimo. Trebanjci to vedo, zato tudi že plačujejo tretji samoprispevek, a kaj, ko ni republiških posojil, da bi ta denar oplemenitili?!

Letošnje šolsko leto so na osnovni šoli v Trebnjem sklenili, da, kolikor je pač mogoče, vsaj izboljšajo razmere za generacijo petih razredov. V baraki so bili otroci dolgo prepuščeni sami sebi, odmori so bili dolgi, saj so morali učitelji tja med poukom na šoli. V Dolenji Nemški vasi sta pri otrocih vedno dva učitelja, dva pa se vozita. Pri tem so celo tako varčni, da uporabljajo za prevoz avtoBUS na redni šolski liniji proti ostalim krajem. Šola v tem kraju je res preurejena, vendar to vsekakor ne more biti rešitev za dolgo. Učitelji nimajo zbornice niti prostora, da bi lahko odložili najnujnejše pedagoške pripomočke. Razredi so preštevili (v njih se stiska nad 30 otrok), če bodo hoteli „telovaditi“ (ali je to sploh telovadba!), bodo morali razmakniti klopi. Kot nam je povedal Stefan Kamin, ki na trebanjski šoli trenutno opravlja posle ravnatelja, zaradi odhodov avtoBUSov, ki so vezani na progo, tudi ni mogoče izvajati svobodnih aktivnosti.

Malčki od 1. do 3. razreda seveda ne morejo imeti varstva v baraki, saj so ti otroci najbolj občutljivi za vremenske neprilike. Ko je TRIMO izpraznil pisarne v bloku, so tja namestili varstvo. Otroci bodo vsaj na toplem.

Novo skladišče krompirja neposredno ob tovarni in razkladalni rampi pri mirenski Kolinski za 1.800 ton te poljščine je nared. Tovarna želi do novega leta potegniti v svoja skladišča in predelavo 70 odst. letošnjih pogodbenih količin krompirja. (Foto: Železnik)

TREBANJSKE IVERI

VELIKA LOKA: SE BO SEDAJ PREMAKNILO? Vaščani te krajevne skupnosti so bili še posebno veseli začetka zemeljskih del za novo DONITOVO tovarno avtomobilskih tsnil na travnikih pod staro žago. Asfaltiranje 1,5 km ceste do tod se namreč vleče že kot jara kača. Sedaj, ko na tem koncu ne živijo več sami, so dobili pomočnika, ki jim bo pomagal priganjati, da bodo lahko tudi tod hitreje napredovali, tako menijo vaščani.

MOKRONOG: PODMLADKARJI SE NAPREJ USPEŠNO - Po odhodu tovarišice Štirnov je prevzela mentorstvo nad mladimi člani Rdečega križa na tamkajšnji osnovni šoli Vera Tratar. Pri občinskem odboru Rdečega križa so prebrani, da bodo mladi člani RK na šoli tudi vnaprej dosegali lepe uspehe, saj je Tratarjeva že lani uspešno vodila tečaj.

SENTRUPERT: KDO IMA LEPŠE - Omenili smo že prizadevanja turističnega društva Sentrupert in sveta krajevske skupnosti, ki

sta poleti razpisala tekmovanje za najlepše urejeno domačijo. Odbor turističnega društva se bo sešel proti koncu meseca. Na seji bodo odločili tudi, komu gre letošnje prvenstvo.

KOLIKO ČEZ PREHOD? - Križišča z železnico na klančih in ovinkih pri Zvijalnici in Gomli so od nedavnega opremljena namesto z zapornicami, ki so jih železničarji odstranili, samo s semaforji, kjer izmenoma utripata rdeči lučki, če prihaja vlak. Na drugo tablo, ki opozarja na bližino prehoda, so postavili tudi znak „40 km“, kot da ti znaki že sami po sebi ne bi odsvetovali dirkanja.

TEDEN BOJA PROTI TBC - Od 22. do 29. septembra je v državi teden boja proti tuberkulozi. Tudi občinski odbor Rdečega križa se trudi, da bi te dni koristno uporabili za seznanjanje s to še vedno tvojratno boleznijo, proti kateri smo dosegli že lepe uspehe. Šolam so razposlali gradiva, pričakujejo, da bodo TBC naménili vsaj eno uro pouka.

TREBANJSKE NOVICE

Po napornem maršu se prileže topla hrana. Na vaji sevniške partizanske enote se je kot vse drugo izkazala tudi intendatura. Celo Merxovi peki so za to priliko spekli posebne hlebčke. (Foto: Železnik)

Združevati denar za naložbe

Pri naložbah bolj »papeški od papeža«: kar 70 odst. iz svojega!? Zatem pri-manjkuje denarja za ceste, šolstvo ipd., za kar bi bilo treba dobiti več denarja na podlagi tehtnih programov in samoupravnega dogovarjanja

Pozornost, s katero je občinski izvršni svet obravnaval polletno analizo poslovnega uspeha gospodarstva občine in ki je prisotna tudi na vrsti drugih sestankov, kjer je govor o gospodarjenju, kaže veliko skrb družbenopolitičnih dejavnikov.

Samo premlevanje podatkov, ki so več ali manj znani, ne vodi nikamor. To je bilo ugotovljeno tudi na seji izvršnega sveta 17. septembra. Član IS Franc Vučanjnik je navedel več tehtnih mi-sli, kako iz nastalega položaja ob kar najbolj smotni uporabi denarja, ki ga sevniško gospodarstvo ima in ga lahko še pridobi. Nekateri skladi so po gospodarskih načrtih predvidevali za lani 75 milijonov dinarjev; na podobno vsoto računajo tudi letos, prihodnje leto pa na 100 milijonov, kar je solidna osnova za nadaljnji razvoj.

Očitno je visoko vlaganje v osnovna in obratna sredstva, kjer je po mnenju F. Vučajnika vprašljiva sestava vlaganj. Naložbe namreč padajo, čeprav naraščajo cene, to pa zaskrbljuje. Prevelika naslonitev na lasten denar je bila omenjena tudi tokrat: od 340 milijonov predvidenih naložb v osnovna in

Tako se sprejme borca: Boštanjčani so minulo soboto pozdravili pripadnike teritorialne partizanske enote s slavlom, kot se za tako priložnost spodobi!

SEVNIŠKI PABERKI

GLEDALI, A NIČ UKRENILI - Bajje si je že več funkcionarjev ogledovalo kanalizacijski jašek brez pokrova na Glavnem trgu v Sevnici pod gostilno Kragel. Prav nenavadno je že, da v to luknjo ni še nihče padel. Sedaj, ko si vaščani že marsikje po sevniški občini „privoščijo“ sifone, da ne smrdi pod nos, bi si menda lahko tudi mesto privoščilo kaj takega ali pa vsaj kovinsko mrežo?

HOČEJO CESTO - Svet krajevske skupnosti Studenec je odobril vaščanom Arta 8.000 dinarjev, ki bi jih le-ti lahko namenili bodisi za blanski brod ali za to, da bi si skrajšali kar 13 kilometrov dolgo pot do Studenca, kolikor imajo sedaj. Vaščani so se raje odločili za slednje, saj je cesta za pot otrok v šolo zanestljivejša kot pa brod.

SEVNIŠKI VESTNIK

Vse iz lastnega

Velike akcije že ponavadi združujejo vse sile v kraju, tako je tudi s posodobljenjem ceste skozi Studenec. Predračun za 2 kilometra asfalta znaša 1.40 milijona dinarjev, vaščani že razmišljajo, kaj bi lahko sami naredili, da bo na kraju vse skupaj cenejše za skupnost.

„Vsaka hiša od šestdesetih pomaga skoraj vsak dan“, je dejal Kristijan Janc, eden od članov gradbenega odbora. To je način, da pritegnejo na območje krajevske skupnosti še denar širše družbene skupnosti.

Tako so prišli do številke 600 tisočakov, kolikor bo stal sam asfalt in morda še kakšno posebno opravilo cestnega podjetja, vse ostalo pa skušajo narediti sami. Člani gradbenega odbora so se lahko na seji sveta krajevske skupnosti pohvalili, da kljub dejstvu, da delajo že 14 dni, iz blagajne ni odtekel še niti en sam dinar, razkopana pa je že vsa vas. Največ težav so imeli z razstreljevanjem skal, ki ovirajo delo buldozerja.

A. Ž.

god. Tako si mnogo bolj razviti izposojajo kapital, kako jih naj potem revnejši ujamejo? Po mnenju predsednika občinske skupščine Valentina Dvojmoča bi morale delovne organizacije vložiti več organiziranega napora za nove naložbe in se ob tem povezovati med seboj. Temu primerno si prizadevajo okrepi-ti tudi analitsko službo pri občinski upravi.

A. ŽELEZNIK

UGODEN OBRAČUN

V nedeljo je prostovoljno gasilsko društvo Boštanj povabilo člane, ki so se izkazali ob izvedbi proslave 50-letnice društva in akciji zbiranja prispevkov za gasilski prapor. Oboje je uspelo nad pričakovanji. Občani boštanske krajevske skupnosti so za prapor prispevali toliko, da bo ostalo za potrebe društva še nad 10 tisočakov, ravno tako uspešni pa so bili tudi z veselico, ki je sledila proslavi 50-letnice. Tudi od te zabave je ostalo skoraj stari milijon čistega dobička! Prizadevno gasilsko društvo prispeva skupno s TVD Partizanom tudi lep znesek za asfaltiranje ceste proti svojemu domu.

Tudi arheologi so si bili edini: brez Smodejeve ekipe tudi arheološka izkopavanja na Vranju ne bi šla. Rimljani in še drugi pred njimi so rimili v rovte: na ta hrib je treba vse zveliči z rokami - od peska do cementa in drugega. Domiselni Jože Smodej je poskrbel, da vsaj vode ni bilo treba nositi za betoniranje, s čimer skušajo zavarovati ostanke hiš in cerkva. Na hrib so navlekli nekaj salonitne kritine, naredili zavetje, postavili sode in glej vode izpod neba! Na sliki: težaško prinašanje materiala. Daljšo reportažo o izkopavanju na Vranju objavljamo na 6. strani.

PRIKAZ TROSILCEV GNOJA

TOZD za kooperacijo pri Kmetijskem kombinatu Zasavje Sevnica bo v nedeljo spet v sodelovanju s tovarno kmetijske mehanizacije ŠIP Sempeter prikazala delovanje prikolic za trosenje gnoja. Strokovnjaki te tovarne bodo začeli z delom ob 8. uri pri strojni postaji hmeljskega nasada v Kopolju.

Mačehovstvo

Da se razumemo: kolektiv trebanjskih krojačev ni prošil posojila pri Dolenjski banki samo zato, da bi pač nekaj vlagal. Novi proizvodni prostori, za katere ima že stavbišče in načrte, bi vneli 3 milijone dinarjev. Za to imajo polovico soudeležbe (!!), ostalo pa želijo dobiti od banke. Gre za solidno podjetje z 28 delavci in 7 vajenci, ki dosega lepe gospodarske uspehe. Posebni mojstri so v izdelovanju uniform. In vendar: ponudili so jim menda le 500.000 dinarjev na izredno kratek rok!

Morda bo takemu podcenjevanju obrtništva naredil konec družbeni dogovor o pospeševanju tako imenovane malega gospodarstva. Dogovor govori namreč le o 30-odst. lastni soudeležbi. A. Ž.

Besede eno, dejanja drugo

Govorimo, da je delavcu potrebna izobrazba, v šolo pa ga kljub dogovoru ne pošljemo

Na mnogih sestankih in v razgovorih delavci v kočevski občini tožijo, da še ne morejo prevzeti vseh pravic in dolžnosti, ki jim jih daje, oziroma nalaga nova ustava. Pravilno ugotavljajo, da jim manjka znanja, da jim je potrebno izobraževanje.

Zaradi tega je organizirana pri CK ZKS enoletna srednja politična šola za delavce – neposredne proizvajalce, ki bodo tudi po končani šoli ostali na svojem delovnem mestu, za strojem, a se bodo sposobni uspešno boriti proti nepravilnostim in vsem silam, ki nastopajo proti samoupravljanju in odločanju delavcev.

V politično šolo naj bi šlo letos iz kočevske občine 4 do 6 delavcev, z veliko napora so zbrali le tri, končno pa sta prišla v šolo le dva, ker je delavski svet v Kočevskem tisku sklenil, da njihov kandidat ne sme v to šolo, ker bi proizvodnja padla za 30 odstotkov in ker menda bolj potrebujejo grafične strokovnjake kot politologe.

Dokler bo tak odnos do političnega izobraževanja, bo samoupravljanje šepalo. Delavci bodo še naprej tožili, da si ne znajo priboriti pravic, ki jim jih dajejo ustava in drugi predpisi, delavska kontrola ne bo mogla uspešno delati, skratka: delavci ne bodo imeli oblasti.

Seveda pa bo v primeru Kočevskega tiska morala tudi osnovna organizacija ZK odločneje pregledati svoje vrste in ukrepati proti članom, ki na sestanku osnovne organizacije glasujejo za to, da pošljejo enega člana v šolo, na sestanku delavskega sveta pa glasujejo prav nasprotno.

J. PRIMC

Preveliki stroški

Ves kolektiv, od delavk do vodstva, se bo moral zavedati svojih pomanjkljivosti

„Vzrok vse hude krvi delavk v TRIKONU oziroma obratu Pletilstvo so slabi osebni dohodki!“ je poudarila sekretarka osnovne organizacije ZK, in dodala, da je pri tem treba upoštevati, da je TRIKON nastal iz nekdanjega Zavoda za zaposlovanje invalidov in drugih za delo manj zmožnih oseb.

Vendar je treba upoštevati še mnoga druga dejstva. Delavke dobe osebne dohodke 50 odstotkov po normi, 50 odstotkov kot režijo. Če bi režijo zmanjšale, bi bili osebni dohodki večji. V prvih šestih mesecih je šlo 4 tone volne v odpadke, kar pomeni, da je šel v 6 mesecih v izgubo en mesečni osebni dohodek vseh zaposlenih oziroma ena „plača“ vsakega zaposlenega.

Skupnost zdravstvenega varstva Ljubljana in Zdravstveni dom sta opozorila TRIKON, da je pri njih nenormalno visok stalež bolniške, saj je vsak mesec 30 odstotkov zaposlenih na bolezenskem dopustu. Tu je spet re-

zerva za večje plače. Delovni prostori, ki so slabi, stari in raztreseni po vsem Kočevju in okolici, zvečujejo prevozne in druge stroške. Stari stroji, oziroma stroji, ki niso trenutno naj sodobnejši, znižujejo količino in slabšajo kakovost proizvodov v primerjavi z drugimi sorodnimi podjetji. Kdor pa manj in slabše naredi, manj zasluži.

Strokovnjakov nimajo dovolj, ker nimajo zanje stanovanj, zato je slaba organizacija dela (včasih gre cela serija prvih izdelkov v odpad itd.), kar spet povečuje stroške in zmanjšuje osebne dohodke.

Vse te težave in še mnoge druge bo moral rešiti kolektiv TRIKONA v glavnem sam, kot so to že morali reševati mnogi drugi kolektivi. Izdelati bodo morali program razvoja podjetja. Ko bo kolektiv pokazal voljo, da se bo uspešno reševal iz težav, mu bo gotovo pomagala tudi skupnost s posojili.

Tri pripombe iz Kočevja

Komunisti tvorci, ne spremljevalci - Za razširjeno in ne enostavno reprodukcijo - Tudi mladim možnost, da dobe stanovanje

V razpravah o dokumentih za bližnji kongres Zveze socialistične mladine Slovenije je imela mladina kočevske občine nekatere pripombe. To smo zvedeli pri predsedniku Ivanu Oberstarju.

Tako so opozorili, da morajo aktivni mladih komunistov tvorno sodelovati pri pripravi programov dela Zveze mladine, ne pa le spremljati izvajanje programov.

Menili so, da se morajo mladi v delovnih organizacijah zavzemati za razširjeno reprodukcijo. V dokumentih je bilo namreč zapisano: za enostavno in razširjeno reprodukcijo. Enostavna reprodukcija pa pomeni zastoj oziroma zaradi inflacije in napredovanja drugih delovnih organizacij, nazadovanje.

Tudi na načine pridobivanja stanovanj oziroma posojil za stano-

vanja so imeli resne pripombe. Menili so, da določila o 5 (ali kolikor že) letnem delovnem stažu, da lahko vložiš prošnjo za posojilo ali stanovanje, niso pravična. Vsak zaposleni naj bi imel enako začetno osnovo za pridobitev posojila ali stanovanja, pri čemer bi bilo odločilno, v kakšnih stanovanjskih pogojih zdaj živi. Delovna doba pa naj bi bila samo eno izmed meril za prednost, če bi imela dva ali več zaposlenih enake ostale glavne pogoje za pridobitev stanovanja oziroma posojila.

J. P.

Kočevska praznuje

V počastitev praznika občine Kočevje, 3. oktobra, se bo vrstilo več prireditev.

Že jutri, 27. septembra ob 17. uri, bo promenadni koncert kočevske delavske godbe pri spomeniku Svobode.

V soboto, 28. septembra, bodo ob 18. uri odprli v Likovnem salonu filatelistično razstavo ob 25-letnici domačega Filatelističnega društva. Ob 19.30 pa bo v Šeskovem domu zanimiva kulturna prireditev „Nekoč in danes“, na kateri bo nastopila vrsta znanih pevcev zabavne glasbe, recitatorji, baletniki, ansambli in drugi. Zanimivo prireditev organizira Iva Stanič. Vstopnina bo: sedeži 20 din, stojišča 10 din.

V nedeljo, 29. septembra, se bo ob 9. uri začelo tekmovanje strelskih družin iz občin Kočevje, Ribnica, Delnice, Čabar, Črnomelj in Novo mesto.

V sredo, 2. oktobra, bo ob 16. uri tradicionalni tek mladine po ulicah Kočevja. Ob 19.30 pa se bo v Šeskovem domu predstavilo Mestno gledališče iz Ljubljane s Hadzičevim delom „Naročena komedija“.

Na sam praznik, 3. oktober, pa bo ob 10. uri svečana seja občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij.

PROSTORE SKUPNOSTI

Krajevna skupnost Rudnik-Salka vas je zaprosila delovno organizacijo ITAS Kočevje, naj bi jim dodelila prostore v nekdanjem domu rudarjev, ki so zdaj v glavnem prazni. Krajevne skupnosti, predvsem večje, dobivajo toliko pristojnosti in nalog, da za uspešno delo potrebujejo prostore.

TEHNIKI V ZAGREB

Aktiv učiteljev tehničnega pouka na osnovni šoli Kočevje si je te dni ogledal tehnične zanimivosti in predmete, razstavljene na zagrebškem vselejmu. V. I.

Veliki ribniški most obnavljajo. Z njega je že odpadalo kamenje in po njem je že dolgo prepovedan veslovni promet. Ta most je tudi ena izmed ribniških zanimivosti. (Foto: J. Primc)

Nove organizacije ZK

V vsaki TOZD in KS naj bo organizacija ZK

13. septembra so ustanovili organizacijo Zveze komunistov tudi v ZICNICI v Ribnici, ki je enota SLOVENJALESA iz Ljubljane. Organizacija šteje 4 člane, za sekretarja pa so izvolili Milojka Djokića.

Organizacija ZK v ZICNICI je tretja organizacija, ustanovljena v zadnjih treh mesecih v delovnih organizacijah. Pred njo sta ju dobili še sodrška TOZD INLES in sodrška TOZD DONIT.

Zdaj pripravljajo še ustanovitev organizacije ZK v TOZD MERCATOR – „Jelka“ Ribnica in Kmetijski zadrugi Ribnica, kasneje pa jih bodo ustanovili še v nekaterih delovnih organizacijah. Tako bo v vseh TOZD vsaj aktiv ZK, če ne osnovna organizacija. Izjema pa bosta, kot kaže, le KOMUNALA in STANDARD.

Asfalt na ceste

Prednost - smer Nova vas

Na nedavni seji izvršnega sveta občinske skupščine Ribnica so med drugim razpravljali o določitvi prednostnega reda posodabljanja regionalnih cest na območju občine v obdobju 1976 do 1980. Sklenili so, oziroma so potrdili, kar je bilo že prej sklenjeno, da bo imela prednost pri posodobitvi ceste Sodražica-Nova vas. Takoj za to bo na vrsti obnovitev ceste Sodražica-Loški potok. Na tretjem mestu je predvidena posodobitev ceste Breg-Nemška vas in na četrtem ceste Sodražica-Jurjevica-Ribnica. S posodobitvijo in obnovo teh bodo v ribniški občini urejene vsaj najpomembnejše ceste.

Seveda ostaja še naprej pereče posodabljanje lokalnih cest, ki jih bo potrebno urejevati postopno. Še posebej je nujno asfaltirati občinske ceste skozi naselja. Ureditev cest po vaseh bi pospešili, če bi vaščani sami zbrali določen znesek za te namene. Tako bi lahko najeli na podlagi lastne udeležbe še posojilo iz republiških sredstev za ceste. Na tak način bodo posodobili ceste prebivalci Dolenjih Lazov.

Razrita cesta

Ob luknjah sanjajo o asfaltu

Nekatere ceste v ribniški občini, predvsem skozi vasi, so zelo slabe, razdirte od poplav in neurij. Tako je na primer v Globeli pri Sodražici. Cesta iz vasi je polna jam in luž; avtomobili, ki vozijo tod vsak dan, pa jo še bolj uničujejo. Ob deževnem vremenu se po njej človek celo peš težko prebije.

Občinsko komunalno podjetje, ki jo vzdržuje, je že pred tremi meseci pripeljalo kufe peska, vendar ga celo poletje ni nihče raztrosil po cesti. Ljudje se sprašujejo, čemu je potrebna javna razsvetljava v vasi, če je pot tako slaba? Mar zato, da se bodo luknje in luže videle tudi ponoči?

Po drugi strani pa se predstavniki vaške in krajevne skupnosti navdušujejo za asfaltno cesto, ki naj bi jo zgradili s pomočjo občine in krajevne skupnosti, s krajevnim samoprispevkom tako, kot so si pred nekaj leti zgradili tudi vodovod.

VILKO ILC

NE VEDO, KAJ DELATI

Delavska kontrola v ribniški občini še ni zaživela. V delovnih organizacijah so jo v glavnem le ustanovili, kaj več pa ni bilo narejenega. Člani namreč ne vedo, kaj in kako delati. Morda bo bolje zdaj, ko bodo začeli delati tudi samoupravni pravobranilci.

DVA V ŠOLO

16. septembra se je začela srednja politična šola pri CK ZKS. Iz ribniške občine jo obiskujeta Albin Mikulič iz RIKA, sicer doma iz Grčaric, in Milojko Djokić iz ZICNICE.

Ostrejša kontrola - manjši odkup

Kaj je vzrok za odbitje premije pri mleku?

Veterinarska inšpekcija na območju ribniške občine vedno bolj zastruje merila za oddajo mleka, ki mora biti ohlajeno na 10 stopinj C ali manj in ne sme imeti preveč bakterij, se pravi, da mora mleko, ki mu dodajo metilensko modrilo, vsaj dve uri imeti svetlo plavo barvo. Če postane prebela, je to znak, da je v njem preveč bakterij, zaradi česar je kmet ob premijo.

V juniju in juliju kar tretjina odkupljenega mleka ni vzdržala tega testa; v maju, avgustu in septembru, ko je ozračje hladnejše, pa okoli 7 do 10 odstotkov. Bakterije se namreč na toplim in vlažnem zraku hitro razvijajo.

Seveda bo v mleku manj bakterij tudi, če molza ni dovolj čista. Vime je treba pred molžo ne le oprati, ampak tudi obrisati s čisto krpo, da se z njega ne cedi v mleko umazana voda, ki je polna bakterij.

Pomolženo mleko je treba tudi čimprej ohladiti. Pozimi kmet to lahko naredi tako, da postavi

mlečni vrč v sneg, vendar mora takrat mleko mešati, sicer se hitro shladi le pri kraju, v sredini pa je toplo in se, kot temu pravimo, zaduši.

Poleti ne pomaga hlajenje z vodo, saj je tudi najbolj hladna voda toplejša od 10 stopinj C. Z njo hlajeno mleko pa ima običajno najmanj okoli 16 ali 17 stopinj C.

Če odda kmet mleko, ki ne vzdrži metilenskega testa, zgubi 30 par pri litru, razen tega pa mu še nadaljnjih 10 par odbijejo ljubljanske mlekarne, če ima mleko toploto nad 12 stopinj C.

Tako kmetje izgube precej denarja. KZ Ribnica jim skuša pomagati tako, da jim daje ugodna posojila za nakup hladilnikov LTH, ki veljajo 4.150 din. To so potopni hladilniki, v katere da kmet lahko 40-litrski mlečni vrč, ki se ohladi na pravo temperaturo približno v uri in pol. Kaže, da inšpekcija pri kontroli ne bo popuščala, se zato hladilnik sploča kupiti vsem, ki oddajajo veliko mleka.

J. PRIMC

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

NIC V NEDELJO – Od sredine avgusta dalje so v Ribnici ob nedeljah zaprte vse trgovine z živili in tudi bife Jelka. Zdaj se zapro trgovine že v soboto ob 13. uri.

PRVE ZNAČKE – Turistično društvo Ribnica je dobilo pretekli četrtek prvič svoje kovinske značke, ki so jih domači zbiratelji že težko čakali.

RAJE PLEVEL – V bivši Vrtnarji, ki so jo opustili, raste le visok plevel. Domačini pravijo, da jo je hotel neki zasebnik vzeti v najem, pa so zanj zahtevali previsoko najemnino. Namesto povrtnine bomo torej raje pridelovali plevel.

PRESTAVLJENA ŠKARPA? – Nekateri Ribničani vedo povedati, da je bila včasih struga Bistrice pri Čevljarskem mostu širša in da so jo potem lastniki okoliškega zemljišča precej zožili in si na tako pridobljenem zemljišču uredili vrtove. Trdijo, da so tudi zaradi tega poplave v Ribnici. Referent za komunalne zadeve pa pravi, da mu o tem ni ničesar znanega. Če pa bi res kdo kaj takega storil, ne bi bilo prav.

SLAB TELEFON – Iz ribniške občine so zelo slabe telefonske zveze na vse strani, posebno proti Novemu mestu. Vsi so pričakovali korist od avtomatskih telefonskih central, zdaj pa moraš na zvezo čakati še dalj kot prej, ko so jo ročno vzpostavljali.

občan vprašuje

medved odgovarja

– Pokritiziraj Komunalo, ker že tri mesece ni nasula po cesti v Globeli peska, ki ga je pripeljala.

– Le zakaj? Pripeljala je vsaj pesek, vi pa bi tudi lahko zasukali rokave in ga razsuli pa cesti.

KOČEVSKÉ NOVICE

S kaznimi nad kršitelje!

Davčno službo bo treba nujno okrepiti, saj bo le tako kos vsem nalogam. Razen tega morajo biti delavci v tej službi za svoje odgovorno delo prav nagradjeni, je med drugim dejal v svojem poročilu o delu davčne uprave njen načelnik Ivan Hrutek. Poročilo je omenilo tudi zasebne obrtnike.

V občini ugotavljajo, da imajo premalo nekaterih obrtnikov, nekaterih pa sploh nimajo. Čeprav so že v začetku letošnjega leta, ko so načrtovali letošnje davčno politiko, dajatve manj donosnim obrtniškim poslom močno omilili, bodo takrat, ko bodo načrtovali, oziroma sprejemali to politiko za prihodnje leto, to še enkrat dobro proučili, saj kaže, da bodo morali bolj spodbuditi posameznike, ki naj bi se pričeli ukvarjati s kakšno obrtjo, ki jo občani nujno potrebujejo. V občini nimajo nobenega obrtnika, ki bi se ukvarjal z napeljavo vodovodnih instalacij, montiral centralne kurjave, nimajo krojača...

Nekateri opravljajo taka dela v popoldanskem času, za kar pa sploh nimajo dovoljenja niti ustreznega znanja. Premalo številni uslužbenci davčne uprave jih težko odkrijejo, zato jim bodo morale bolj pomagati krajevne skupnosti oziroma njeni prebivalci. V davčni upravi pa so tudi sklenili, da bodo odslej strože in pogosteje kaznovali predvsem tiste, ki postavljajo za svoje, večkrat nestrokovno delo oderuške cene, od tega pa družbi ne plačajo nobenih dajatev.

Sušmarji pogosto spravljajo ob dober glas tudi prave in poštene obrtnike. Ko sušmar zaračuna svoje delo bolj kot pravi obrtnik, ki razen tega plačuje še dajatve, pričnejo občani mnogokrat kar na splošno kritizirati obrtnike. Res pa je – tako ugotavljajo delavci črnomaljske davčne uprave – da tudi mnogi obrtniki skušajo na razne načine zatajiti svoj pravi dohodek in se tako izogniti plačilu vseh družbenih obveznosti. S takimi ne bodo davkarji prav nič milostni; kaznovali jih bodo s 500 – 10.000 dinarji kazni.

B. PODOBNIK

Le na papirju

Ustavne pravice črnomaljske TOZD IMV?

O uveljavljanju ustavnih dopolnil so pred dnevi spregovorili tudi delegati vseh zborov črnomaljske občinske skupščine. Njihove ugotovitve pa bi najbrž kaj lahko primerjali z ugotovitvami v mnogih drugih sredinah, saj črnomaljska občina v tem najbrž ni nobena posebnost.

V občini so se pravočasno na novo konstituirale vse delovne organizacije. Nekatere so postale TOZD, nekatere, kot „Belt“ in „Iskra“, so povezane v večje asociacije v okviru sestavljenih organizacij združenega dela. Nekateri obrati pa se, na pobudo družbenopolitičnih organizacij zunaj in znotraj kolektivov, prav sedaj prizadevajo in pripravljajo na ustanovitev TOZD. Tokrat pa naj spregovorimo o tistih TOZD, ki so to postale iz nekdanjih obratov in imajo sedež zunaj občine.

Ravno pri njih je namreč največ napravnosti: od kratenja z ustavo določenih pravic delavcem do krnjenja samoupravljanja. Tako je med drugim v črnomaljski TOZD IMV. Tam so ustavna določila napisana le na papirju. Ta TOZD nima niti lastnega žiro računa, nima lastnih skladov, ki so združeni pri centrali, češ da se denar iz skladov tako laže solidarnostno prelija. Prav tako bi se lahko solidarnostno prelival, če bi imela sklade vsaka TOZD posebej. Za prelivanje bi se lahko dogovorili delavci sami, ki bi imeli tako resničen nadzor nad rezultati svojega dela.

Boj za pravice bo še hud, zlasti ker so nekdanji dislocirani obrati, sedaj TOZD, zelo revni s kadri. Tem prej niso posvečali skrb. V „IMV“ – TOZD v Črnomlju imajo med skupno 316 zaposlenimi le pet s srednjo izobrazbo.

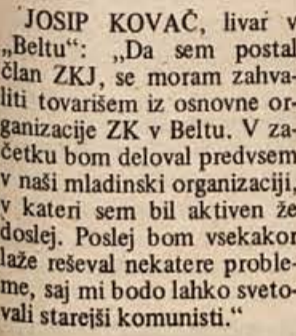
B. PODOBNIK

Delo in odgovornost

„Vi, ki boste danes prejeli izkaznice ZKJ, morate prispevati svoj delež k uresničitvi sklepov obeh kongresov ZK. Revolucija še traja, bije se v vseh sredinah in zato morate delovati vsak v svojem okolju,“ je poudaril sekretar črnomaljskega komiteja ZKS Jure Perko, ko je pred dnevi v prostorih semiške „Iskre“ podelil partijske izkaznice tridesetim mladim komunistom. Direktor „Iskre“ Jože Kočevar je mladim komunistom orisal razvoj tovarne, ki so si jo tudi ogledali. O vstopu v vrste ZKJ pa so povedali:

MARJETA STIPETIČ, kontrolorka v „Iskri“: „Upam, da nam bodo starejši komunisti v začetku pomagali premostiti težave, če jih bomo imeli. Saj bom z veseljem opravljala vse zaupane mi naloge in mislim, da sem za to tudi dovolj odgovorna, vendar mi bo pomoč izkušenih komunistov zelo dobrodošla.“

JOSIP KOVAČ, livar v „Beltu“: „Da sem postal član ZKJ, se moram zahvaliti tovarišem iz osnovne organizacije ZK v Beltu. V začetku bom deloval predvsem v naši mladinski organizaciji, v kateri sem bil aktiven že doslej. Poslej bom vsekakor laže reševal nekatere probleme, saj mi bodo lahko svetovali starejši komunisti.“

PAVLINA ŠVAJGER, davčni knjigovodja pri skupščini občine Črnomelj: „Izhajam iz družine, v kateri so vsi komunisti. Že prej bi bila rada vstopila v vrste komunistov, vendar moram povedati, da se v srednji ekonomski šoli v Novem mestu, ki sem jo obiskovala, za družbenopolitično vzgojo nas dijakov ni nihče brigal.“

PETER ENGLA, ročni oblikovalec v „Beltu“: „Sedajle zares ne najdem pravih besed, da bi povedal, koliko mi pomeni, da sem postal član ZK. Potrudi se bom, da ne bom ostal le član, pač pa, da bom postal komunist. Opravičiti moram zaupanje, ki so mi ga izkazali tisti, ki so me predlagali za sprejem v ZK.“

MARJANA GUSIČ, lesni tehnik v črnomaljski TOZD IMV: „Lastništvo izkaznice ZK mi pomeni veliko odgovornost. Že doslej sem bila družbeno aktivna, saj sem med drugim predsednica mladinske organizacije v naši TOZD Industrije motornih vozil, sem pa tudi delegatka družbenopolitičnega zbora občinske skupščine.“

Besedilo in slike: BRANKO PODOBNIK

ČRNOMALJSKI DROBIR

RACE UBIJAJO – Pred nedavnimi smo v tej rubriki zapisali, da so race v Lahinji in Dobljici varne. To pa sedaj žal nič več ne drži. Pred dnevi je nekdo v bližini nekdanjega Flekovega mlina z zračno puško pred očmi lovcev ustrelil divjo raco, ki jih goje lovci. Lovci so zadevo prepustili miličnikom, in ker ubijalec ni prav neznan, domnevajo, da ga bodo kmalu našli in pošteno kaznovali. Lovci pa prosijo občane, naj pomagajo paziti na prikupne živali.

postavljajo oporne zidove, terase in podobno.

BREGOVE BODO OČISTILI – Ribiči se skupaj s krajevno skupnostjo pripravljajo, da bodo očistili bregove Lahinje in Dobljice. Posekati nameravajo grmovje, ki z vejami sega v vodo in tako zadržuje odpadke, s katerimi brezvestneži onesnažujejo vodo.

KDO KAJ VE? – Krajevna skupnost prosi vse, ki bi lahko s kakršnimi podatki pomagali poiskati vire, po katerih bi zvedeli za napise, ki so bili včasih na spomeniku žrtvam prve svetovne vojne, naj to store. Mnoga imena so izgubila posamezne črke, nekatera pa na spomeniku niti niso bila napisana, čeprav bi sem sodila.

NADZOROVATI GRADNJE – Krajevna skupnost namerava opozoriti pristojne organe pri občinski skupščini, naj tisti, ki izdajajo gradbena dovoljenja, kasneje gradnje tudi nadzorujejo. Predvsem kar zadeva odvoz odkopane zemlje, s pomočjo katere si nekateri nekontrolirano

Delavci „Trima“ so postavili streho nad novim obratom „Novoteksa“. Do konca letošnjega leta pa naj bi bila gradnja končana. (Foto: B. Podobnik)

(Ne)solidarnost razočarala

Letošnji občinski proračun v metliški občini v hudi stiski

V Metliki so močno razočarani nad (ne)solidarnostjo slovenskih občin. Dogovorjena je bila spomladi letos, ko so slovenske občine sestavljale letošnje proračune, ker pa se doslej še ne izvaja, je proračun mnogih občin, ki naj bi po sprejetem dogovoru dobile iz solidarnostnega sklada, v katerega naj bi dale bogatejše občine nekaj denarja, postavljen na glavo. V metliškem občinskem proračunu nastajajo hude vrzeli, saj od „solidarnosti“ v proračun še ni nič kanilo.

Zato se je do začetka septembra zbralo v proračunu 12 odstotkov manj denarja, kot je bilo predvideno. Razen tega, da je odpovedala solidarnost slovenskih občin in s tem močno omajala zaupanje v sporazumevanje, so pobrali v občini kar 13,5 odst. manj davka od prometa blaga na drobno, kot so predvidevali pri sestavi proračuna. In ker je ta postavka med najmočnejšimi, se padeč kupne moči hudo pozna na proračunu. Samo zaradi tega se je v njem zbralo v tem času za 400 tisočakov premalo.

Vendar so v občini pripravili, da bodo denar, ki naj bi se za proračunsko porabo zbral v metliški občini, zagotovo zbrali. Žal pa to za normalno proračunsko potrošnjo ne bo zadostovalo. Takrat, ko so proračun sestavljali, so pri načrtovanju splošne porabe strogo upoštevali dogovore med slovenskimi občinami in republiškim sekretariatom za finance o višini letošnje porabe. In ob upoštevanju vseh teh dogovorov so v metliški občini povečali proračunsko potrošnjo za 14 odstot-

kov glede na lansko. In po dogovorih naj bi dobil metliški proračun iz solidarnostnega sklada slovenskih občin 800 tisočakov pomoči za kritje proračunske porabe in 600 tisočakov od republike, ki naj bi jih v Metliki porabili za priznavalnne nekdanjim borcem.

Ob upoštevanju vsega naštetega so v metliški občini proračun sestavili in sprejeli. Pred kratkim pa so dobili od republiškega sekretariata za finance „pojasnilo“, da bodo dobili za prvih sedem mesecev le 83 tisočakov iz solidarnostnega sklada slovenskih občin. V Metliki še ne vedo, zakaj je sekretariat tako močno odstopil od spomlad dogovorjenih načel, vedo pa, da se bodo znašli, če bo to obveljalo, v nepremagljivih težavah.

BRANKO PODOBNIK

Krompirja je »preveč«

Od 500 ton krompirja prodanih le 200

V metliški občini bodo letos kmetje pridelali okrog 500 ton trznih presežkov krompirja. Komercialni službi kmetijske zadruge je doslej uspelo prodati okrog 200 ton, kam pa bodo kmetje z ostalimi 300 tonami, še sedaj ne vedo.

Zadruge se sicer trudi, da bi našla tržišče, vendar je bila letos povsod dobra letina krompirja, ponudba je velika, povpraševanje pa iz leta v leto upada. Zato bodo letošnje odkupne cene krompirju nižje, kot so bile lanske. Kmetje, ki so zaradi tega sicer upravičeno jezijo, ne bi smeli iskati krivice v kmetijski zadruzi. Ta ne določa cen krompirju, pač pa jih določa tržišče. V Vojvodini ponujajo krompir ponekod tudi po 80 par za kilogram.

Še najbolj pa bodo prizadeti kmetje, ki so računali na najboljšo prodajo krompirja. Ko je spomladi „Kolinška“ iz Trebnjega ponujala podpis pogodbe, po kateri je kmetom, ki so hoteli sodelovati, obljubi-

la letošnjo jesen za vsak kilogram krompirja najmanj 1,20 din, med kmeti za tako sodelovanje ni bilo dovolj zanimanja. Upali so, da bodo svoj pridelek krompirja draže prodali. Pa so se, žal, močno uštelci.

B. P.

„ZAPOSTAVLJEN TEKSTIL“

V izobraževalnem centru „Beti“ ugotavljajo, da si bodo morali v posameznih TOZD zastaviti bolj jasne kadrovske programe, da bo šola lahko poskrbela za izpopolnjevanje kadrov v posameznih TOZD. V izobraževalnem centru, kjer je devet stalno zaposlenih predavateljev, ki jim pomaga še šest honorarnih sodelavcev, ugotavljajo tudi, da učitelji v osnovnih šolah, ko govorijo o usmerjanju učencev, le-te premalo seznanjajo z možnostmi, ki jih nudijo poklicne šole v tekstilni industriji. Nekateri pedagogi pa govore o teh poklicih celo podcenjujoče.

SPREHOD PO METLIKI

1. PREBEDENE NOČI – V času zorenja grozda nekateri lastniki vinogradov na Veselici-ponoči ne zatisnejo očesa. Vso noč namreč varujejo vinograd, da jim zmkavti, ki jih ne manjka, ne zmanjšajo pridelka.

ZAKASNELA STREHA – Nad prostorom pri bifeju v samopostrežni trgovini so naredili plastično streho, tako da lahko gosti sede zunaj tudi v slabšem vremenu. Ker pa jo zdaj že precej hladno, bo prišla streha prav šele drugo poletje.

JESENSKA GNEČA – Še posebej ob sobotah in nedeljah je po belokranjskih cestah nenavadno živo, saj prihaja v deželico pod Gorjanci veliko število izletnikov, ki si zažele gob, sadja in grozjda. Ob ne-

deljskih večerih se vije proti avto cesti kolona avtomobilov, zato opozarjamo voznike na posebno previdnost.

SPET REVUJE – Ob koncu septembra se bodo pričele v Beti modne revije za poslovne prijatelje. Na več kot tridesetih revijah bodo prikazali modele iz kolekcije pomlad – poletje 1975. Manekenke bodo dekleta, zaposlena v tem podjetju.

VESELO V DRAŠIČE – Odkar je speljana proti vasi Drašiči asfaltna cesta, ljudje vse raje zahajajo v to slikovito vasico, obdano z vinogradi. Zadovoljni pa so tudi lastniki vikendov, ki jih tam naokoli ni malo.

metliški tednik

Vodovod spet združil vaščane

Prve seje za gradnjo vodovoda v Grčaricah so bile bolj žalostne, ko pa so započeli prvi kramp, je prišla skoraj vsa vas in delala

Že v Ribnici smo zvedeli, da Grčavlani pridno grade svoj vodovod, da koplje vse živo in da bo glavni vod kmalu skopan. Razen rednega mesečnega samopriskevka bo za vodovod prispevala še vsaka hiša 4.000 din in izkopala 25 m jarka za glavni cevovod. Tudi jarke za priključke bodo kopali složno, saj bi sicer moral eden kopati daleč, drugi pa čisto malo.

Zbiralnik za vodo bo zgradil kočevski ZIDAR do 1. novembra, ostala dela pa so odvisna tudi od tega, kakšno vreme bo.

Grčevljani torej pridno grade vodovod, čeprav so ob nedavni poplavi konec avgusta imeli toliko vode, da je bila vas tri dni odrezana od sveta.

Vsak delo in 400 jurjev

Prisluhnimo, kaj pravijo o vodovodu domačini:

Norbert Černe: „Glavni vod bo dolg okoli 1400 m in priključki še približno 400 m. Glavnega voda bo prišlo na hišo nad 25 m. Tudi kopanje priključkov bomo razdelili na gospodinjstva.

400 jurjev bo plačalo vsako gospodinjstvo za vodovod in to mora biti plačano že do novega leta. Vsi bomo sodelovali s prostovoljnimi delom. Kdor ne bo plačal in delal, nima pravice do priključka. In če se bo tak našel, pa bo čez nekaj let hotel priključek, bo moral plačati dvakratni prispevek. Tako smo sklenili na sestanku odbora.

Izkopji so se začeli 18. avgusta. Mislim, da bodo pripombe zaradi dela, pa jih ni bilo nič. Vse prihaja na delo, celo stare ženske.

Slavko Henigman pa pridno minira in dobro opravlja delo. Če je treba, dela še zvečer in ob nedeljah. TOZD Jelenov žleb nam je prispeval 200.000 din in še vse, kar je potrebno za miniranje.

Slavko Henigman: „Miniramo trije. Na dan izvrtamo 150 do 170 lukenj. Vsako mino moramo posebej pokriti, ker miniramo med hišami. Bistvene škode zaradi miniranja doslej ni bilo, le sem in tja je šla kakšna opeka.“

Niko Grbec: „Zelo lepo se je odrezal TOZD Jelenov žleb. Pohvaliti moramo tudi njegovega direktorja inž. Veka Zavolovška, ki je predsednik našega režijskega odbora za gradnjo vodovoda. Res pa bi lahko naše delo prišel pogledat še kdo od občine.“

Nekaj domačinov je v začetku omahovalo, potem pa so vsi prišli delat. Kaže, da ne bo nobeden odstopil od gradnje. To bomo zvedeli v teh dneh, ko bom pobral prvi obrok denarnega prispevka, se pravi od tistih 4.000 din.

Razen elektrike bo to največja gradnja na našem območju, od katere imamo vsi korist. Zanimivo pa je, da smo bili med pobudniki gradnje trije, ki imamo vodo v hišah. Vendar se zavedamo, da je živa voda boljša kot kapnica.“

Ženske najbolj zagrizene

V pogovor so posegli še drugi domačini in povedali, da so bile najbolj zagrizene na zadnjih sestankih ženske. Tudi pri kopanju so se izkazale, saj je bila na primer Marija Mikulič kar naprej v jarku in ga je skopala že 31 m namesto le 25 m daleč. Predsednik vaškega odbora Mohar je prevzel 42 m, Novak 35 m jarka itd.

Sedanji vodovod grade Grčevljani po neki stari zamisli. Po novejši bi naj dobili vodo iz Dolenje vasi, kar bi jih veljalo 3,4 milijona dinarjev, novih seveda. Zdej pa gradnja precej cenejša, niso pa še vedeli povedati, koliko bo veljala.

Že pred začetkom gradnje so Grčevljani složno čistili dva dni večji studenec na vasi, ki je bil zamašen z nesnago, zato voda ni bila primerna za pitje. Skupno so delali 100 ur, pomagali pa so jim s črpalko tudi gasilci iz Dolenje vasi.

Torej je zdej nastopilo zatišje pri pospeševalni službi?

„Ne. V Loškem potoku bomo začeli načrtno delati prihodnje leto. Naš cilj je, da ustanovimo tam najprej eno vzorčno kmetijo. Alojz Bartol s Hriba bo začel s pašnokošnim sistemom. Ima načrt za ureditev hleva molzne živine in plemenskih telic. Letos ga bo spravil pod streho, prihodnje leto pa bomo uredili pašnike.“

Tudi pri tej kmetiji bomo gnojili po istem gnojnem načrtu kot v dolini, se pravi za osnovno gnojenje zgodaj spomladi 400 kg gnojila 13:10:12 na hektar, po vsaki paši oziroma košnji pa še po 200 kg gnojila 17:8:9 na hektar. Vsaka čredinka bo na leto dvakrat poposena in dvakrat pokošena, to pomeni, da bo še enkrat bolj izkoriščena, kot je sicer. Za osnovno in dodatno gnojenje bo torej potrebnih 1200 kg gnojil na hektar.“

Gnojila so draga, krmila se stalno podražujejo, izvoz je se

toliko v delu in materialu. Trgovina Jelka bo dala prispevek, pričakujemo pa ga tudi od SNEŽNIKA, saj tu žive njegovi delavci. Razen tega bomo za gradnjo porabili del samopriskevka, ki ga plačujemo tako kot vsi v občini.

Vodovod bo drag posebej še, ker bomo morali vse kupovati po novih, višjih cenah. Vso dokumentacijo za gradnjo vodovoda bi morali dobiti 28. avgusta, a zaradi poplave niso mogli do nas. Zdej pa je že vse v redu.

Z občinsko vlado je potrebnih precej stikov. Pri tem zasluži posebno pohvalo vodja proizvodne enote Grčarice inž. Alojz Marolt, ki ve, na katero kljuko je treba pritisniti, in nam zelo pomaga.

Pohvaliti pa moram tudi vse vaščane, ki so res zelo složno poprijeli za delo. Če bomo tako složno nadaljevali tudi po dograditvi vodovoda, bodo Grčarice imele kmalu tudi asfalt in še kaj.“

Besedilo in foto: JOŽE PRIMC

POSOJILA KMETOM

Prošnje za posojila bo še do 15. oktobra zbirala hranično-kreditna služba pri Kmetijski zadrugi Ribnica, ki daje posojila za nakup kmetijske mehanizacije, za gradnjo hlevov in nakup plemenske živine ter za preusmerjanje kmetij v pašnokošni sistem.

Složni bomo še marsikaj naredili

Obiskali smo še Ivana Moharja, predsednika vaškega odbora, ki je povedal:

„Sami bomo zbrali za vodovod okoli 160.000 din in opravili še vsa dela. TOZD Jelenov žleb bo dal tudi precejšen prispevek, in sicer kar 200.000 din v denarju in približno

Padlo drevo

„V parku pri gozdarskem domu v Ribnici so delavci, menda podjetja HYDROVOD, posekali velik okrasni bor.“ nas je opozorilo več Ribničanov, ki se s takim početjem niso strinjali. Menili so, da bi delavci v prostornem parku pač lahko našli kak drug prostor za vgraditev tistih vodovodnih naprav.

Pripomba občanov, ki je obsodba takega početja, je vsekakor upravičena, čeprav je v Ribnici še veliko zelenja in čeprav je naselje obdano z gozdovi. Seveda bodo spet nekateri dejali, da je pač za ljudi pomembnejša voda kot neko drevo. To je res, vendar bi lahko imeli oboje. V mnogih državah se že zelo dobro zavedajo, kaj pomeni drevo za mesto oziroma kraj. Grejo tako daleč, da prilagajajo celo zazidalne načrte posameznemu drevesu (na Švedskem), saj se zavedajo, da človek s svojo tehniko in znanjem lahko zgradi vse, ne more pa narediti živega drevesa. Tega se moramo vedno bolj zavedati tudi pri nas, in ne le govoriti o varstvu narave in okolja.

J. PRIMC

Grčevljani so s pomočjo gasilcev iz Dolenje vasi očistili stari vodovod, da bodo uporabili za vodovod tudi to vodo, če bo potreba

Grčevljani so z veseljem kopali jarke za vodovodne cevi, ker so se zavedali, da bo potem vse lažje, ko bodo imeli pitno vodo v hiši.

Minerci imajo pri gradnji vodovoda v Grčaricah precej dela, saj potekajo jarke pretežno po skalnatem svetu.

Stiska sili v izboljšave

Kako se da kljub nizki ceni živine donosno kmetovati - V krmi je velika rezerva

Inž. Andreja Miheliča, vodjo pospeševalne službe pri Kmetijski zadrugi Ribnica, smo zaprosili, naj nam pove, kakšne uspehe ali morda neuspehe so dosegli na območju Loškega potoka po združitvi obeh KZ. Povedal je:

„Združili smo se 1. januarja letos. Uspeh se ne pokaže v nekaj mesecih, ampak šele čez leta. Tudi na območju bivše KZ Ribnica, kjer smo začeli s pospeševalno službo že leta 1967, so se uspehi pokazali šele zdaj.“

Letos smo dosegli, da je na območju Loškega potoka začel pitati živino Alojz Oražem, vendar je prišlo do zastaja pri izvozu živine, zato smo s pitanjem prenehali, začeli pa bomo spet, ko se bo izvoz izboljšal. Oražem, ki je sicer kovač, je do-

datno pital 13 telet. Zdej pa računajte: 100-kilogramsko tele je bilo pa 27 din kilogram, prodajna cena 200-kilogramskega pitalca pa 18 din kilogram. To ni donosno.

Janez Pahulju z Rakitnice je dala naša KZ celo 3.000 din podpore, ker bi po enoletnem pitanju dobil za pitanje, se pravi za krmo in delo, le 400 din. Pri njem smo namreč skušali sestaviti pašnokošni sistem in pitanje, da bi tako razen novega hleva izkoristili še stari. Mislili smo, da bo zaslužek večji, in bi tudi bil, če se ne bi izvoz ustavljal.“

Ribnica je razmeroma dobro založena s sadjem in zelenjavo. Sicer manj po zaslugi domače trgovine in kmetijstva kot pa prodajalcev iz južnih krajev države, ki imajo tu stojnice. (Foto: Primc)

Trd bo boj za uveljavitev ustave

S predpisi delavcu zagotovljena oblast, dejansko pa si jo bo moral priboriti sam s pomočjo političnih organizacij, predvsem ZK

Komite občinske konference ZK Ribnica je na nedavni zadnji seji razpravljal o uresničevanju ustave na področju združenega dela in v krajevnih skupnostih. Koordinacijskemu odboru za spremljanje uresničevanja ustave so naložili, da bo poslej še bolj kot doslej spremljal dogajanja na področju uresničevanja ustave. Posebno velja to za krajevne skupnosti, kjer je za prilagajanje novi ustavi narejenega še najmanj.

Dogovorili so se, da bodo hkrati z razpravami in sprejetjem statutov v KS imeli tudi razprave o novi organiziranosti krajevne samouprave, se pravi združevanju manjših KS oziroma ustanavljanju skupnosti KS na območju Ribnice

in Sodražice. Občina je namreč razdeljena na štiri območja, od tega je na dveh le po ena krajevna skupnost (Loški potok in Dolenja vas), medtem ko je na območju Ribnice 9 KS, na območju Sodražice pa po 3. Nova organiziranost KS oziroma

skupnosti KS naj bo taka, da bo posamezna KS ali skupnost KS zaokrožena celota za uspešno delo na področju gospodarstva, politike, kulture in ostalih dejavnosti.

Nadalje so podobno kot v drugih občinah ugotovili, da so v delovnih organizacijah predpise prilagodili ustavi, v INLESU pa so izvolili celo samoupravne skupine. Zdej pa se bo začela bitka za dejansko izvajanje ustave, za večanje vpliva delavcev, za njihovo dejansko odločanje na vseh ravneh.

J. P.

VELIKO GOB

Gobe so letos spomladi slabo obrodile, zato pa je jesenska bera toliko boljša. Gozdovi Male in Travnice gore ter nekateri drugi predeli so bili zelo darežljivi z jurčki in drugimi vrstami gob. Zato je prišlo sem veliko nabiralcev iz bližnjih in daljnjih krajev. Posebno živahno je bilo ob sobotah in nedeljah. V glavnem je zdej gobova letina za nami.

KROMPIRJA MALO

Pridelek krompirja je v ribniški občini letos različen. Ponekod je obrodil srednje dobro, drugod pa zelo slabo. Nekateri kmetje zlepa ne pomnijo tako slabe krompirjeve letine, tako v nižinskih kakor višinskih krajih. Tisti, ki imajo več podpalcem, se tolažijo, da bodo manjši pridelek krompirja nadomestili z večjo porcijo mesa.

Andrej Mihelič: „Pravilno posušena in uskladiščena osnovna krma je krmilo, ki pripomore do boljše in cenejšega pridelovanja mesa in mleka.“ (Foto: J. Primc)

ustavil, cena živini pada. Iz tega bi vsak sklepal, da se živinorejca ne splača.

„Pa vendar ni tako. Prav pametno gnojenje in kar najboljši način spravljanja krme sta velika rezerva, ki se ju da izkoristiti in tako ceneje pridelovati meso in mleko. Kmet bi moral sočno mlado travo, polno vitaminov, hitro posušiti in pospraviti. Zaradi slabega sušenja zgubi namreč krma tudi 40 do 50 odstotkov hranilne vrednosti. To se pravi, da sena ne smeš sušiti 3 tedne, kot počno na nekaterih družbenih kmetijskih posestvih, ne sme te pri sušenju ujeti dež, priporočljivo pa je, da travo v „kozolčkih“ dokončno posušiš. Seveda je zelo dobro tudi sušenje s sušilno napravo. Najboljša krma pa je tista, ki je pravilno shranjena v silosih, zato bomo za sodobne kmetije na našem območju predvidoma že prihodnje leto začeli graditi silose.“

J. PRIMC

PROSTA DELOVNA MESTA!

Komunalno podjetje
HYDROVOD
KOČEVJE

razpisuje prosta delovna mesta:

1. GEOMETRA
2. DVEH VODOVODNIH INSTALATERJEV

Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.
Pismene ponudbe pošljite na upravo podjetja, Kočevje,
Ljubljanska c.

PROSTA DELOVNA MESTA

Avtopromet, gostinstvo in turizem
„GORJANCI“
Novo mesto — Straža

OBJAVLJA
prosta delovna mesta

1. VOZNIKA AVTOBUSA ZA NEDOLOČEN ČAS 5 delovnih mest
2. KURJAČA CENTRALNE KURJAVE ZA DOLOČEN ČAS 2 delovni mesti

Pogoji: Za delovno mesto pod 1: kvalificirani voznik „D“ kategorije

Za delovno mesto pod 2: kvalificirani ali priučeni kurjač centralne kurjave. Delo za čas od 15. 10. 1974 do 1. 5. 1975.

Rok do zasedbe delovnih mest.

Informacije v splošnem oddelku podjetja.

Odbor za medsebojna razmerja
delavcev v združenem delu

SCHIEDEL — YU —

Kamin, dimnik št. 1
v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

PROSTA DELOVNA MESTA!

CARINARNICA LJUBLJANA

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. VEČ DELAVCEV ZA CARINJENJE BLAGA Z VISOKO STROKOVNO IZOBRAZBO, V LJUBLJANI, KRANJU IN NOVEM MESTU
2. VEČ DELAVCEV ZA CARINJENJE BLAGA Z VIŠJO STROKOVNO IZOBRAZBO
3. PRIPRAVNIKA Z VISOKO STROKOVNO IZOBRAZBO
4. PRIPRAVNIKA Z VIŠJO STROKOVNO IZOBRAZBO
5. VEČ PRIPRAVNIKOV S SREDNJO STROKOVNO IZOBRAZBO

Poleg splošnih pogojev, ki so po zakonu pogoj za sprejem na delo, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

Pod 1: končana ekonomska fakulteta, visoka ekonomsko-komercialna šola, strojna fakulteta, FNT — oddelek za kemijo, znanje enega svetovnega jezika. Pri zaposlitvi v izpostavi v Kranju imajo prednost kandidati s končano FNT — oddelek za kemijo, v izpostavi Novo mesto pa kandidati s končano strojno fakulteto.

Pod 2: končana I. stopnja ekonomske fakultete, I. stopnja visoke ekonomske komercialne šole ali druge višje šole pravne ali tehnične smeri, znanje enega svetovnega jezika.

Pogoj za sprejem kandidatov je uspešno opravljen preizkus sposobnosti in nagnjenosti za delo v carinski službi. Poskusna doba traja 6 mesecev.

Za pripravnike veljajo določila zakona o sprejemanju pripravnikov v zvezne upravne organe.

Kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok, obvladati slovenski jezik in imeti ustrezne moralno-politične kvalitete. Pismene prošnje, kolkovane s kolkom za 2,00 din, dokazila o strokovni izobrazbi in potrdilo o nekaznovanosti pošljite na naslov:

CARINARNICA, LJUBLJANA, Šmartinska cesta 152a, do vključno 7. oktobra 1974.

PROSTO DELOVNO MESTO!

TOZD „AGROSERVIS“
BREŽICE
v podjetju „Agrotehnika“ Ljubljana
BREŽICE

razpisuje prosto delovno mesto

KVALIFICIRANEGA KLJUČAVNIČARJA.

Pogoj za sprejem je: da je kandidat prost vojaščine in da pozna elektrovarjenje.

Prošnje naj kandidati dostavijo v roku 15 dni na naslov TOZD „AGROSERVIS“ Brežice.

KONTROLOR!

Večja delovna organizacija v Novem mestu sprejme na delo kontrolorja delavcev v bolniškem staležu.

POGOJI: Redno delovno razmerje za nedoločen čas ali možnost honorarne zaposlitve za določen čas s skrajšanim delovnim časom, ki daje možnost zaposlitve upokojenim osebam. Prednost imajo kandidati, ki imajo lasten prevoz. Naslov v upravi Dolenjskega lista.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Služba družbenega knjigovodstva
V SR Sloveniji
podružnica Krško

OBJAVLJA
naslednji prosti delovni mesti:

- 1) OBDELOVALCA DOKUMENTOV V PLAČILNEM PROMETU,
- 2) KNJIGOVODJE V DRUŽBENEM RAČUNOVODSTVU.

Pogoji:

pod 1 — srednja šolska izobrazba in eno leto prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu;

pod 2 — srednja šolska izobrazba in dve leti prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Pismene ponudbe naj kandidati pošljejo najkasneje v 15 dneh po dnevu objave na naslov:

Služba družbenega knjigovodstva, podružnica Krško.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

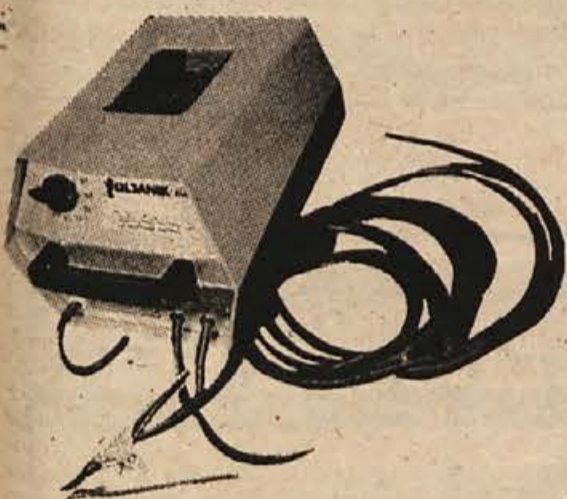
Na podlagi 13. člena zakona o sodiščih splošne pristojnosti (Ur. list SRS št. 20—220/65) komisija za volitve in imenovanja občinske skupščine Krško

RAZPISUJE
prosta mesta

DVEH SODNIKOV
občinskega sodišča v Krškem

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za sodnika po določilih temeljnega zakona o sodiščih splošne pristojnosti, naj se pismeno prigrasijo v 30 dneh komisiji za volitve in imenovanja občinske skupščine Krško. Stanovanje po dogovoru.

ULJANIK

PRENOSNI
TRANSFORMATOR
ZA VARJENJE

TBH 140 Bantam

Za varjenje kosov tanke pločevine ali za njeno obdelavo je najidealnejše orodje BANTAM transformator: ker tehta le 20 kg, je zelo primeren za delo v delavnici ali na potovanju. Z njim lahko varite navadno mehko jeklo, nerjaveča jekla in jekla, ki so odporna proti kislinam. Moč je variti lito železo ali obnoviti izrabljene površine z elektrodami za trdo varjenje. Stroj je možno priključiti na enofazni priključek 220 ali 380 V.

Za BANTAM velja garancija leto dni. Če se pokvari v garancijskem roku, bo kupec dobil v zameno nov aparat. Če pa se stroj pokvari po garancijski dobi, lahko kupec BANTAM zamenja za novega — po zelo nizki ceni.

Brodgradilište, tvornica dizel motorov i tvornica električnih strojeva i uređaja — Pula

P P ŠTEV 208 TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES

MOPEDISTI! TRAKTORISTI!

PRIPRAVITE VOZILA ZA REDNI TEHNIČNI PREGLED IN PODALJŠANJE VELJAVNOSTI PROMETNIH DOVOLJENJ!

AVTOSERVIS »PIONIR«, NOVO MESTO

BO IMEL REDNE LETNE TEHNIČNE PREGLEDE V

Trebnjem 26. sept. ob 15. uri
Mokronogu 27. sept. ob 15. uri
Veliki Loki 28. sept. ob 15. uri

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 26. septembra – Kozma Petek, 27. septembra – Vincenc Sobota, 28. septembra – Venčeslav Nedelja, 29. septembra – Mihael Ponedeljek, 30. septembra – Rafael Torek, 1. oktobra – Terezija Sreda, 2. oktobra – Miran Četrtek, 3. oktobra – Evald

LUNINE MENE
1. 9. ob 11.38 ščip

KINIO

BREŽICE: 27. in 28. 9. ameriški barvni film „Vrnitev osamljenega revolveraša“. 29. in 30. 9. ameriški barvni film „Zakaj ubijaš, fant?“

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

KLJUČAVNIČARJA, kleparja in kmečkega fanta za priučitev v znanem v redno zaposlitev. Kleparstvo Skubic, Wolfova 10, Ljubljana.

SLUŽBO DOBI kvalificiran ali nekvalificiran delavec, ki ima veselje do dela pri montaži centralne kurjave. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista (2323/74).

GOSPODINJSKO POMOČNICO išče družina z dvema majhnima deklicama. Nudimo sobo, hrano, zavarovanje, plačo in možnost večernega šolanja. Rado Lenasi, Ljubljana, Titova 92/a.

HIŠNO POMOČNICO, oziroma gospodinjstvo sprejememo takoj v stalno službo pod zelo ugodnimi pogoji. Marija Černe, Brežice, Zaton 35.

TAKOJ SPREJEMEMO dekle, ki ima veselje do gostinstva in kuhinje. Dobra plača, dva dni v tednu prost, stanovanje v hiši. Gostilna Novak, Ljubljana, Litijska cesta 1.

STANOVANJA

NUJNO POTREBUJEM sobo v Novem mestu, po možnosti centralno ogrevano, za nedoločen čas. Naslov v upravi lista (2315/74).

ISCEM enosobno stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (2316/74).

ISCEM SOBO v okolici Novega mesta. Grem pazit tudi otroke. Oglasite se v nedeljo. Dragica Miklavc, Regerčeva vas 96, Novo mesto.

SOBO in kuhinjo oddam najboljšemu ponudniku. Pogoji: plačilo za nekaj let naprej. Drugo po dogovoru. Ločna 14, Novo mesto.

SPREJMEM dekle na stanovanje. Trdinova 21, Novo mesto.

ZA POMOČ v gospodinjstvu nudim sobo zaposlenemu dekletu. Anica Jereb, Cankarjeva 17.

Motorna vozila

PRODAM osebni kombi IMV 1000. Mirodar Plavac, Ljubljanska 4, Novo mesto.

PRODAM obnovljen avto fiat 1300, letnik 1965. Cena 7.000 din. Stanko Jevnik, Kočarija 6, Kostanjevica.

PRODAM TRAKTOR Porsche 25 KS in samonakladalno prikolico (20 in 30-kubično) nemške znamke. Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista (2305/74).

PRODAM avto R-4, letnik 1970, dobro ohranjen. Trata XII/6, Kočevje. Informacije po telefonu 86-848.

UGODNO PRODAM ford taunus 17 M, letnik 1966, registriran. Možnost plačila s čekom. Tršelič, Vel. Podlog 14, Leskovec pri Krškem.

GODNO PRODAM dobro ohranjen austin 1300, letnik 1970, prevoženih 65.000 KM. Naslov v upravi lista (2322/74).

PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1974, po ugodni ceni in škotskega ovčarja, starega dve leti, z rodnikom. Alojz Turk, Partizanska 29, Novo mesto.

PRODAM FIAT 750, letnik 1969. Jelka Zajc, Dol. Karteljevo 14, Mirna peč.

PRODAM NSU 110. Cena ugodna. Marjan Osolnik, Vavta vas 76, Straža. Ogled popoldne.

FIAT 850, letnik 1970, nekaramboliran, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Informacije vsak dan od 15. ure dalje na Volčičevi 22, Novo mesto ali po telefonu 22-648.

PRODAM osebni avto zastavo 750, letnik 1973 ali zamenjam za večji avto. Franc Potočar, Vel. Bučna vas 35, Novo mesto.

KOSTANJEVICA: 28. 9. ameriški barvni film „Tolpa Cola Youngerja“. 29. 9. španski barvni film „Kralj džungle“.

28. in 29. 9. angleški barvni film „Modrobradi“. 2. 10. ameriški barvni film „Mocho Callahan“.

MIRNA: 28. in 29. 9. „Pregrešni vikar“.

METLIKA: 27. in 29. 9. italijanski barvni film „Zaljubljeni iz Venezije“ in „Plačanec Indio Black“.

NOVO MESTO: od 27. do 30. 9. ameriški barvni film „Pogreb v Los Angelesu“.

RIBNICA: ameriški barvni film „Diamanti so večni“.

SEVNICA: 28. in 29. 9. francoski film „Alfredove nezgode“.

SENTJERNEJ: 28. in 29. 9. „Ta čudoviti avto“.

TREBNJE: 28. in 29. 9. ameriški barvni kriminalni film „Francoska veza“.

PRODAM traktor Deutz 22 KM s kosilnico in plugom ter kabino, vse v brezhibnem stanju. Franc Felician, Pristava 22, 68273 Leskovec pri Krškem.

PRODAM FIAT 750, starejši letnik, po delih. Anton Grubar, Javorovica 7, Sentjernej.

PRODAM FIAT 1100 R, letnik 1968. Trdinova 21, Novo mesto.

UGODNO PRODAM NSU 1200, letnik 1970. Udovci, Cegelnica 22, Novo mesto.

ODLIČNO ohranjen fiat 850 coupe prodam ali zamenjam za camp prikolico. Lenič, Ljubljana, Na Gaju 23, Vižmarje.

NUJNO PRODAM zastavo 101, letnik 1973. Informacije popoldne. Nad mlini 42, stan. 13, telefon 22-043.

NUJNO prodam moped znamke Tomos na 4 prestave, prevoženih 3000 km. Dam tudi na obroke. Naslov v upravi lista (2357/74).

UGODNO PRODAM (delno na posojilo) fiat 1300, star dve leti, prevoženih 36.000 km, z novimi radialnimi gumami in plačano registracijo ter kompletnim zavarovanjem do maja 1975. Naslov v upravi lista.

TOVORNI AVTO Anomag garant prodam. Albin Turk, Brod 25, Podbočje.

PRODAM fiat 850, letnik 1970. Ogled v Ločni 33 ali Ragovo 10, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen fiat 850 ali zamenjam za 750. Andošek, Vel. Bučna vas 48, Novo mesto.

UGODNO PRODAM Ford 12 M, dobro ohranjen, prevoženih 34.000 km. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Alojz Babnik, Majde Šilc 6, Novo mesto.

PRODAM

UGODNO PRODAM enofazni hidrofor (150 l). Informacije po telefonu 22-200.

PRODAM 200-litrski sod, trodelno omaro, štedilnik na trdo gorivo in kombiniran štedilnik ter 11 m² bukovega parketa. Miakar, Stari trg 7, Trebnje.

RABLJENO peč za centralno kurjavo (22000 cal.) in 80-litrski boiler poceni prodam. Vse informacije dobite v popoldanskem času. Anton Nosan, Mestne njive 23, Novo mesto.

PRODAM hišo v Krškem. Naslov v upravi lista (2313/74).

LITOZELEZNO kopalno kad, še nerabljeno, prodam pod ceno. Naslov v upravi lista (2317/74).

OD 25. OKTOBRA dalje bom prodajal leguster sadike za živo mejo. Naslov v upravi lista (2319/74).

PRODAM nov pletilni avtomatični stroj Regina po zelo ugodni ceni. Jože Lojk, Dole 19, p. Suhor.

PRODAM obrabljeno Sonce na štiri kolesa. Franc Junc, Pristava 9, Sentjernej.

DO 1000 kg grozdja ugodno prodam v bližini Hmeljnika pri Novem mestu; zrelo bo v začetku oktobra. Ponudbe pod „UGODNO NAKUP“.

PRODAM vrata in okna vseh velikosti. Kratika 1, Novo mesto.

PRODAM kuhinjski kot, mizo in tri stole v enaki barvi. Milan Bratož, Mestne njive blok 9, Novo mesto.

PRODAM skoraj nov mizarski kombiniran stroj s 5 operacijami. Ogled vsak dan. Alojz Ambrožič, Sušje 35, Ribnica.

FOTOAPARAT ZORKI, ugodno prodam. Slavko Gril, Kandijška 1, Novo mesto.

UGODNO PRODAM malo rabljeno spalnico (tudi na obroke). Vprašati vsak dan med 12. in 15. uro. Marija Kusič, Novo mesto, Kettejev drevored 39 (Pionir).

UGODNO prodam opeko (monto) za hišo 10 x 10 m. Naslov v upravi lista (2349/74).

UGODNO PRODAM malo rabljen Stereo aparat proti močenju postelje. Oglasite se v popoldanskih urah na naslov: A. Brudar, Majde Šilc 16.

PRODAM dva soda velikosti 440 litrov. Naslov v upravi lista (2356/74).

PRODAM 800 litrski sod v dobrem stanju. Campa, Bučna vas 35, Novo mesto.

PRODAM novo leseno montažno garažo. Oglasite se pri Murnu, Kristanova 34/I. nad., Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjeni dve kadi, 1400 in 1000 litrov. Anton Zura, Mačkovec 5, Novo mesto.

POSEST

LEPO ZEMLJIŠČE za vinograd in vikend (okrog pol hektarja) prodam. Marija Jamnik, Raka 34.

NAD RADOŠI (Reškovka) pri Radovici prodam 60 arov veliko parcelo za vinograd. Informacije pri Jožetu Matekoviču, Društvo upokojencev, Metlika (torek in četrtek).

JANEZ KOLENC, bivač v Ameriki namerava prodati svoje posestvo v Srednjem Globodolu št. 14 v velikosti 20 ha s hišo, hlevom, podom in kozolcem dvojniki. Točne informacije dobite pri Tonetu Grivcu, posestniku, Srednji Globodol št. 2, ki bo tudi pokazal parcelo, hišo in gospodarska poslopja.

RAZNO

GARAŽO za osebni avto vzamem v najem. Ponudbe pošljite na upravo Dolenjskega lista pod šifro „DESNi BREG“.

DNE 14. septembra 1974 se je izgubila lovska psica istrijanka po imenu Belka pri Novi Loki pri Črnomlju. Poštenega najditelja prosim, da mi jo vrne proti nagradi na naslov: Slavko Mohor, Jugorje 2, 68331 Suhor pri Metliki.

POROČNI PRSTANI! – Poroka – spomin nanjo naj bo lep in trajen! Zato izberite sodoben poročni prstan pri zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

PREKLIC

MARIJA PINTERIČ, Arnovo selo pri Brežicah, opozarjam vsakega, ki bi raznašal neresnične vesti o mojem zdravstvenem stanju, da ga bom sodno zasledovala.

JANEZ BOBIČ, Gradišče 12, Sentjernej, prepovedujem gonjo in pašo živine po travniku in njivi pri kapelici. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

PODPISANA Marija Kozlevar, upokojenka, Gabrje 71, obžalujem, da sem razžalila Marijo Učman iz Gabrja 106, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od zasebne tožbe.

ČESTITKE

DRAGI mami AMALIJi ČRČEK iz Sardinje vasi pri Dvoru pošiljajo iskrene čestitke za 61. rojstni dan otroci Malka, Darinka, France in Ivan z družinami. Koš poljubčkov pa ji pošiljajo vnuki Malči, Alenka, Stojan, Zalka, Darja, Janika in Robi.

JOŽICI MAKOVEC z Vinjega vrha pri Beli cerkvi za 13. rojstni dan vse lepo želijo vsi, ki jo imajo radi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in dobrega očeta

ing. JANEZA BUKOVCA

iz. Gor. Straže, n. h.

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu v slovo poklonili vence, cvetje, pesmi in trud. Zahvaljujemo se dr. Vladimirju Živkoviču, dr. Maksu Fornazariču, zdravnikom in bolnišnicam osebju kirurškega oddelka za plemenito prizadevanje. Lepa hvala častitemu gospodu Ambrožiču za lep obred. Srčna hvala vsem pevcom, godbenikom, govornikom, tov. Virantu in tov. Stanetu Pezdliču za ganljive besede pri odprtem grobu in drugim sodelujočim pri obredu za nesebični odziv v teh bridkih urah. Posebno pa se zahvaljujemo vsem pri podjetju Novoles, ki so mi kakorkoli pomagali v tem za mene in najine otroke tako težkem času. Hvala vsem, ki ste se ga spomnili in nam kakorkoli izrekli sožalje.

Zalujoči: žena Ivanka, hčerki Janja in Mirjana, oče Jože, bratje Franc, Jože in Štefan z družinami ter drugo sorodstvo

OBVESTILA

NUDIM VSE VRSTE ROLET, ŽALUZIJE, PLATNENE ZAVESE VSEH BARV. IZVRŠIM VSA POPRAVILA, SPADAJOČA V TO STROKO. KRATKI DOBAVNI ROKI. CENE SOLIDNE. NAROČILA PREVZEMATA BOGO RADI. ŽABJA VAS 15, NOVO MESTO, IN IGNAC PRIJATELJ, KVEDROVA 8, KRŠKO.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega očeta, starega očeta in pradedca

JANEZA KOSA

iz Cerovega loga 41

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: hčerki Rezka z družino in Pecca z možem.

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta in brata

IGNACA GORIŠKA iz Hrvaškega broda

se iskreno zahvaljujemo sindikalni organizaciji KPD Dob, osnovni šoli Polje, Istravinu Ljubljana, kolektivu Kolinske na Mirni in sostanovalcem iz Doba za podarjene vence. Prizna hvala duhovniku iz Sentjerneja za opravljeni obred in poslovinne besede ob odprtem grobu. Iskrena zahvala vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje.

Zalujoči: žena Nežka, sin Marjan, sinova Milan in Nace z družino, hčerke Martina, Vera, Vida in Jelka z družino in brat Anton z družino.

Ob izgubi našega ljubelega sina in brata

BRANKA MESTNIKA iz Starega trga ob Kolpi

prizna hvala vsem vaščanom, mladinskemu klubu Predgrad, mladinskemu klubu Stari trg, Gasilskemu društvu Stari trg in vsem, ki ste se žrtvovali in pomagali. Prav posebna zahvala Zlatku Lovrenčiču za prvo pomoč. Hvala tudi godbi na pihalu iz Črnomlja.

Zalujoči: ati, mami, sestra Mimi z družino, sestra Cvetka z družino, sestra Jožica z Vinkom

Ob nenadni smrti moje drage mame

ANTONIJE GRAHEK, roj. Kohanič iz Črnomlja

se zahvaljujemo vsem sosedom, posebno Goltarjem za nesebično pomoč, podarjeno cvetje in vsem, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi kolektivu Kovinar, sodelavkam TOZD konfekcije Beti Metlika, godbi, pevкам, in župniku za opravljeni obred.

Hčerka Anica z možem!

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage mame, stare mame in sestre

JOŽEFE ŠMAJDEK

Vrh pri Ljubnu 16

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, vaščanom in vsem, ki so nam izrekli sožalje. Prav lepa hvala župniku za opravljeni obred. Zahvaljujemo se Komunalnemu podjetju, Novoteku Novo mesto in Avtu Kočevje za podarjene vence. Najlepša hvala vsem, ki so pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: hčerki Milka, Marjanca, sinovi Vid, Peter, Cveto z družinami ter Jože z ženo

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega ljubelega sina in vnuka

FRANCIJA MIKLIČA

se iskreno zahvaljujemo prijateljem, vaščanom in znancem, darovalcem vencev in cvetja in vsem za nesebično pomoč, ki so nam jo izkazali v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo podjetju Avto Kočevje, podjetju Melamin, govorniku Franciju Ferderberju za poslovinne besede ob odprtem grobu, delavski godbi in župniku za opravljeni obred. Se enkrat najlepša hvala vsem, ki ste našega dragega sina spremili na zadnji poti do preranega groba.

Zalujoči: ata, mama, bratec Silvo, stara očeta, stari mami, strici, tete z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA BEVCA

z Grma pri Trebnjem

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so z nami sočustvovali ter nam izrekli sožalje, nam nesebično pomagali v najtežjih trenutkih. Posebno zahvalo smo dolžni Lavrhovim in vaščanom Grma in Gor. Poničev. Zahvaljujemo se dekanu za opravljeni obred in poslovinne besede, kolektivu SV Novo mesto, TML Ljubljana, AMD Železničar in društvu upokojencev za darovane vence, kakor tudi vsem, ki ste pokojnega očeta spremili v tako lepem številu do njegovega preranega groba.

Zalujoči: žena Olga, hči Olga, sin Jože in France z družino

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega ljubelega sina in očeta

JOŽETA KASTELCA

iz Dolnje Težke vode

prizna hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, ga spremili na zadnji poti in prekrili njegov grob s cvetjem. Posebna zahvala kolektivu Standard Novo mesto, učencem osnovne šole Stopiče in pevcem.

Zalujoči: žena Rezka, sin Jože, hčerki Marinka in Irenka

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža in dobrega očeta

ing. JANEZA BUKOVCA

iz. Gor. Straže, n. h.

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu v slovo poklonili vence, cvetje, pesmi in trud. Zahvaljujemo se dr. Vladimirju Živkoviču, dr. Maksu Fornazariču, zdravnikom in bolnišnicam osebju kirurškega oddelka za plemenito prizadevanje. Lepa hvala častitemu gospodu Ambrožiču za lep obred. Srčna hvala vsem pevcom, godbenikom, govornikom, tov. Virantu in tov. Stanetu Pezdliču za ganljive besede pri odprtem grobu in drugim sodelujočim pri obredu za nesebični odziv v teh bridkih urah. Posebno pa se zahvaljujemo vsem pri podjetju Novoles, ki so mi kakorkoli pomagali v tem za mene in najine otroke tako težkem času. Hvala vsem, ki ste se ga spomnili in nam kakorkoli izrekli sožalje.

Zalujoči: žena Ivanka, hčerki Janja in Mirjana, oče Jože, bratje Franc, Jože in Štefan z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage mame, stare mame in sestre

JOŽEFE ŠMAJDEK

Vrh pri Ljubnu 16

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, vaščanom in vsem, ki so nam izrekli sožalje. Prav lepa hvala župniku za opravljeni obred. Zahvaljujemo se Komunalnemu podjetju, Novoteku Novo mesto in Avtu Kočevje za podarjene vence. Najlepša hvala vsem, ki so pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: hčerki Milka, Marjanca, sinovi Vid, Peter, Cveto z družinami ter Jože z ženo

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega ljubelega sina in vnuka

FRANCIJA MIKLIČA

se iskreno zahvaljujemo prijateljem, vaščanom in znancem, darovalcem vencev in cvetja in vsem za nesebično pomoč, ki so nam jo izkazali v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo podjetju Avto Kočevje, podjetju Melamin, govorniku Franciju Ferderberju za poslovinne besede ob odprtem grobu, delavski godbi in župniku za opravljeni obred. Se enkrat najlepša hvala vsem, ki ste našega dragega sina spremili na zadnji poti do preranega groba.

Zalujoči: ata, mama, bratec Silvo, stara očeta, stari mami, strici, tete z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA BEVCA

z Grma pri Trebnjem

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so z nami sočustvovali ter nam izrekli sožalje, nam nesebično pomagali v najtežjih trenutkih. Posebno zahvalo smo dolžni Lavrhovim in vaščanom Grma in Gor. Poničev. Zahvaljujemo se dekanu za opravljeni obred in poslovinne besede, kolektivu SV Novo mesto, TML Ljubljana, AMD Železničar in društvu upokojencev za darovane vence, kakor tudi vsem, ki ste pokojnega očeta spremili v tako lepem številu do njegovega preranega groba.

Zalujoči: žena Olga, hči Olga, sin Jože in France z družino

delti - barvni film (Lj) - 18.40
 Mozaik (Lj) - 18.45 Mladi za mlade - oddaja TV Sarajevo (Lj) - 19.15
 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00
 Andrieh: Košarka Evropa: Amerika - barvni prenos EVR, v odmoru Propagandna oddaja (Lj) - 21.30 Pogovor z delegati kongresa ZMS (Lj) - 22.25 TV dnevnik (Lj)

SREDA, 2. OKTOBRA: 9.55 Kongres Zveze mladine Slovenije - prenos (do pribl. 12.30) (Lj) - 15.15 Hokej SZ: Kanada - posnetek iz Moskve (Lj) - 17.00 Poročilo s kongresa ZMS (Lj) - 17.30 Družina Smola - barvni film (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Po sledih napredka (Lj) - 18.45 Mozaik (Lj) - 18.50 Ne prezrite (Lj) - 19.15 Barvna risanka (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Film tedna: Na čelu dirke - barvni film (Lj) - 21.40 Miniature: Portret bratov Lorenz - barvna oddaja (Lj) - 22.10 TV dnevnik (Lj)

CETRTEK, 3. OKTOBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 9.35 Francoščina (do 10.10) (Bg) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.35 Francoščina - ponovitev (do 16.10) (Bg) - 16.30 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.50) (Bg) - 17.30 Dež - oddaja iz cikla Bistrootki (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Svet v vojni - serijski film (Lj) - 19.15 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cickak (Lj) - 19.30 TVD (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 S. Lenz: Ura nemščine - barvna TV nadaljevanje (Lj) - 20.55 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.05 Cetrtekovi razgledi (Lj) - 21.35 TVD (Lj) - 21.50 Hokej SZ: Kanada - posnetek iz Moskve (Lj)

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Milena Premru iz Gruče - Marka, Marija Sraj iz Orehovega - Iztoka, Marija Vrščaj iz Krškega - Aleksandra, Martina Šiler iz Češče vasi - Vesno, Jožefa Novak iz Dobrnice - Stanka, Martina Čučič iz Rosalnic - Nedeljka, Kristina Jud iz Črnomlja - Nino, Saša Štefanič iz Črnomlja - Mojca, Cveta Laganis iz Trebnjega - Dejana, Ivanka Korelec iz Roj pri Čatežu - Milko, Slavka Bečirovič iz Dolže - Damjana, Marija Strucelj s Talčjega vrha - Jožeta, Jožica Ribarič iz Bubljarjev - Dražena, Vida Pavlovič iz Kapljišča - Mojca, Rozalija Krhin iz Mirne - Kristino, Alojzija Grčar iz Šmarjeških Toplic - deklico, Ivanka Badovinac iz Radatovičev - dečka, Marija Kmet iz Vavte vasi - deklico, Ivanka Drčar iz Podgore - deklico, Karolina Šmuc iz Krmelja - dečka, Vida Pirč iz Velikega Podljudna - deklico, Katjuša Avbar iz Dolnje Straže - dečka.

CETRTEK, 26. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Energije primanjkuje. 10.15 Po Taljihinih poteh - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Stanko Pleterski: Ali so turisti kmetu škodljivi ali koristni? 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Franca Puharja. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.50 Človek in zdravje. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtekov večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Popevke in plesni ritmi.

PETEK, 27. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Vse o jabolkah. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Janez Zgajnar: Uporabnost ure in kurjeka za krmljenje govedi. 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.35 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 18.15 "Signal". 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s fanti treh dolin. 20.00 "Top-pops". 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

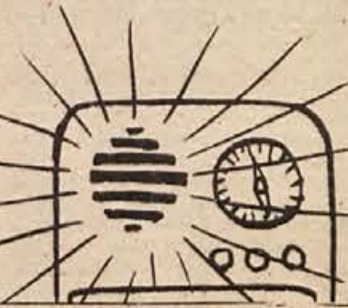
SOBOTA, 28. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Iz mladinskega glasbenega albuma. 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Mihaela Cerne: O kisanju zelja. 12.40 Čez travnike in polja. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 "Vrtljak". 17.20 Gremo v kino. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 29. SEPTEMBRA: 8.07 Radijska igra za otroke - Marjan Marinc: Robogen, kar je vmes in konec. 9.05 Še pomnite tovariši... 10.05 Išče mo popevko poletja. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.03 Radijska igra - Aleksander Marodič: Rušilec Zagreb. 19.30 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 23.05 Literarni nokturno.

PONEDELJEK, 30. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Lojze Kastelic: Priprava plemenjakov za zimo. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 13.30

Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Vrtljak". 17.20 Koncert po želji poslušalcev. 19.40 Minute z ansambлом Mihe Dovžana. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.30 Stereofonski operni koncert. 23.05 Literarni nokturno.

TOREK, 1. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - O nastanku glasbe. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v oktobru. 12.40 Po odmače. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Na poti s kitaro. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.45 "Vrtljak". 18.05 V tork nasvidenje. 19.40 Minute z ansambлом Atija Sossa. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 23.05 Literarni nokturno.

SREDA, 2. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.25 Glasba vam

RADIO SEVNICA

Nedelja, 29. septembra: 10.30 reklame, oglasi in obvestila - 11.00 po domače - 11.15 prvi slovenski fotoameter Janez Puhar (ob 174 - letnici njegove smrti) - 11.25 obiskali smo vzorno kmetijo - 11.45 nedeljski intervju - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.45 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek sporeda

Sreda, 2. oktobra: 16.00 poročila - 16.10 reklame, oglasi in obvestila - 16.30 po domače - 16.45 kotiček za soferje - Otroški sedež - 16.55 disco klub brez imena - 17.30 Nekoga moraš imeti rad - Velike tišine neba pod jesen bi rad - 17.45 popevke na tekočem traku - 18.00 zaključek sporeda

Sobota, 5. oktobra: 16.00 Sobotni vrtljak - 16.15 pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved sporeda za nedeljo

pripoveduje. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Ciril Remic: Novosti s področja mehanizacije v gozdu. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Pojo naši operni pevci. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Loto vrtljak". 17.20 Iz repertoarja komornega zbora RTV Ljubljana. 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Privška. 19.50 Lahko noč, otroci! 22.20 S festivalov jazz.

CETRTEK, 3. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Fr. Chopin in njegova Junaška poloneza. 10.15 Po Taljihinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Šilc: Občutljivost vrst in sort ozimnin na čas setve. 12.40 S pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajo vam... 15.45 "Vrtljak". 18.35 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana. 19.40 Minute z ansambлом Bojana Adamiča. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtekov večer domačih pesmi in napevov. 22.20 Nočni koncert.

RADIO BREŽICE

CETRTEK - 26. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.30 - Napoved programa, poročila, sport in turistični napotki, Nove plošče RTB 16.30 - 17.00 - Aktualnost tedna, Mala šola avtomobilizma obvestila in reklame 17.00 - 18.00 - glasbena oddaja Izbrali ste sami

SOBOTA - 28. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.30 - MALO ZA VAS - NEKAJ ZA VSE 16.30 - 17.00 - Radijska univerza, Jugoton vam predstavlja 17.00 - 17.30 - Kronika, Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam, Za naše najmlajše 17.30 - 18.00 - Domače zabavne na valu 192 m

NEDELJA - 29. SEPTEMBRA: 10.30 - Domače zanimivosti - Poročila s skupnega zasedanja vseh treh zborov skupščine občine Brežice - Za naše kmetovalce: ing. Marjan Hladnik Gozdovi na Gorjanjih nekdanj in danes - Naloga članov ZK in sindikatov občine Brežice na področju samoupravljanja - obvestila, reklame in spored kinematografov 12.00 - 14.30 - Občani čestitajo in pozdravljajo

TOREK - 1. OKTOBRA: 16.00 - 16.10 - Napoved programa in srečanje z ansambлом Vikija Ašiča 16.10 - 16.30 - Poročila, Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista; Novo v knjižnici 16.30 - 17.00 - Tedenski športni komentar, obvestila, reklame in filmski pregled 17.00 - 18.00 - MLADI ZA MLADE

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

Ivo Pirkovič: O svobodni republiki pod gorjanci in njenem kirovskem junaku piparju bakšetu

Najbrž ni bila partizanska davčna služba nikjer dosledno izvedena in najbrž le redko kje prisilna. S partizanskimi davki je bilo v praksi zelo verjetno tudi drugod nekako tako kakor v orehovskih osvobojenih krajih: predpisovali jih niso niti izterjavali, vsak je dal, kolikor je mogel in hotel. Mogoče je bila bolj v navadi le dajatev od prodanega vina.

Davke je pobiral vaški zaščitnik Franc Luzar iz Cerovega loga. Vpisoval jih je v posebno davčno knjigo. Spremljal ga je vedno nekdo za pričlo. Denar je oddajal na rajonu Albini Zagorčevi iz Smarja pri Šentjemeju, ki je ostala v davčni službi tudi po končani vojni.

Partizanski davkar se je na terenu včasih srečal z belogardiščinim. Bil je to šentjemejski organist Janko Škrjanec, oženjen s sestro ljubljanskega opernega tenorista Jožeta Gostiča. Belemu davkarju ni delal nihče težav, nihče pa mu ni tudi dajal denarja. Zapiti, dobrodušni pevec in komponist je rad prihajal na osvobojeno ozemlje zaradi pijače, ki so mu jo prijazni ljudje radi natočili kozarec.

PONAREJEVALCI DENARJA IN VINSKI TATOVJI

Kakor vsaka vojska je imela tudi partizanska svoje lastno sodstvo. Vojaškim prestopnikom so sodili bataljonski, odredni in grupni obveščevalci. Zakonik jim je 30. julija 1942 izdalo poveljstvo prve grupe odredov. To sodstvo in njegov razvoj nas tu ne bo zanimal.

ki so po Sončniku in sosednih vinskih goricah vdiral v hrame in zidanice. Odnasali so brente vina in kar so našli uporabnega in vrednega. Nobena lastnina ni ljudem tako sveta, kot sta vino in grozdje. Edino tatove vina in grozdja so že od pradavnih časov po posebnem goniškem izročilu privezovali k „prangerjem“, kakršen stoji še danes na Tolstem vrhu, in jih javno bičali.

Partizanska patrolja je prišla Franca Furlana iz Velikega Bana. Moža so že pred vojno zalezovali žandari, ko je začel poharjevati kovan denar. Ne vedoč prav, kaj naj z obtožencem naredi, so ga partizani izročili vaščanom, naj ga sredi vasi sami javno sodijo. Pa se jim je zasmilil in je prav Grubar, po domače Šepeč, ki mu je obtoženec vlomil, zanj izprosil, da so ga spustili. Tat pa je sprejel partizansko razsodbo, da bo v jeseni vnil 70 litrov vina, v čemer je bilo všteto povračilo škode in nekaj za kazen.

Izkušnja tatu ni spametovala. Po vojni so ga Javorčani zalotili v tuji zidanici v Škrivnem in ga pretepli, da je od tega kmalu umrl.

V bataljonskem poveljstvu so se množile tožbe zaradi kraje vina tudi proti polgruntarju Janezu Cvelbarju - Skindru, štiridesetletniku iz Volčkove vasi. Že njegov oče, ki so mu rekli „notar“, ker je ljudem pisaril prošnje in pritožbe, ni bil na dobrem glasu, odkar je od Cigana na Hribu pri Pletarjah kupil črveno gozdno bajto, jo dobro zavaroval in zažgal. Sin je že pred vojno vlamljal v hrame in kradel tudi grozdje. Oženil se je z ugledno cerkveno pevko, da so ga prišli vsi iz farovža počastiti na ohcet. Ko pa so našli v njegovem vinogradu skrite brente, s katerimi je ponoči nosil iz tujih hramov vino, so ga 9. julija partizani prijeli.

Takoj nato so ujeli tudi njegovega bratranca Viktorja Cvelbarja-Skindra četrtinarja na „Šibičevem gradu“ na Selih pod Pletarjami. Prestregli so ga, prav ko je ob glasovih, kaj se je zgodilo bratranču, poskušal pobegniti k Nemcem. Po preiskovalnem postopku in zaslišanju prič so oba Cvelbarja 12. julija ustrelili.

Star Skindrov pajdaš in sovaščan je bil Jože Kralj, oženjen potuhnjenec iz Vrbovec. Tudi pri njem so orožniki že pred vojno našli kovnico ponarejenega denarja in zalogo svetinj, ki so jih ponarejevalci na kile kupovali v Karlovcu in jih pretapljali v kovance. Takrat je Kralj nekaj časa sedel. No, med vojno je šlo le za manjše kraje

vina in je bila tudi sodba milostna. Podobno je bilo s krojačem Francem Jordanom iz Volčkove vasi, ki so mu zaradi ječljanja ljudje rekli Popel. Nekega Grubarja so ljudje za prvo tatvino kar sami pretepli in ga tudi spametovali.

Vlomi v vinske hrame so čez noč čisto prenehali. Kar so ljudje pomnili, se je to zgodilo prvič. Iz hvaležnosti partizanom, da so odločno obnovili red, zakonitost in družbeno varnost, so neki vinogradniki partizanom povedali, kje hranijo ključke svojih hramov; naj si njihove patrolje gredoč kar natočijo kozarec vina in zopet zaklenjijo, so naročili. Pazijo naj samo, da bodo dobro zaprli pipe.

O družbenih razmerah, ki so se pod partizani in upravo ljudskih odborov razvile na osvobojenem ozemlju, govori v svoji knjigi „Kartuzija Pletarje in partizani“ tudi pater prior dr. Josip Edgar Leopold-Lavov:

„Kletev je prepovedana. Redko kdaj je kaka partizanska zanosila. Tovarištvo je zelo razvito, disciplina pa silno stroga. Tatvina je najstrožje zadržana. V ilustracijo nam je dr. Šumski pripovedoval naslednji primer: neka partizanka si je na nedovoljen način prisvojila v Vrhpolju zapeljivo uro in jopič, pa je bila zaradi tega ustreljena. Za tatvino je bila namreč določena smrtna kazn, ne le za partizane, marveč sploh za vse, ki so prebivali na partizanskem področju. In zares, v tej dobi v teh krajih ni bilo tatvin. Niti sadja z drevesa niti grozda s trsa si nihče ni upal vzeti, kar je bila v tem kraju izredna izjema pa tudi znamenje partizanske avtoritete in discipline. Vprašali smo partizane, zakaj so zaradi tatvin tako strogi. Odgovorili so, da je prišlo v začetku v njihove vrste precej izmečkov in je bila zato že zaradi ugleda partizanov potrebna strogost, kajti to je vojska, ne pa roparska tolpa.“ (str. 24)

Ljudje so se začeli ob vseh pravnih težavah z zaupanjem zatekati na partizansko poveljstvo. Prišel je kmet s tožbo, da je kovaču Jakobu Pretnarju z Loke prodal neko zemljišče in da ga je kupec pri tem ogoljufal. Ko sta prišli obe stranki v bataljonski štab k zaslišanju in je bila krivda kovaču dokazana, sta obe stranki sprejeli kot zakonito razsodbo, da mora Pretnar škodo poravnati. Prišel je domačin iz Orehovice ali okolice in vložil zoper sina tožbo, češ da mu odtruje izgovorjeni užitek. Bataljon je izdal obvezno razsodbo, ki sta jo sprejeli zopet obe sprti stranki.

Zaveden je, kdor dela

Od kar pomnim, se sodnika Stanka Modica spominjam, kako hiti. Če ga srečaš na poti z Grna ali v Vrhovčevi ulici, ko gre v službo ali domov, zmeraj naglo ubira korake. Kot ima navado tu in tam na hitro z znancem spregovoriti nekaj besed, ga včasih zalotiš tudi, ko mu je videti, da je z mislimi odsoten. Kdo ve, kateri zapleteni primer mu roji po glavi.

Najstarejši po letih in najstarejši po delovnem stažu je kot sodnik na okrožnem sodišču v Novem mestu. Mineva mu 43 let sodniške službe, od tega 37 let na novomeškem sodišču, prej pa je bil 6 let v Mokronogu. Med novomeškimi sodniki je tudi edini, ki se je udeležil vseh pravnških kongresov, začelši z ustanovnim leta 1943 na Suhorju.

„Bilo je 19. in 20. oktobra, ko smo pravniki zasedali na osvobojenem ozemlju. Novomeščani smo se na Suhor peljali z lojtrskim vozom. Dobro se spominjam, kaj so na shodu govorili sodnik Pakiž, Bogdan Osolnik in pa slavnostni govornik Vital Kraigher. Nazaj grede smo že vrh Gorjancev zaslišali streljanje. Začela se je nemška ofenziva, z njo pa hudji časi,“ je povedal.

In ko so potem belogardisti udeležence suhorskega sestanka zasliševali, se je sodnik Modic odrezal z edinstveno izjavo, ki je baje shranjena v muzeju. On je že takrat v zagovoru izjavil, da ga

je na Suhor poslala ljudska oblast. Potem je bil do konca vojne tako rekoč ujetnik v lastni hiši. Za sodelovanje z NOB ima priznano dvojno dobo, po osvoboditvi pa se je znašel kot instruktor in sodnik za vojaške invalidske zadeve pri stabu IV. armade.

Naglica, ena najznačilnejših potez sodnika Modica, se kaže tudi pri njegovem delu. Sodbo napiše mimogrede, zaostankov ne pozna, pri vsem pa je temeljit.

„Po mojem,“ je dejal, „je zaveden tisti, kdor največ naredi, pa naj bo to na tem ali onem delovnem mestu.“

Civilno pravó mu še posebej „leži“. Zadnja leta je predvsem razsodnik v občutljivih razveznih pravnih. Pronicav po naravi, hkrati pa izkušen pravnik, si je o današnjih ločitvenih pravnih ustvaril naslednjo sodbo:

„Opazam, da so ljudje čedalje bolj nervozni. Spori v družinah so težko rešljivi, ker navadno drug drugemu zamerijo, kar sploh ni zamer vredno. Mladina se nepremišljeno odloča za zakon, močno pa se pozna tudi to, da je žena postala samostojna. Ker dela in je zaposlena, tudi ni več pripravljena pogoltniti vsega, kar mož od nje zahteva.“

Komaj mi je povedal teh nekaj skopih stavkov, že mi je dobesedno ušel. V razpravno dvorano. Tudi tokrat se ni izneveril geslu: Čas je zlato.

RIA BAČER

Janez Lah

Jože Štrbenk

Cene Pekolj

Zmagovalci »krompirjeve bitke«

Največji pridelek krompirja je dosegel Jože Štrbenk iz Korit pri Dobrniču

Lanski rekord, tudi iz dobriškega konca, je znašal 389 centov krompirja na hektar, za letos nam je vodja službe za kooperacijo pri trebanjski zadrugi inž. Lojze Župančič lahko postregel s še boljšimi dosežki kooperantov.

Prvenstvo je tokrat dosegel Jože Štrbenk, kmet iz Korit. Sorte igor je nabral kar 457,24 centa na hektar. Cene Pekolj iz Artmanje vasi je pridelal 450 centov dobrina, Pavla Lah iz Knežje vasi pa 437,77 centa. Niti zadnji med trinajstimi ni bil posebno slab - pridelal je 270 centov na hektar.

Seveda ne gre za dober pridelek pripisovati vseh zaslug le vremenju, čeprav je bila letina krompirju naklonjena. Kot nam je dejal inž. Župančič, se kooperanti tudi bolj pobrigajo za svoj pridelek. V trebanjski občini načrtno vsako tretje leto premenjajo seme, o pravem času škropijo in dobro gnojijo. Za naprej se boji, kako bo, saj so cene škropivom in gnojilom poskočile čez vse meje.

Najboljši dobriški pridelovalci krompirja so rekli:

JANEZ LAH, kmečki sin iz Knežje vasi, ki ima za seboj tudi grmško kmetijsko šolo, je dejal, ko smo ga ustavili na travniku med košnjo: „Doma imam vse zapisano. Letos smo nenavadno zgodaj sadili, res sem škropil le dvakrat, vendar pravi čas!“

„KAJ PA DELAJO?“

Ko so odpirali Lebičevo razstavo v Kostanjevici, je nastopila tudi ljubljanska Pekarna z Božičevo enodejanko „Kako lepa nedelja ali Kako krasen dan“. Gledalci, nevajeni „avantgardnih“ uprizoritev, so vzdržali do konca, kljub oboelim gležnjem tistih, ki so stali, in kljub soparici, ki ji je bilo težko določiti izvir. Kako so stvar v resnici dojeli, pove tale dogodivščina:

Bil je prizor, v katerem se trije zaženo v enega in ga začno obdelovati s konci bosih ali napol obutih okončin. V dvorani je nastala tišina, tedaj pa se izmed občinstva oglasi mili vprašujoči otroški glasček:

„Kaj pa delajo?“
Da so se tako ves čas, kar je „pekla“ Pekarna spraševali tudi obiskovalci, čeprav so bili tiho, je bilo dokazano s tem, da so zapuščali dvorano...

ZA VODOVOD IN MOST

Delavski svet Gozdnega gospodarstva Kočevje je odobril za komunalne in druge potrebe v občini Ribnica 451.500 din. Največji del, 200.000 din, so dodelili za izgradnjo vodovoda v Grčaricah, nadaljnjih 150.000 din pa za zgraditev Cevljarskega mostu v Ribnici.

val tako rekordnega pridelka, pogodbeno smo se vezali na manjše količine.“

JOŽE ŠTRBENK, Korita: „V jeseni sem koruzovino kar na njivi sekal in podoral. Seme pustimo vedno kaliti že v gajbah. Škropil sem štirikrat, vendar sem opazil, da sem imel boljši pridelek tam, kjer sem škropil le dvakrat, a o pravem času.“

A. ZELEZNIK

Z volmi zgrmel v prepad

Vračajoč se s sejma je Alojz Klobasa z dvema junicama pri vasi Kostanjevica padel v prepad

15. septembra se je 23-letni Alojz Klobasa, občan iz okolice Kozjega, odpravil z dvema junecema na sejem v Zdole na posavsko stran. Vola je nameraval prodati. Za sinom se je z avtobusom odpravil tudi oče. Kupčija je bila slaba, juncev nista prodala in tako sta se v ponedeljek, 16. septembra, vračala domov. Oče spet z avtobusom, sin peš z volmi. Medtem ko je Klobasa starejši srečno prišel domov, so sina zaman čakali. Ko ga tudi v torek ni bilo domov, so v sredo, 18. septembra, javili milici, da ga pogrešajo, hkrati pa so Alojza Klobaso začeli iskati.

V sredo še ni bilo za izginulim obneno sledi, naslednji dan pa so iz-

vedeli, da so takega človeka videli zvečer pri vasi Kostanjevica. Tam okrog so potem iskali v petek, in tako je Martin Grmšek iz Vel. Dola opazil mrtva vola na strmem bregu pod pečino. Nedaleč stran so potem našli tudi mrtvega Alojza Klobaso.

Kot je ugotovila preiskava in obdukcija trupa, je moralo do nesreče priti ponoči. Verjetno se je kateri od volov prestrašil, potegnil za seboj še drugega in gonjica, tako so vsi trije zgrmeli v prepad. Nesrečni Alojz Klobasa je pri padcu utrpel tako hude telesne poškodbe, da jim je podlegel.

R. B.

Pravi »jurji«

Letos je res pravo gobje ozdu ma jurjevo leto. To trdijo vsi vprek, in nam je še posebno odločno podkrepila z dokazi Anica Radaković iz Kočevja.

Pred kratkim je šla s prijatelji co Justo v gozd po jurje. Seveda sta se med seboj klicali, da se ne bi izgubili. Nista še dolgo nabirali, ko zavpije Anica:

„Justa, jurji!“
„A so res pravi?!“ je zavpila nazaj Justa, ki je mislila, da je Anica našla strupene.

„Pravi so, pravi! Pridi, jih boš videla!“
Ko je prišla Justa k Ančki, je imela res kaj videti: na tleh sta bila dva že od vlage in morda še česa precej izdelana papirnata „jurja“, oziroma kot zdaj rečemo, bankovca po 10 din.

Taka „jurja“ je naša v gozdu Anica Radaković, ko je nabirala jurčke. (Foto: Jože Primc)

POTREBEN JE ZNAK

Pred kratkim je kamion s prikolico zašel po novi asfaltni cesti v naselju Majde Silc na Maistrovo in Slančevco ulico. Sofer je menil, da ima ulica izhod, a se je zmotil. Čez dve uri se je mučil, da je na ozki poti obrnil veliko vozilo. Upravičeno se je jezil na prometno uredjenost, saj na križišču ni zasledil nikakršnega znaka, ki bi ga opozoril, da Slančeva ulica ni prevozna in da se slepe konča. Njegov primer ni osamljen, zato bi bilo prav, da bi odgovorne postavili prometni znak, ki bi na opozarjal.

A. S.

Komisar, komandant, vsi so povedali svoje, ostane le še akcija. Prizor pred pohodom z Brezovice. (Foto: A. Zeleznik)

Vsak sovražnik bi se opeknel

Med dvodnevno vajo sevniške partizanske enote prehodile 22 kilometrov - V Boštanju so borcem priredili sprejem s kresom in mitingom

Le poziv prek kurirjev, in že je bila minuli petek zgodaj zjutraj zbrana vsa sevniška partizanska enota. Na zboru so naj-

prej pregledali notranji in zunanjepolitični položaj ter se seznanili s cilji splošnega ljudskega odpora.

Sentjanža in Pekla so nato prišli na Brezovec, kjer so prenočili. Naslednji dan so spet „prečesali“ hribe na obeh straneh Grahovice in padli v zasedo miličnikov pod Boštanjem.

Takoj nato je enota krenila proti namišljenemu sovražniku po hribovskih poteh proti Krmelju. Enkrat so bili „modri“, drugič spet „rdeči“, kakor je pač hotel stab preveriti svoje znanje in sposobnosti borcev. Ko so dopoldne z oddelka za narodno obrambo poizvedovali med šolarji, če so videli kaj vojske, šolarji tega niso mogli potrditi, čeprav prihajajo z vseh vetrov in pretaknejo ponavadi vsak konec. Preko Kaluderja,

Prvi dan so imeli sam dež in kar bi še ostalo suho pod šotorskim krmeljom: je premočil znoj od znotraj. In vendar, negotovanja ni bilo, zakaj vojska mora biti pripravljena na vse. To so sevniški teritorialci tudi dokazali. Važnejše kot ocena odlično za vajo, je prepričanje o predanosti ljudstva. Tako so vaščani Brezovca in Jablanice v deževnem večeru odprli svoje domove, da so borci lahko posušili premočeno obleko.

A. Z.

V Peklu pod Krmeljem so „rdeči“ padli v zasedo. Resnično je bilo ime in tudi zagnanost, nazaj pa so prišli vsi, saj je tokrat šlo le za vajo.

TONI GASPERIČ

OPOZORILO IZ TUJINE

Mi v tujini preberemo Dolenjski list od prve do zadnje strani, in ko naš list dobimo v roke, se nam zdi, kot da nam piše cela Dolenjska. Zato bi vas radi opozorili na nekatere napake, ki smo jih zasledili. Tedenski koledar, filmski spored in enkrat tudi radijski ter televizijski spored ste objavili kar za en teden preveč naprej. Nam v tujini ni vseeno, če je tedenski koledar točen ali ne. In ker nam je Dolenjski list vse, bi bili prav veselji, ko bi te napake odstranili.

J. NEMANIC
8061 Esterhofen
Bahnhofstr. 1

NIKOLI NE NAPIŠEŠ PRAVI!

Nekoč sem pisal o direktorju, ki se vozi na zasebna potovanja s službenim avtomobilom. Iz tega sem napravil prijetno storijsko, ki pa je dobila neprijeten zaključek. Direktor je zgodbo prebral, napisal uredništvu protestno pismo, meni pa so se tresle hlače, ker resnično ne bi rad imel opravka z direktorji, njegovimi tajnicami in sploh je neprijetna zadeva, če se kdo jezi nate.

Odločil sem se, da ne bom več pisal o voditeljih tovarn, zato sem še tisti trenutek z beležko v roki intervjuval snažilko. Ko je članek izšel, je pridvela k meni intervjuvana snažilka in mi zagrozila s sodiščem, če še

kdaj napišem eno samo črko o njej, o njenem delu in o njenih osebnih prejemkih, ki nikogar ne zanimajo, še najmanj pa množico in mene, ki sem pisun in teleban višje kategorije. Zaklel sem se, da o snažilkah niti besede več.

Podobno je bilo z avto-prevoznikom. Napisal sem, da mu gre dobro, četudi veliko denarja pobere davkarja in četudi mora delati od zore do mraka, od mraka do dne, in da je prav prijeten njegov vikend med vinogradi tam na obronkih Plešivice.

„Moj vikend ti gre v nos, a? Pazi, da ti ga ne razbijem!“ Mislim je na moj nos, se mi zdi. Pozneje sem zvedel, da je bil vikend zgrajen

na črno, da sem ga tako z razgovorom, objavljenim v časopisu, razkrinkal. Grožnja je zalegla: Molči o avto-prevoznikih! In sem molčal.

Potem sem pisal še o šolarjih, o frizerjih in električarjih, o ravnateljih in učiteljih, o pisarniških močeh, o uslužbencih občinske skupščine, o delavcih komunalnega podjetja, o zaspanih kulturnikih, o rahitčnih športnikih in gluhih glasbenikih. Če sem se še tako trudil, zmeraj znova sem slišal grožnje. Temu ni bilo prav, da sem ga imenoval tovariš, drugemu je bil nos na sliki predolg, spet tretji ni bil zadovoljen s tem, da je bil zapis o njem objavljen na tretji

namesto na prvi strani. Potolčen sem sklenil pisati o zivalih. Za začetek sem opisal Flokija, krasnega ovčarja, ki ga je redil gostilničar Repič. Zapisal sem, da ima Floki svetlečo se dlako, vitke noge, izostren vonj, da je odličen hišni pes, čisto na koncu pa sem pripomnil, da navkljub vsem tem vrlinam le ni tako pameten, kot bi lahko bil. Se isti dan sem si moral kupiti nove hlače, ker je Repič nahujskal svojega Flokija na mojo osebnost. Ko sem ga povprašal za vzrok, mi je zabrusil:

„Mar ne veste, da sta si pes in gospodar navadno zelo podobna?“